

Fot. Ośrodek Hodowli Zarodowej Garzjyn

CHLEWNIA ZARODOWA BEZ CHORÓB

STRONY 38-40

Fot. ihidagislu86 - Fotolia.com

ZBADAJ GLEBĘ

STRONY 24-26

WIEŚCI ROLNICZE

Nr 02 (62) luty 2016

ISSN 2082-8381

www.wiescirolnicze.pl

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK

rolników Wielkopolski,
Dolnego Śląska,
Opolszczyzny, Łódzkiego,
Kujawsko-Pomorskiego
i Mazowieckiego

NAKLAD 45.000 egz.

KIEDY WNIOSKI NA PIENIĄDZE Z UNII?

STRONY 6-7

Zimny wychów

STRONY 39-44

REKLAMA

AgroTom
PRODUCENT MASZYN ROLNICZYCH

Pogorzela
ul. Błonie 46
tel. 65 572 72 45
www.agro-tom.eu

Odwiedź nasze stoisko
ZAPRASZAMY!
MAZURSKIE
AGRO SHOW
Ostróda 2016

Fot. K. Pięta

Korzystasz z dotacji unijnych 2014-2020? Zadzwoń do nas i porównaj ceny!

BELARUS
MTZ BELARUS TRAKTOR

Zetor

KIOTI

FARMTRAC
TRACTORS EUROPE

METAL-FACH

metaltech

CynkoMet

W ofercie posiadamy wszystkie maszyny rolnicze dostępne na polskim rynku, w atrakcyjnych cenach, m.in.: wozy paszowe, agregaty urawowe, kosiarki, ładowacze czołowe, pługi, gelbogryzarki, opryskiwacze, brony talerzowe, mieszalniki, rozsiewacze, prasy, rozrzutniki.

Bomzet **Staltech** **MANDAM** **MASCHIO** **GASPARDO** **POTTINGER** **POMOT** **SIPMA** **AKPIL** **AGRO MASZ** **MEPROZET**

Pierwsza taka Hurtownia Maszyn Rolniczych w Polsce
Tel. 41 361 50 31

Karol Lasota
tel. 603 335 325

Piotr Smolarczyk
tel. 609 151 550

Piotr Dąbrowski
tel. 607 250 773

www.roltech.eu, www.roltecheu.otomoto.pl

Aleksandra Pilarczyk
redaktor naczelna

Nie tylko wstęga na głowie ministra

W tym roku na poznańskich targach Polagra-Premiery zabrakło ministra rolnictwa. Reprezentował go co prawda sekretarz stanu, ale to reprezentowanie polegało na paru (no może kilkunastu) okrągłych zdaniach i przecięciu wstęgi. Ani konferencji prasowej, ani spotkania z rolnikami - żeby ich wysłuchać, poinformować albo po prostu zauważyć. Wiem, że zwiedzający chętnie przychodzą na takie mityngi z ministrem i zawsze mają dużo pytań. Dyskusje, które się wywiązują, nie zawsze są dla decydentów przyjemne, ale taka już rola polityków, żeby się z problemami mierzyć, a nie od nich uciekać.

W rolnictwie zawsze są jakieś pilne do rozwiązania sprawy. I zadrażnienia. Pamiętam starcie ministra Kalemby z producentami rzepaku czy ministra Sawickiego - z sadownikami. Teraz problemem dla rolników są opóźniające się dopłaty bezpośrednie. Dotyczy to zwłaszcza właścicieli gospodarstw o powierzchni powyżej 15 hektarów, którzy pieniądze dostaną najprawdopodobniej w kwietniu i maju. Oni nie przejadają dopłat, ale z reguły przeznaczają je na nawozy i nasiona. Jeśli będą musieli inwestycje w te środki produkcji ograniczyć, będą też mieli niższe plony i dochody. Rozwiązaniem mają tu być co prawda kredyty, których oprocentowanie pokryje agencja, ale trzeba pamiętać, że środki te odliczane są z pomocy de minimis należącej rolnikowi, a trafiają do banku. Kredytobiorca będzie też musiał zapłacić prowizję i nachodzić się trochę, żeby pozyskać niezbędne dokumenty.

Spis treści

Informacje

Pomoc dla producentów trzody i mleka ruszy jeszcze w lutym?	4
Wybierz się do Lublina!	4
Brak materiału siewnego po suszy?	5
Pieniądze na modernizację w marcu, dla małych - za rok	6-7
Kredyty dla rolników z unijnym wsparciem	8
Dopłaty unijne sypią bardzo powoli	10-11
Jak wypłacić NIP-7?	12
Agencja kupuje ziemię, a sprzedaż wstrzymała	13
Jakie zmiany dla grup producentek?	14-15
Pieniądze na odnawialne źródła energii	16-17
Nie przegapić ważnych terminów	41
A może kibicować jednej mleczarni?	46-47
Nie przegapić ważnych terminów	48
Uwaga na sadze!	50
Za nami	66-68

Uprawy

Potrzebny fosfor	18-19
Warto uprawiać owies?	20-21
Pszenica oścista dobra na słabsze gleby	22
Badanie gleby - co warto wiedzieć?	24-26

Ogrodnictwo

Jak skutecznie chronić sad przed mączniakiem jabłoni?	27
100 hektarów mięty	28-29

Hodowla

Wirus niszczy ptuca	30
Ceny żywca	31
Zioba w korycie?	32
Białko w mleku - parametr w cieniu!	33-34
Zimny wychów cieląt	35-37
Jedyna taka chlewnia w Polsce	38-40
Szybka selekcja na podstawie genetyki	42-44

Technika rolnicza

Ładowacze czołowe	51-52
Precyzja się opłaca	54-56
Designerski ciągnik na Polagrze	57
Nowa generacja ciągników Zetor	58
Techniczne wizytówki	60-61
Polagra-Premiery - sezon spotkań branżowych rozpoczął!	62
Hamulce pneumatyczne w przyczepach	63
Czy twój TMR jest dobry?	64

WIEŚCI DLA DOMU

Wielki Post czas zacząć	70-71
W zielonym raju „AcaPólko”	72-73
Wrażliwa nie tylko na mróz	74

YouTube **Zasubskrybuj nasz kanał!**

www.youtube.com/wiescirolnicze

Polecamy

s. 18-19

s. 54-56

Znajdź nas na Facebooku!

Zeskanuj kod QR lub wejdź na stronę:
www.facebook.com/wiescirolnicze

WIEŚCI ROLNICZE

ADRES REDAKCJI:
63-200 Jarocin, ul. Kasprzaka 1a,
tel. 62 747-15-31,
tel./fax 62 747-37-60

E-MAIL:
redakcja@wiescirolnicze.pl

STRONA INTERNETOWA:
www.wiescirolnicze.pl

Nakład: 45.000 egz.

ADRES WYDAWNICTWA:
Południowa Oficyna Wydawnicza Sp. z o.o.,
63-200 Jarocin ul. Kasprzaka 1a,
tel. 62 747-15-31, tel./fax 62 747-37-60.

PROJEKT GRAFICZNY:
Szymon Mofina.

DRUK:
AGORA S.A., 64-920 Piła, ul. Krzywa 35.

REDAGUJE ZESPÓŁ:

Redaktor naczelny - Aleksandra Pilarczyk
Piotr Piotrowicz, Aneta Rzeźniczak, Aneta Przespolewska, Elżbieta Rzepczyk, Honorata Dmyterko, Dorota Jańczak, Ania Kopras-Fijolek, Ksenia Pięta, Magdalena Teodorczyk, Przemysław Góralczyk, Justyna Napieraj, Hubert Mościpan, Artur Krawczyk, Anna Malinowski.

Korekta: Jacek Kaliszczak.

PROJEKTY REKLAM: Szymon Mofina, Łukasz Zięciak, Dariusz Fijolek, Piotr Kołaski, Piotr Budnik, Krzysztof Szukalski, Zbigniew Pacanowski, Maciej Mostowy, Waldemar Stańko, Karolina Ciemiński.

DZIAŁ REKLAMY:

Aneta Rzeźniczak - kierownik (Jarocin) - tel. 512-135-918,
Anna Moczydłowska (Jarocin) - tel. 508-510-537,
Artur Antczak (Jarocin) - tel. 508-318-922,
Angelika Włodarczyk (Jarocin) - tel. 509-082-772,
Przemysław Markiewicz (Pleszew) - tel. 602-367-873,
Patrycja Skorzbył (Pleszew) - tel. 512-136-544,
Małgorzata Wieczorek (Rawicz) - tel. 516-131-104,
Anna Danek (Rawicz) - tel. 600-210-433,
Justyna Pasieracka (Gostyń) - tel. 604-983-569,
Paulina Pawłowska (Gostyń) - tel. 512-135-914

Pomoc dla producentów trzody i mleka ruszy jeszcze w lutym?

Rolnicy czekają na moment, kiedy ogłoszony zostanie nabór wniosków o pieniądze unijne i rządowe.

TEKST ■ Dorota Jańczak

Minister rolnictwa Krzysztof Jurgiel w grudniu 2015 r. przedstawił projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem tymczasowej nadzwyczajnej pomocy dla rolników w sektorach hodowlanych. Zgodnie z nim pieniądze miałyby trafić do hodowców bydła mlecznego i trzody chlewnej. Program nie ruszył, jak zapowiadano, w styczniu. Termin ma się przesunąć o miesiąc.

W przypadku trzody chlewnej projekt rozporządzenia pierwotnie zakładał, że pomocą objęci będą rolnicy posiadający hodowlę w cyklu zamkniętym. Ten zapis jednak zmieniono. Rozszerzono bowiem grono beneficjentów mechanizmu wsparcia poprzez uwzględnienie również producentów świń produkujących w cyklu otwartym, tj. zakupujących prosięta i warchlaki. Jak podaje ministerstwo rolnictwa, dopiero na podstawie wniosków złożonych przez producentów świń ubiegających się o wsparcie zostanie ustalona liczba kwalifi-

Aktualna wersja projektu rozporządzenia przewiduje, że wsparcie będzie udzielane producentowi świń, jeżeli:

- 1) w dniu 30 września 2015 r. posiadał nie więcej niż 2.000 świń;
- 2) w okresie od dnia 1 października do dnia 31 grudnia 2015 r. sprzedał, z przeznaczeniem do uboju, co najmniej 5 i nie więcej niż 2.000 świń objętych kodem CN 0103 92 19 (świnie o masie 50 kg i więcej) lub loch objętych kodem CN 0103 92 11 (loch mające prosięta co najmniej raz, o masie nie mniejszej niż 160 kg);
- 3) w okresie od dnia 1 października 2015 r. do dnia 7 stycznia 2016 r. co najmniej 5 świń sprzedanych przez tego producenta zostało poddanych ubojowi w rzeźni.

kujących się świń. Dopiero wtedy będzie ustalona ostateczna stawka wsparcia. Przewiduje się, że hodowle zamknięte otrzymają wyższe wsparcie, wynoszące maksymalnie 70 zł do ubitej sztuki, natomiast prowadzący chów otwarty - 35 zł do sztuki. Pomoc dotyczy sztuk sprzedanych od 1 października do 31 grudnia 2015 r.

Jeśli chodzi o sektor mleczny, wsparcie ma wynieść 1,4 grosza do litra sprzedanego mleka. Według Agencji Rynku Rolnego ze wsparcia ma skorzystać 99.300 producentów mleka, to jest 71% wszystkich producentów. Szacunkowa ilość mleka, do której będzie wypłacone wsparcie finansowe, ma wynieść około

nie więcej jednak niż do 300 tys. kg.

Na jakim etapie jest wdrażanie programu pomocowego? Rozporządzenie w tej sprawie zostało 28 stycznia podpisane przez premier Beatę Szydło. A dzień później zostało skierowane do publikacji w Dzienniku Ustaw RP. - Zgodnie z informacją Rządowego Centrum Legislacji rozporządzenie zostanie opublikowane najpóźniej w dniu 5 lutego - wyjaśniła Renata Kania z Biura Prasowego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Dokument wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Program ruszy więc najszybciej w drugiej połowie lutego. ■

Wybierz się do Lublina!

Na początku marca w Lublinie odbędzie się dziewiąta edycja Targów Rolniczych AGRO-PARK. Wydarzenie, kierowane do rolników, właścicieli i zarządców gospodarstw oraz młodzieży uczącej się w szkołach rolniczych, zapowiada się bardzo ciekawie.

Kolejna odsłona imprezy organizowana jest przez trzy doświadczone na rynku targów oraz w branży rolniczej podmioty: Targi Lublin, Polską Izbę Gospodarczą Maszyn i Urządzeń Rolniczych oraz Między-

narodowe Targi Poznańskie. - Do tej pory AGRO-PARK zawsze bardzo dobrze wpisujący się w oczekiwania wystawców i zwiedzających, dlatego liczymy, że najbliższa edycja po raz kolejny zaspokoi potrzeby przedstawicieli z branży rolniczej - podkreśla Łukasz Rachubiński, dyrektor projektu ze strony MTP.

Zaletą targów AGRO-PARK w Lublinie jest możliwość obejrzenia bogatej ekspozycji maszyn i urządzeń rolniczych, porównanie oferty wiodących w regionie dealerów, dystrybutorów i producentów oraz wybranie niezbędnego do pracy w polu asortymen-

tu. Udział w dwudniowym evencie dla rolników to niezbędny krok w procesie podjęcia decyzji na temat inwestycji w nowy sprzęt. To także niepowtarzalna okazja do tego, by poszerzyć wiedzę na temat najnowszej technologii i rozwiązań wykorzystywanych w rolnictwie, uprawie roślin czy chowie zwierząt poprzez rozmowy z wystawcami i udział w fachowych seminariach. To wydarzenie o zasłużonej renomie, w którym naprawdę warto uczestniczyć. Blisko 100 firm potwierdziło swój udział w marcowych targach. (aneta)

Brak materiału siewnego po suszy?

TEKST ■ Magdalena Teodorczyk

Mimo iż zima w pełni, rolnicy rozpoczęli już przygotowania do zbliżającego się sezonu wegetacyjnego, zamawiając i kupując materiał siewny. To najlepszy, a często też ostatni, moment na zamówienie i zakup nasion kukurydzy. - W tym roku mamy znaczący problem z kukurydzą. Praktycznie niektórych odmian już nie ma, część z tych, które zamówiliśmy, dotarły w mniejszych ilościach niż zamawialiśmy. Dlatego apelujemy do rolników, którzy się jeszcze zastanawiają nad wyborem odmian, by jak najszybciej zdecydowali się na zamówienia - zaznacza Marek Krawicki, kierownik działu handlu w firmie Centras

z Krotoszyna. Ograniczeń w ilości przygotowanego materiału siewnego nie potwierdza Wojciech Wolniak, specjalista do spraw marketingu w Hodowli Roślin w Smolicach. - To jest normalne, że niektórych odmian już nie ma. Zwłaszcza tych nowych, których plantacje nasienne są o niewielkiej powierzchni, bo one dopiero wchodzi na rynek i my też często nie mamy materiałów bazowych, żeby plantacje nasienne tych nowych odmian zakładać. Każdego roku jest podobnie i ten rok nie należy do szczególnych - podkreśla Wojciech Wolniak. - Rolnicy mają swoje ulubione odmiany, częściej są one wybierane i automatycznie tych odmian szybciej nie ma. Warto jak najszybciej złożyć zamówienie, nabyć nasiona, gdyż

oferta w czasie będzie się kurczyć i tych odmian najbardziej chodliwych będzie brakować - przyznaje. Brak odpowiedniej ilości wilgoci w glebie, spowodowany ograniczonymi opadami, wpłynął na rozwój ziaren, lecz nie spowodował zmniejszenia ilości materiału siewnego. - Susza faktycznie doprowadziła do tego, że zebraliśmy mniej ton ziarna, gdyż było to ziarno drobniejsze. Jednak sprzedając kukurydzę na jednostki siewne, sztuki ziarna, tj. 50 tys. nasion, niweluje się tę różnicę w plonie. Mamy podobną ilość jednostek siewnych do sprzedaży, ale po prostu są one mniejsze, gdy chodzi o ich wagę w kilogramach. Norma wysiewu sztuk ziaren na hektar jest taka sama, gdyż jakość tego małego ziarna nie jest gorsza od większego

- zaznacza specjalista. Rolnikom, którzy jeszcze nie dokonali wyboru, radzi przeprowadzić dokładną analizę poszczególnych odmian. - Zawsze zachęcamy do nowości. One niosą za sobą jakiś postęp. Każda nowa odmiana, by być zarejestrowana, musi być lepsza od tych, które są na rynku. Jednakże odmiany, które mają już długi staż, są nadal chętnie wybierane przez rolników. Ich zaletą jest to, że są testowane przez kilka lat, sprawdzają się w różnych warunkach, zarówno w suchych latach, jak i mokrych, na różnych glebach. Natomiast problem z nowymi odmianami jest taki, że są bardzo świeże i my jako producenci też jeszcze nie wiemy o nich tyle, co o tych odmianach starych, wypróbowanych - podsumowuje Wojciech Wolniak. ■

— REKLAMA —

NOWOŚĆ
dla Twoich krów

Korektor energetyczny dla bydła
ProtMIX Energia 1300

Innowacyjne źródła energii w jednym produkcie

- Energia żwaczowa
- Energia jelitowa
- Węglowodany strukturalne
- Kompleks bioaktywny

Zapytaj eksperta Tasomix o szczegóły!
660 625 626 | 660 625 684 | 660 625 650
www.tasomix.pl

TASOMIX
nasze pasze...

Pieniądże na modernizację w marcu, dla małych - za rok

Przygotowujesz się do złożenia wniosku o środki unijne? Sprawdź, które programy ruszą w tym roku najszybciej.

TEKST ■ Dorota Jańczak

Jeszcze w marcu pojawią się „Premie dla młodych rolników” oraz „Modernizacja gospodarstw rolnych”. Najpierw ogłoszony zostanie nabór na obszar „d”, a więc dotyczący m.in. inwestycji maszynowych. Później, podobnie jak jesienią ubiegłego roku, będzie można składać wnioski na budowę czy przebudowę obiektów inwentarskich - chlewni i obór dla bydła mlecznego oraz opasowego.

Trzy miesiące później (w czerwcu) uruchomione ma zostać działanie „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”, a w sierpniu (jeśli

zaistnieje taka konieczność) działanie „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych”. Na ten rok to wszystko.

Na długo wyczekiwany program restrukturyzacji małych gospodarstw będziemy musieli poczekać. Ta informacja, z pewnością, spędza sen z powiek wielu rolnikom. Zwłaszcza tym, którzy od kilku lat czekają na wsparcie i nie inwestują, by nie zwiększyć wielkości ekonomicznej gospodarstwa powyżej 10 tys. euro. Jest to bowiem, jak

wynika z rozporządzenia ministra rolnictwa, warunek konieczny do skorzystania z programu. - Mam małe gospodarstwo. Gdy w 2014 r. pojawił się news, że będą pieniądze na rozwój dla takich jak ja, ucieszyłem się. Program przesunęli na 2015 r. Dobrze, powiedziałem sobie, poczekam i nie będę zwiększał gospodarstwa, skoro „za chwilę” mają być unijne pieniądze. A teraz dowiaduję się, że znów trzeba czekać. Już nie wiem sam, co mam robić - żali się rolnik z pow. pleszewskiego. O to, dlaczego program jest oddalany w czasie, zapytaliśmy Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. - Decyzje w tej sprawie

podjeżdża Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. My, jeśli mamy rozporządzenie pana ministra, robimy wszystko, aby ogłosić program w prasie, przyjmować wnioski itd. Natomiast harmonogram realizacji programów jest przekazany przez ministerstwo rolnictwa - wyjaśniła Agencja. - Należy podkreślić, że przedmiotowy instrument wsparcia jest jednym z kilku instrumentów, które do tej pory nie były wdrażane w ramach wsparcia rozwoju obszarów wiejskich, w związku z tym konieczne jest przeprowadzenie procedury akredytacyjnej systemu wdrażania. Instytucją akredytującą jest Minister Finansów, który zleca badanie akredytacyjne niezależnemu

— R E K L A M A —

Już w marcu nabory wniosków z PROW 2014-2020

Modernizacja gospodarstw rolnych

zakup maszyn rolniczych, budowa budynków inwentarskich i innych

Premie dla młodych rolników

i wiele innych działań z których Ty też będziesz mógł skorzystać!

Jesteśmy jednym z liderów w branży pozyskiwania środków unijnych dla sektora rolniczego

Zadzwoń i dowiedz się więcej

504 232 780

Biurowo Doradztwa Rolniczego
Styburski & Golinski
63-740 Kobylin
ul. Krotoszyńska 46

audytorowi, który decyduje o procedurze i zakresie akredytacji.

W związku z powyższym termin uruchomienia naboru wniosków na ww. instrument wsparcia uzależniony jest od przebiegu i zakończenia procesu akredytacji - wyjaśnia Renata Kania z Biura Prasowego MRiRW. Poddziałanie „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw

(typ operacji „Restrukturyzacja małych gospodarstw”) zostanie uruchomione dopiero w I kwartale 2017 r. Przy czym należy zaznaczyć, że jego ogłoszenie będzie uzależnione od przebiegu akredytacji agencji płatniczej.

Co jeszcze innego przewiduje harmonogram w roku 2017? W marcu 2017 r. o środki będą mogły ubiegać się gospodarstwa położone na „obszarach Natura

2000”. Natomiast w I kwartale ma zostać wdrożona operacja „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa”. W harmonogramie znalazły się także programy dla wiejskich samorządów, dotyczące szkoleń dla rolników, wzmacniania przedsiębiorczości na terenach wiejskich czy wsparcia jakości produkcji. - W bieżącej perspektywie finansowej mamy

13,5 mld euro, czyli o 3,7 mld euro mniej niż w latach 2007-2013. Obecnie tylko 9 % środków przeznaczonych jest na wzmocnienie przedsiębiorczości, ale pracujemy nad rozwiązaniami, które pozwolą na skierowanie części pieniędzy pochodzących z polityki spójności na tereny wiejskie - komentuje Ryszard Zarudski, podsekretarz stanu ministerstwa rolnictwa.

Harmonogram planowanych naborów wniosków w ramach PROW 2014-2020 (20.01.2016 r.)

ROZWÓJ GOSPODARSTW	
poddziałanie „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” (typ operacji „Premie dla młodych rolników”)	marzec 2016 r.
poddziałanie „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” (typ operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych”)	marzec 2016 r. (obszar d, obszar a, b, c)
działanie „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”	czerwiec 2016 r.
działanie „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych” (typ operacji „Inwestycje odzwierciedlające potencjał produkcji rolnej”)	sierpień 2016 r.**
poddziałanie „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” (typ operacji „Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000”)	marzec 2017 r.
poddziałanie „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw (typ operacji „Restrukturyzacja małych gospodarstw”)	I kwartał 2017 r.***
poddziałanie „Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi” (typ operacji „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa”)	I kwartał 2017 r.***
TRANSFER WIEDZY I INNOWACJI	
działanie „Transfer wiedzy i działalność informacyjna”	listopad 2016 r.
poddziałanie „Wsparcie korzystania z usług doradczych” (typ operacji „Świadczenie kompleksowej porady dla rolnika” oraz „Świadczenie kompleksowej porady dla właściciela lasu”)	listopad 2016 r.
poddziałanie „Wsparcie dla szkolenia doradców”	listopad 2016 r.
działanie „Współpraca”	listopad 2016 r.***
WSPARCIE JAKOŚCI PRODUKCJI	
poddziałanie „Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym”	czerwiec 2016 r.
poddziałanie „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości”	grudzień 2016 r.

* Planowane terminy naborów wniosków mogą ulec zmianie w wyniku procedowania zmian PROW 2014-2020 w KE oraz przebiegu procesu legislacyjnego projektów aktów prawnych.

** Termin uzależniony od wystąpienia klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof.

*** Termin uzależniony od przebiegu procesu akredytacji agencji płatniczej.

**** Termin uzależniony od decyzji SW o ogłoszeniu naboru.

***** Termin uzależniony od decyzji LGD o ogłoszeniu naboru.

WZMACNIANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	
poddziałanie „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” (typ operacji „Przetwórstwo i marketing produktów rolnych”) - nabór dla rolników będących osobami fizycznymi, domowników lub małżonków tych rolników	lipiec 2016 r.
poddziałanie „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” (typ operacji „Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych”)	październik 2016 r.
poddziałanie „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” (typ operacji „Przetwórstwo i marketing produktów rolnych”) - nabór wniosków obejmujący również wsparcie budowy nowych zakładów przetwórczych w 4 sektorach przetwórstwa (mięsa, mleka, owoców i warzyw, zbóż) - po akceptacji zmian do PROW 2014-2020 przez KE	listopad 2016 r.
poddziałanie „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” (typ operacji „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej”)	I kwartał 2017 r.***
ROZWÓJ TERYTORIALNY	
poddziałanie „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” (typ operacji „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”)	Nabory ogłoszone przez część SW****
poddziałanie „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” (typ operacji „Scalanie gruntów”)	marzec 2016 r. ****
poddziałanie „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	czerwiec 2016 r. *****
poddziałanie „Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszenie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury, i powiązanej infrastruktury” (typ operacji „Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów”)	lipiec 2016 r. ****
poddziałanie „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” (typ operacji „Gospodarka wodno-ściekowa”)	sierpień 2016 r.****
poddziałanie „Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej” (typ operacji „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego”) oraz poddziałanie „Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszenie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury, i powiązanej infrastruktury” (typ operacji „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej”)	kwiecień 2017 r.****

Dostępne są kredyty na wznowienie produkcji rolniczej zniszczonej w wyniku działania klęsk żywiołowych (linia kredytowa o symbolu K01, K02). Na ten cel ARiMR udostępniła współpracującym bankom środki w kwocie 250 mln zł z przeznaczeniem na limity akcji kredytowej i 2,1 mln zł na dopłaty do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji po klęskach żywiołowych, planowanych do udzielenia w 2016 r.

O kredyt z linii K01 i K02 rolnicy mogą ubiegać się w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. i SGB-Banku S.A., a także w zrzeszonych w nich Bankach Spółdzielczych oraz w bankach BGŻ BNP Paribas S.A., Krakowskim Banku Spółdzielczym, PEKAO S.A., BZ WBK S.A. oraz Raiffeisen Bank Polska S.A. O środki można wystąpić na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny,

Kredyty dla rolników z unijnym wsparciem

Rolnicy, którzy ponieśli straty w wyniku klęsk żywiołowych oraz chcący rozwijać gospodarstwa, mogą zwrócić się do współpracujących z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa banków po kredyt.

TEKST ■ Dorota Jańczak

ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, pioruny, obsunięcie się ziemi lub lawinę. Odsetki kredytu preferencyjnego (niskooprocentowanego) - są opłacane w części przez kredytobiorcę oraz Agencję.

Wnioski kredytowe w bankach mogą składać także osoby chcące przeprowadzić w gospodarstwie inwestycje. Póki co na I kwartał Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przekazała bankom limity dopłat do nowych kredytów inwestycyj-

nych w wysokości 2,3 mln zł. Przewiduje się, że pozwolą one udzielić bankom w I kwartale kredytów preferencyjnych w łącznej wysokości 296 mln zł. Z kredytu preferencyjnego będzie można skorzystać zapewne także w kolejnych miesiącach. Jak podaje Agencja, środki na cały rok będzie mogła zwiększyć bankom po podpisaniu ustawy budżetowej na 2016 r.

W przypadku inwestycji w gospodarstwach rolnych kredyt może pokryć jedynie 80% wartości nakładów inwestycyjnych i wynosić nie więcej niż 5 mln zł, natomiast jeśli chodzi o inwestycje realizowane w dziale specjalnym produkcji rolnej lub w rybactwie śródlądowym - maksymalnie 70% wartości nakładów inwestycyjnych i nie więcej niż 8 mln zł.

Łączna wysokość pomocy Agencji na realizację inwestycji w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej nie może przekroczyć 40% kwoty udzielonego kredytu. Na więcej, bo 60% kwoty udzielonego kredytu mogą liczyć młodzi rolnicy lub producenci rolni,

u których obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego z tytułu nabycia gospodarstwa rolnego powstał nie wcześniej niż 5 lat przed dniem złożenia wniosku o udzielenie kredytu. Do grupy rolników, którzy mogą się ubiegać o większą dopłatę do inwestycji, należą także właściciele gospodarstw „położonych na obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami”.

Kredyty preferencyjne udzielają następujące banki:

- ▶ Bank BGŻ BNP Paribas S.A.,
- ▶ Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.,
- ▶ SGB Bank S.A.,
- ▶ Bank Zachodni WBK S.A.,
- ▶ Pekao S.A.,
- ▶ Krakowski Bank Spółdzielczy,
- ▶ Raiffeisen Bank Polska S.A.

W tym roku kredyty inwestycyjne mogą być udzielane w ramach następujących linii kredytowych:

- ▶ RR - kredyty na inwestycje w rolnictwie i w rybactwie śródlądowym;
- ▶ Z - kredyty na zakup użytków rolnych;
- ▶ PR - kredyty na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów.

KREDYTY ROLNICZE

Dostępne z pośród 14 banków.
Gwarantujemy wybór najlepszych ofert!

Kredyty gotówkowe do 10 lat bez poręczenia i hipoteki 500 tys. zł!

Decyzję kredytową otrzymasz do 15 minut!

Dojeżdżamy bezpłatnie do klientów.

Refinansowanie to nic innego jak zamiana starych, droższych kredytów na nowy tańszy kredyt. W związku z tym możesz obniżyć raty nawet do kilkudziesięciu%! Nie zwlekaj i zamów bezpłatną konsultację EKSPERTA.

Skontaktuj się z nami lub wyślij sms o treści (kredyt) oddzwonimy!
Tel. 505-511-044 lub 500-210-757

AGROTECHNIKA

PAWEŁ OWCZAREK

Profesjonalna pielęgnacja użytków zielonych

- podsiew łąk
- nasiona traw
- nasiona zbóż i kukurydzy
- wapno granulowane

tel. 608-159-646

USŁUGI DO 100 KM OD KALISZA

FINANSOWANIE AGROBIZNESU

POMYŚL NA DODATKOWY BIZNES?

Warto skorzystać z nadarzającej się okazji!

Od 1 stycznia 2016 roku wchodzi w życie przepisy, które upraszczają handel produktami przetworzonymi pochodzącymi z własnego gospodarstwa rolnego. Już teraz warto zastanowić się nad rozszerzeniem działalności, tak aby jak najszybciej skorzystać z okazji i zwiększyć swój zysk.

Banki Spółdzielcze SGB są ekspertem w finansowaniu agrobiznesu. Wiemy, że gospodarstwa różnią się od siebie, a tym samym mają inne potrzeby. My potrafimy się do tych potrzeb dostosować. Dlatego pomożemy finansować zarówno małe, jak i duże inwestycje, również te związane z rozwinięciem przydomowej wytwórni dżemów, miodów czy też sera własnej produkcji.

Jeżeli oczekują Państwo oferty na miarę Waszych planów i oczekiwań, zapraszamy do najbliższej placówki Banku Spółdzielczego SGB.

Spółdzielcza Grupa Bankowa
Licysz się dla nas

Bezpłatna infolinia:
800 888 888
www.agro-sgb.pl

Aby uzyskać informacje o dostępności produktu, szczegółach oferty oraz opłatach i prowizjach, odwiedźcie Państwo najbliższą placówkę Banku Spółdzielczego SGB. Uzyskanie kredytu oraz jego warunki uzależnione są od wyniku badania zdolności kredytowej.

AGRO

Dopłaty unijne spływają bardzo powoli

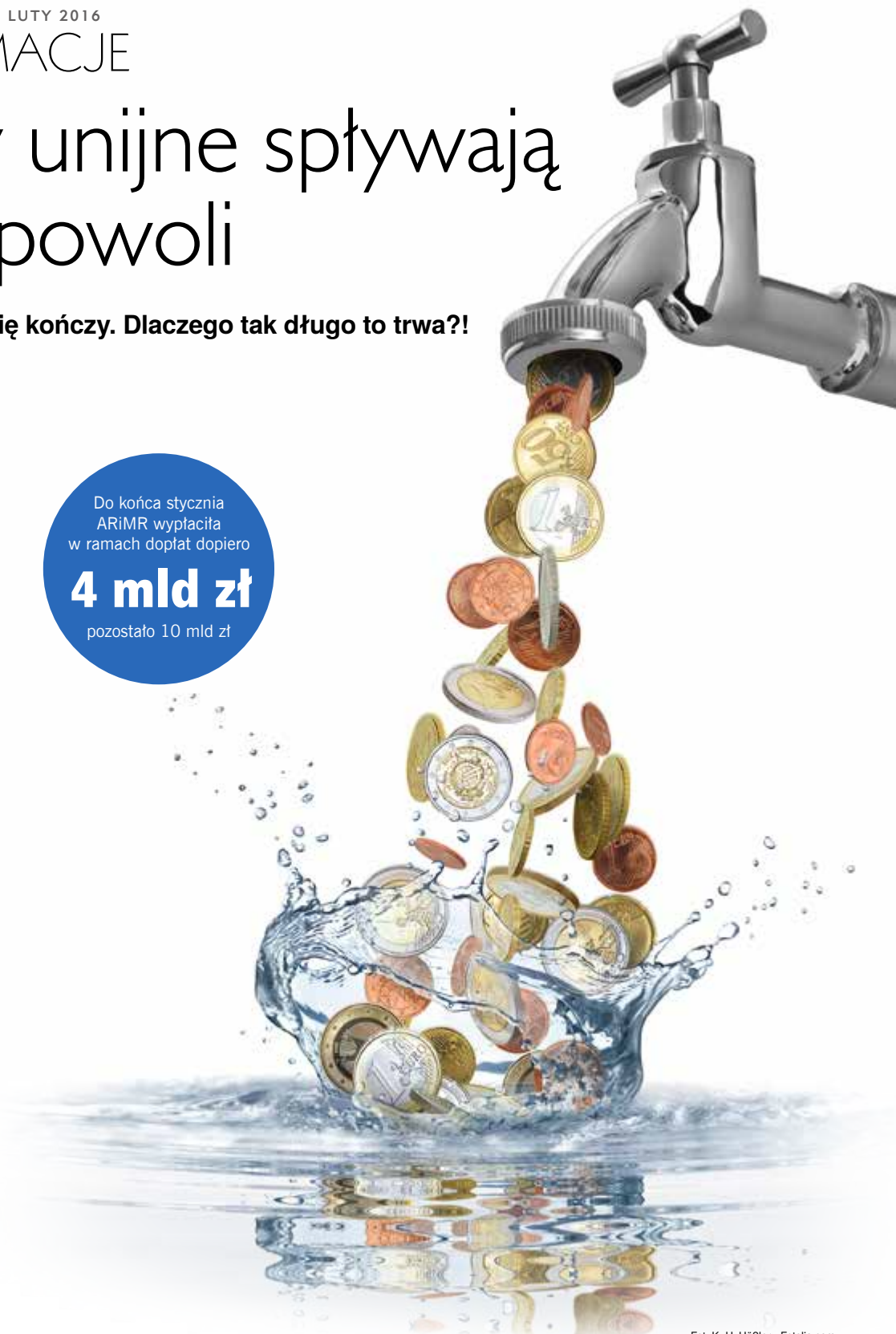
Cierpliwość rolników się kończy. Dlaczego tak długo to trwa?!

TEKST ■ Dorota Jańczak

Wielu rolników czeka na dopłaty bezpośrednie. Gospodarze wyjaśniają, że zaliczki, które otrzymali w listopadzie, były cennym zastrzykiem gotówki. Nie wystarczą one jednak na pokrycie kosztów związanych z wydatkami, które stoją przed rolnikami na początku każdego roku. - *Chcę zamówić materiał siewny i nawozy, a pieniędzy nie ma. Dostaję informacje, że środki spłyną wkrótce na moje konto, ale już powoli moja cierpliwość się kończy* - mówi jeden z rolników z woj. wielkopolskiego. Ministerstwo rolnictwa próbuje sytuację załagodzić. Podało harmonogram wypłat pieniędzy. Zapowiedziało także uruchomienie kredytów, których oprocentowanie w całości pokryje ARiMR. Czy tego rodzaju działania wystarczą, by uspokoić rolników?

10 miliardów złotych czeka

Koperta finansowa przeznaczona na realizację płatności bezpośrednich za 2015 r. wynosi ponad 14,49 mld zł. Ta kwota ma trafić do 1,35 mln rolników. Pierwsze środki zostały przekazane przed 30 listopada w ramach tzw. zaliczek w związku z poniesionymi przez rolników stratami z powodu suszy. W tym czasie ok. 80% rolników ubiegających się o płatności bezpośrednie w 2015 r. otrzymało blisko 2,7 mld zł. To jednak nie zmienia faktu, że w grudniu i styczniu pieniądze trafiły do bardzo wąskiej grupy beneficjentów. Od 1 grudnia 2015 r. do 28 stycznia ARiMR wypłaciła w ramach dopłat bezpośrednich 1,68 mld złotych. Pieniądze zostały przekazane na konta bankowe 598,5 tys.

Do końca stycznia ARiMR wypłaciła w ramach dopłat dopiero **4 mld zł** pozostało 10 mld zł

rolników. Łącznie Agencja wypłaciła 4,36 mld złotych. Pozostało więc jeszcze 10 miliardów! Jak podkreślają rolnicy, z reguły pieniądze mieli do końca stycznia czy połowy lutego. Tym razem właściciele gospodarstw powyżej 15 ha, którzy są zobowiązani do utrzymywania obszarów proekologicznych, otrzymują pieniądze dopiero po 18 kwietnia.

Celowe działanie czy niedbalstwo?

Powodem dość mozolnego wypłacania dopłat bezpośrednich jest błędne przygotowanie systemu informatycznego. Jest on bardziej skomplikowany niż poprzedni. Pojawiły się głosy, że skoro system zawodzi, może pracownicy Agencji powinni sami podlić wniosków? - *Przewidywany*

harmonogram wypłat mieści się w dopuszczalnych prawem terminach, jednak tempo ich realizacji nie jest zadowalające. Przyczyną takiej sytuacji wynikają z niedostatecznego nadzoru nad zamówieniem i prawidłowością wykonania systemu informatycznego przez wykonawcę, a także z niedotrzymaniem umów i przyjętych zobowiązań - tłumaczy ministerstwo rolnictwa. Niektórzy twierdzą, że odchodząca

władza celowo pozostawiła system w tak złym stanie, by utrudnić pracę obecnie rządzącym.

Przepisy prawa w porządku

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zarzeka się, że środki unijne wypłaci zgodnie z prawem, bo do końca czerwca. Z kolei ministerstwo rolnictwa opublikowało harmonogram wypłat, który, co prawda, zawiera informacje na temat planowanych miliardów do przelania na konta w danych miesiącach, ale tak naprawdę pojedynczemu beneficjentowi nic nie mówi. Nie jest bowiem w nim określone, którzy rolnicy otrzymają pieniądze w lutym, a którzy w marcu.

Kredyty zamiast dopłat

Dla tych, którzy na płatności bezpośrednie cały czas oczekują, mają zostać uruchomione kredyty. Całość oprocentowania ma zapłacić za kredytobiorców ARiMR. Producent rolny będzie ponosił wyłącznie koszty prowizji. Pomoc ma mieć charakter de minimis.

Agencja może zapłacić bankom nawet 42 mln zł

Warunkiem jego udzielenia będzie dołączenie do

ARiMR przedstawia plan wypłaty płatności bezpośrednich na najbliższe miesiące:

Styczeń 2016

Planuje się wypłatę **3,5 mld zł**, dla ok. 500 tys. rolników. Do końca stycznia płatności otrzyma ok. 751 tys. rolników (55% rolników ubiegających się o wsparcie za 2015 r.), na łączną kwotę 6,433 mld zł, co stanowi 44,4% całkowitej kwoty płatności bezpośrednich.

Marzec 2016

Planuje się wypłatę **3 mld zł** dla ok. 300 tys. rolników. Łącznie do końca marca 2016 r. płatności otrzyma 1 150 tys. rolników na kwotę 10,4 mld zł, co stanowi ok. 72% całkowitej koperty finansowej.

Luty 2016

Planuje się wypłatę **1 mld zł**, dla ok. 100 tys. rolników. Ogółem do końca lutego płatności otrzyma 850 tys. rolników na łączną kwotę 7,433 mld zł, co stanowi 51,3% całkowitej koperty finansowej.

Kwiecień - czerwiec 2016

Wypłata pozostałej kwoty (**3,7 mld zł** dla ok. 200 tys. rolników)

wniosku zaświadczenia wydanego przez kierownika biura powiatowego ARiMR o przyznaniu jednolitej płatności obszarowej za 2015 r., w którym zostanie wskazana kwota, do wysokości której

może być udzielony kredyt bankowy na sfinansowanie kosztów prowadzenia produkcji rolnej. Kwotę kredytu stanowić będzie iloczyn stawki JPO i powierzchni działek rolnych.

Krzysztof Adamkiewicz
dyrektor Regionalnego Oddziału ARiMR w Poznaniu

Opóźnienie spowodowane jest wprowadzeniem nowego systemu przez poprzednie kierownictwo centrali ARiMR. Myślę, że w przyszłym roku będzie on funkcjonował prawidłowo. (...) Na chwilę obecną w systemie co miesiąc dokładamy nowe funkcjonalne zakładki dotyczące realizowania różnego rodzaju płatności. Na pewno zostaną te płatności zrealizowane w czasie, czyli do czerwca. Od tego tygodnia (od 18 stycznia - przyp. red.) pieniądze mają szansę dostać ci rolnicy, którzy mają nie tylko JPO, ale również: zazielenienie, bydło, kozy, rośliny wysokobiałkowe oraz owoce miękkie. Z kolei od 18 kwietnia na dopłaty bezpośrednie mogą liczyć ci rolnicy, którzy posiadają powyżej 15 hektarów i są zobowiązani do utrzymywania obszarów proekologicznych. Przypominam, że około 80% rolników otrzymało zaliczki. Oczywiście mogą zapewnić rolników, że biura powiatowe ARiMR robią wszystko, aby przyspieszyć dopłaty.

— R E K L A M A —

AGRAINVEST
Agrainvest Sp. z o.o.
Biuro Września, tel. 61 862 04 00 Biuro Oleśnica, tel. 71 314 17 24

PRZYGOTOWUJEMY WNIOSKI O DOFINANSOWANIE INWESTYCJI W RAMACH NASTĘPUJĄCYCH DZIAŁAŃ PROW:

- MODERNIZACJA GOSPODARSTW ROLNYCH
- INWESTYCJE NA OBSZARACH OSN
- MŁODY ROLNIK

Skontaktuj się z doradcą!

Adam Woźniczka, tel. 666 833 568 – woj. wielkopolskie, lubuskie, kujawsko-pomorskie
Przemysław Zaba, tel. 692 083 607 – woj. dolnośląskie, lubuskie
Marcin Foremny, tel. 600 926 321 – woj. dolnośląskie, wielkopolskie (powiaty: Kępno, Ostrzeszów, Ostrów Wielkopolski, Kalisz)
Marta Jasiłowska, tel. 664 056 531 – woj. opolskie, śląskie, łódzkie (powiaty: Wieruszów, Wieluń, Sieradz)
Marcin Golek, tel. 602 218 208 – woj. opolskie

Jak wypełnić NIP-7?

Ostatnim formularzem, jaki rolnik chcący przejść na VAT musi wypełnić, jest NIP-7. Formularz ten zawiera głównie dane adresowe i osobowe rolnika. Najważniejszą rolą tego formularza jest poinformowanie US, na jakie konto ma przelewać zwrot VAT-u dla rolnika.

1 Na pierwszej stronie formularza w lewym górnym rogu rolnik musi uzupełnić NIP. Jeżeli do tej pory nie posiada tego numeru, pole należy zostawić puste. Urząd Skarbowy sam nada ten numer. W części A na środku pierwszej strony należy zaznaczyć punkt 2 „osoba podlegająca zarejestrowaniu jako podatnik podatku od towarów i usług lub będąca zarejestrowanym podatnikiem podatku od towarów i usług”. Następnie wpisujemy Urząd Skarbowy, do którego składamy formularz. Urząd Skarbowy powinien być wybrany zgodnie z powiatem zamieszkania rolnika.

2 W części B uzupełniamy wszystkie dane osobowe i adresowe zgodne z dowodem osobistym. Adres do korespondencji może się różnić od adresu zamieszkania. Jeżeli wybierzemy inny adres niż zamieszkania, to tam Urząd Skarbowy będzie kierował swoją korespondencję.

3 W części C zaznaczamy w pozycji 58 „rozpoczęcie działalności” i obok wpisujemy datę. Musi być ona datą faktycznego rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego. Może być to data nabycia gospodarstwa zgodna z aktem notarialnym. W pozycji 60 uzupełniamy wcześniej uzyskany numer REGON. W pozycji 61 i 62 należy wpisać dokładnie ten sam numer PKD i rodzaj działalności, jaki rolnik zadeklarował w GUS-ie na formularzu RG-OF. W części C2 niektóre Urzędy Skarbowe wymagają wpisania numeru gospodarstwa.

4 Na trzeciej stronie w części C3 należy uzupełnić faktyczny adres gospodarstwa. Nawet jeżeli rolnik mieszka pod numerem 10, a gospodarstwo rolne ma dosłownie obok pod numerem 12, należy rozróżnić te dwa adresy: zamieszkania i prowadzenia gospodarstwa. Jeżeli rolnik zdecydował się powierzyć księgowość do biura rachunkowego, w części C4 należy wpisać ten adres. Jest to dość istotne, ponieważ pod adresem biura rachunkowego Urząd Skarbowy będzie przeprowadzał kontrole dokumentów.

5 W części D uzupełniamy numery rachunków bankowych. Jeżeli rolnik posiada tylko jedno konto w banku, należy je wpisać w pozycji 104. Nie trzeba tego rachunku przepisywać do pozycji 109. Jeżeli natomiast rolnik posiada konto gospodarstwa i osobiste, należy je wpisać odpowiednio w pozycje 104 i 109.

6 Na czwartej ostatniej stronie wystarczy tylko jeszcze raz uzupełnić PESEL, imię, nazwisko i datę oraz złożyć podpis w pozycji 123.

Szczegółowe instrukcje wraz z wzorami formularza znajdziesz na www.wiescirolnicze.pl/VAT

Paweł Ciesielski, „VAT dla rolników”, udziela bezpłatnych porad we wtorki w godz. 17.00 - 19.00
Tel. 664 729 744, info@podatkidlarolnikow.pl

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Zastanawiałeś się nad przejściem na VAT?
Twoje wątpliwości rozwiążą "dobre rady specjalistów"

www.wiescirolnicze.pl

Agencja kupuje ziemię, a sprzedaż wstrzymała

Agencja Nieruchomości Rolnych posiada 100 tysięcy hektarów do wydzierżawienia. Współpraca będzie trwała przez 10 lat.

TEKST ■ Anetta Przespolewska

Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych Waldemar Humięcki wydał zarządzenie w sprawie rozdysponowania wolnych gruntów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa o charakterze rolnym w formie przetargów na dzierżawę. Agencje będą ogłaszały przetargi ograniczone na dzierżawę dla osób zamierzających powiększyć lub utworzyć gospodarstwo rodzinne. - Celem wprowadzenia nowych procedur jest jak najszybsze udostępnienie ziemi rolnikom indywidualnym, uszczelnienie tego procesu i uszczelnienie procedur. Do przetargów ograniczonych będą, co do zasady, przeznaczane nieruchomości rolne o powierzchni powyżej 1 ha. Przyjęcie większego limitu (nie więcej jednak niż 5 ha) będzie możliwe po akceptacji Rad Społecznych, które działają przy każdym Oddziale Terenowym Agencji od 2012 roku, i w skład których wchodzi przedstawiciele najważniejszych organizacji społecznych i zawodowych rolników - wyjaśnia Wojciech Adamczyk z biura prasowego ANR w Warszawie. Do zagospodarowania w drodze przetargów ograniczonych będą przeznaczane również nieruchomości rolne, pochodzące z 30% wyłączeń na podstawie znowelizowanej ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa z 16 września 2011 roku. - Ustalając powierzchnię konkretnej nieruchomości rolnej niezabudowanej przeznaczonej do dzierżawy na przetargu ograniczonym, oddziały terenowe ANR będą brały pod uwagę średnią wielkość

użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w danym województwie w roku poprzednim, ogłoszoną przez prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W tych województwach, w których średnia powierzchnia gospodarstwa jest mniejsza od krajowej, ANR będzie przyjmować średnią krajową, czyli 10,49 ha - tłumaczy. Taka maksymalna wielkość działek wystawianych na przetargi ograniczone będzie obowiązywała w siedmiu województwach: lubelskim (średnia wielkość gospodarstwa wynosi 7,58 ha), łódzkim (7,62 ha), małopolskim (3,98 ha), mazowieckim (8,52 ha), podkarpackim (4,71 ha), śląskim (7,42 ha) i świętokrzyskim (5,57 ha). W uzasadnionych przypadkach, np. w celu uniknięcia konieczności przeprowadzenia podziałów geodezyjnych, wydzielenia dróg dojazdowych, niemożliwości racjonalnego zagospodarowania pozostałych przyległych działek, ANR dopuszcza podwyższenie powierzchni wystawionej na przetarg nieruchomości rolnej niezabudowanej powyżej średniej do 50%. - Ustalenie jeszcze większej powierzchni (powyżej 150% średniej powierzchni gospodarstwa rolnego) jest możliwe jedynie po uzgodnieniu z Radą Społeczną działającą przy Oddziale Terenowym - zaznacza Wojciech Adamczyk.

Okres trwania nowo zawieszonych umów dzierżawy będzie wynosił 10 lat. - W zależności od sytuacji w regionie oraz opinii miejscowych rolników i samych organizacji rolniczych przetargi ograniczone na dzierżawę będą roz-

strzygane w formie ofert pisemnych. Kryteria oceny ofert w przypadku takich przetargów będą uzgadniane z Radą Społeczną działającą przy oddziale terenowym i akceptowane przez prezesa ANR - twierdzi.

Aktualnie ANR posiada w swoich zasobach ponad 100 tys. ha możliwych do wydzierżawienia. Najwięcej gruntów znajduje się na terenie działania oddziałów w: Szczecinie (prawie 36 tys. ha), Olsztynie (17,7 tys. ha) i Gorzowie (17,5 tys. ha). Wojciech Adamczyk przypomina, że od 20 listopada 2015 roku Agencja Nieruchomości Rolnych organizuje i nie sprzedaje gruntów rolnych na przetargach, natomiast podpisuje umowy sprzedaży w odniesieniu do przetargów już rozstrzygniętych.

Oddziały terenowe i filie agencji po akceptacji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wznowiły również nieodpłatne przekazywanie na rzecz jednostek samorządu terytorialnego nieruchomości zasobu na cele własne. Udzielają także bezwrotnej pomocy finansowej na doprowadzenie do należytego stanu technicznego przekazanych wcześniej lokali i budynków wraz z infrastrukturą, rozdysponowują lokale mieszkalne. Agencje wznowiły także sprzedaż nieruchomości przeznaczonych na: inwestycje, parki technologiczne, parki przemysłowe, centra biznesowo-logistyczne, składy magazynowe, nowoczesne budownictwo mieszkaniowe, obiekty sportowo-rekreacyjne lub nieruchomości w strefach ekonomicznych. Dokonują zbycia nieruchomości

na rzecz byłych właścicieli lub ich następców prawnych, których wcześniej zawiadomiono o przeznaczaniu nieruchomości do sprzedaży. - Dzięki podjętym decyzjom gminy i spółdzielnie mieszkaniowe z całej Polski mogą zakończyć już rozpoczęte i realizowane we współpracy z agencją inwestycje i remonty w infrastrukturę techniczną m.in. lokali na terenach popegeerowskich. Natomiast sprzedaż gruntów nierolnych pozwoli na uruchomienie inwestycji o charakterze gospodarczym, które przyczyniają się do powstawania nowych miejsc pracy i polepszania warunków życia społeczności lokalnych. Roczne wpływy z tego tytułu to ok. 300 milionów złotych - podkreśla Wojciech Adamczyk.

Agencja przyspieszyła także nabywanie gruntów w ramach ustawowego prawa pierwokupu. Z tego tytułu w całym 2015 roku ANR kupiła ponad 1.200 hektarów gruntów rolnych (w 2014 roku przejęto 10-krotnie mniej, bo jedynie 115 ha). - Nadrzędnym celem realizowania przez agencję prawa pierwokupu jest pozyskiwanie gruntów w celu poprawy struktury obszarowej gospodarstw rodzinnych. Nabyte nieruchomości zostaną zaoferowane rolnikom indywidualnym na powiększenie gospodarstw rodzinnych w formie przetargów na dzierżawę - wyjaśnia. Dodaje, że w biurze prezesa agencji nadal jest weryfikowana dokumentacja transakcji sprzedaży i dzierżawy nieruchomości, co do których było wymagane uzyskanie szczególnego pełnomocnictwa prezesa, czyli o powierzchni powyżej 50 ha lub wartości ok. 1,3 mln zł. ■

Jakie zmiany dla grup producentekich?

Rok 2016 dla grup producentów rolnych związany jest z wieloma zmianami. Pod koniec ubiegłego roku weszła w życie ustawa, która w bardziej szczegółowy sposób reguluje zasady funkcjonowania grup. W ostatnim czasie pojawiło się także rozporządzenie ministra rolnictwa dotyczące planu biznesowego, który będzie musiało opracować każde formalne zrzeszenie.

TEKST ■ Dorota Jańczak

Potrzeba wprowadzenia zmian w przepisach prawa określających działalność grup producentów rolnych była zgłaszana już od dawna. Zauważano niedoskonałości w poszczególnych paragrafach, co było wielokrotnie przyczyną dowolności interpretacji. Choć ustawa z 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw dawała możliwość tworzenia własnych podmiotów gospodarczych, okazała się nie dość szczegółowa. Pierwsze lata jej funkcjonowania pokazały, że

idea wspólnego organizowania się rolników jest procesem trudnym i skomplikowanym. Ustawę kilkakrotnie nowelizowano. 18 grudnia 2015 r. pojawiła się jej najnowsza wersja - Ustawa o zmianie ustawy o grupach producentów rolnych, ich związkach oraz o zmianie innych ustaw oraz ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Dokument ten stawia przed producentami wiele nowych wyzwań.

Wśród najważniejszych nowości jest zmiana organu

nadzorującego. Marszałków województw zastępuje Agencja Rynku Rolnego. Zadania dotyczące rejestracji oraz nadzoru będą należały do właściwego terenowo dyrektora ARR. Agencja Rynku Rolnego przejmie również nadzór nad działalnością związków grup producentów rolnych.

Ustalono także coroczny poziom produkcji oraz sprzedaży przez członków grupy producentów do grupy - będzie to ilość nie mniejsza niż 80 % wielkości produkcji. Oznacza to, że maksymalnie 20 % produkcji członka grupy może zostać np. wprowadzone na rynek z pominięciem grupy

producentów. Wcześniej zapisu regulującego te kwestie nie było. Z reguły liczone sprzedaż grupy jako całości. Jeżeli niektórzy się wylamywali, grupa nie osiągała obrotu przewidzianego w planie i w rezultacie nie realizowała go. Co było warunkiem otrzymania środków dofinansowania. Teraz większa odpowiedzialność spada na poszczególnych członków.

Ma zostać także zwiększony katalog produktów, dla których mogą być tworzone grupy. Wkrótce minister rolnictwa wyda wykaz produktów, minimalną roczną wielkość produkcji towarowej wypro-

dukowanej przez wszystkich członków grupy i sprzedanej do grupy oraz minimalną liczbę członków grupy, biorąc pod uwagę zróżnicowanie regionalne, koncentrację podaży oraz sytuację na rynku produktów rolnych.

Kolejną zmianą jest obowiązek dołączania do wniosku o wydanie decyzji o uzyskanie statusu grupy producentów rolnych - planu biznesowego. Plan ten ma być opracowywany na co najmniej 5 lat i rozpisany na formularzu przygotowanym przez ARR,

nie dominacji jednych podmiotów na innymi w danej grupie, wprowadzono zapis, że żaden z członków nie może mieć więcej niż 20% głosów na walnym zgromadzeniu lub zgromadzeniu wspólników.

Ustawa zakłada także obowiązek corocznego składania dyrektorowi oddziału terenowego ARR sprawozdania dotyczącego obrotu produktem lub grupą produktów, ze względu na które została utworzona, za dany rok działalności. Czas na to podmioty będą miały do 2 miesięcy od dnia zakończe-

nia danego roku działalności. Takie sprawozdanie będzie musiało zawierać m.in. informacje o rocznej wielkości produkcji i wartości przychodów netto grupy przy uwzględnieniu produkcji w gospodarstwach członków grupy oraz produkcji łącznej.

W związku z tym, że pomoc unijna oferowana jest grupom na okres maksymalnie 5 lat, niektóre zrzeszenia decydowały się na rozwiązanie grupy, by ponownie zawiązać współpracę w identycznym składzie, ale pod inną nazwą. To nie spodobało

się Komisji Europejskiej, dlatego pojawiło się nowe obwarowanie. Przypadki, w których jeden podmiot był członkiem wielu grup producentów rolnych z tym samym asortymentem - nie powtórzą się.

Grupy producentów rolnych mogą zwracać się o pomoc finansową do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Po pierwszym roku działalności przysługuje im 10% od wartości sprzedaży netto, ale nie więcej niż 100 tys. euro. W kolejnych latach wsparcie jest niższe, spada do 8%, by w piątym roku wynieść - 4%. Obecnie w Polsce w grupach producentekich zorganizowanych jest 27,6 tys. rolników. Jest to niewielki odsetek (około 2%), jeśli pod uwagę weźmiemy wszystkie potencjalne osoby, które w grupie mogłyby się znaleźć (około 1,5 mln). Błąd wyglądamy na tle „starych” państw członkowskich Unii Europejskiej. Świetnym przykładem może być konsolidacja rolników we Francji (68% w sektorze hodowli).

— REKLAMA —

OKNA INWENTARSKIE DO OBÓR I CHLEWNI od producenta

OKNO 120x90
190 zł brutto

tel. 44 616-87-57,
kom. 604-096-414
www.amati.com.pl

NAJWYŻSZA JAKOŚĆ ZA NAJNIŻSZA CENĘ

FARMTEX 62-812 Jastrzębniki 126
tel. 797 244 201
e-mail: biuro@farmtex.pl www.farmtex.pl

Fundusze unijne

Rusza nabór wniosków z PROW 2014-2020 m.in na zakup maszyn rolniczych

PRZYJDŹ - POMOŻEMY, DORADZIMY

Oferujemy:

■ CIĄGNIKI ROLNICZE

Landini TM
Sels BELARUS

■ PEŁNA GAMA MASZYN ROLNICZYCH POLSKICH I ZAGRANICZNYCH PRODUCENTÓW

■ SERWIS

— REKLAMA —

DOZA meck 25 lat FIRMY!

63-430 Odolanów, ul. Strzelecka 49
tel. 62 733 23 22
www.dozameck.pl

ROZDRABNIACZ DO SŁOMY

ROZSIEWACZ WAPNA-NAWOZU
- może występować w różnych konfiguracjach:
1. Do rozsiwania wapna na stawach rybniczych
2. Do rozsiwania pasz objętościowych soczystych oraz pełno porcjowych pasz treściwych
3. Do do transportu pasz lub żłobów do siewników

PRZENOŚNIK ŚLIMAKOWY HYDRAULICZNY DO ROZŁADUNKU PRZYCZEP

Przewoźna suszarnia do ziarna o napędzie elektrycznym. Od 2015 dostępna również wersja suszarni z napędem na Walek Odbioru Mocy (WOM).

Przemysłowy mieszalnik pasz z innowacyjnym systemem mieszania, zapewniający dokładność na poziomie 1:100 000

Główną część naszej oferty stanowią zróżnicowane maszyny transportujące i urządzenia do pobierania zboża, przygotowywania pasz oraz linii paszowych. Należą do nich: przewoźna suszarnia ziarna, dmuchawy ssąco-łocząca, rozdrabniacze (śrutowniki), mieszalniki, oraz przenośniki (podajniki, żmijki) ślimakowo do zboża.

WIĘCEJ PRZEPISÓW PRAWA NA:

» **wiescirolnicze.pl**

udostępnianym na stronie internetowej Agencji. Plan biznesowy będzie podstawą do udzielenia wsparcia.

Warto zaznaczyć, że ustawa przewiduje możliwość przetwarzania przez grupy producentów rolnych produktów, które zostały wytworzone w gospodarstwach członków grupy. Dzięki temu będą mogli oni w elastyczny sposób dostosować się do wymagań rynkowych nie tylko pod względem jakości i ilości, ale również asortymentu sprzedawanych produktów.

Aby wyeliminować zagrożenie

projektura.pl

603 722 958
691 261 300Mieszków, ul. Osiecka 47a, 63-200 Jarocin
Pracujemy w całej Wielkopolsce

PROJEKTY BUDOWLANE DLA ROLNICTWA:

- budynki inwentarskie: stodoły, obory, chlewnie, kurniki itp.
- budynki gospodarcze, warsztaty, wiaty maszynowe
- drogi i place manewrowe
- hale magazynowe, płaskie magazyny zbożowe oraz silosy i inne

Czy wiesz, że zdobycie wszystkich pozwoleń i uzgodnień przed rozpoczęciem budowy może trwać nawet kilka miesięcy?

Chcesz otrzymać dotację?
Wyprowadź innych mając gotowy projekt!Pełna obsługa inwestycji - zyskaj czas
i pieniądze zlecając sprawy urzędowe,
projekt i nadzór profesjonalnej firmie.Wystarczy zadzwonić,
a przyjedziemy do Państwa
omówić kwestię współpracy!Więcej informacji na
www.projektura.pl

do 75% niższe rachunki za prąd

UWAGA

Posiadamy gotowe projekty
na farmy fotowoltaiczne 1MWKompleksowe doradztwo
od projektu po montażInstalacje
fotowoltaiczne

Szukaj nas w Twoim mieście lub na www.goodenergy.pl

Punkty sprzedaży:

Krotoszyn	ul. Mickiewicza 1	733-200-222 733-300-333
Krotoszyn	ul. Waryńskiego 14	733-400-444
Ostrów	ul. Grabowska 248	733-500-555
Ostrów	ul. Sienkiewicza 19	733-600-666
Ostrów	ul. Krotoszyńska 69a	733-900-999
Kalisz	ul. Stawiszyska 25	733-700-777
Jarocin	Brzostów 29e	733-800-088
	63-233 Jaraczewo	733-800-888
Wieruszów	ul. Warszawska 75a	535-180-180

Centrala:

Goodenergy Sp. z o.o.
63-300 Pleszew, ul. Szpitalna 4
tel +48 733 100 111
centrala@goodenergy.pl

GOODENERGY

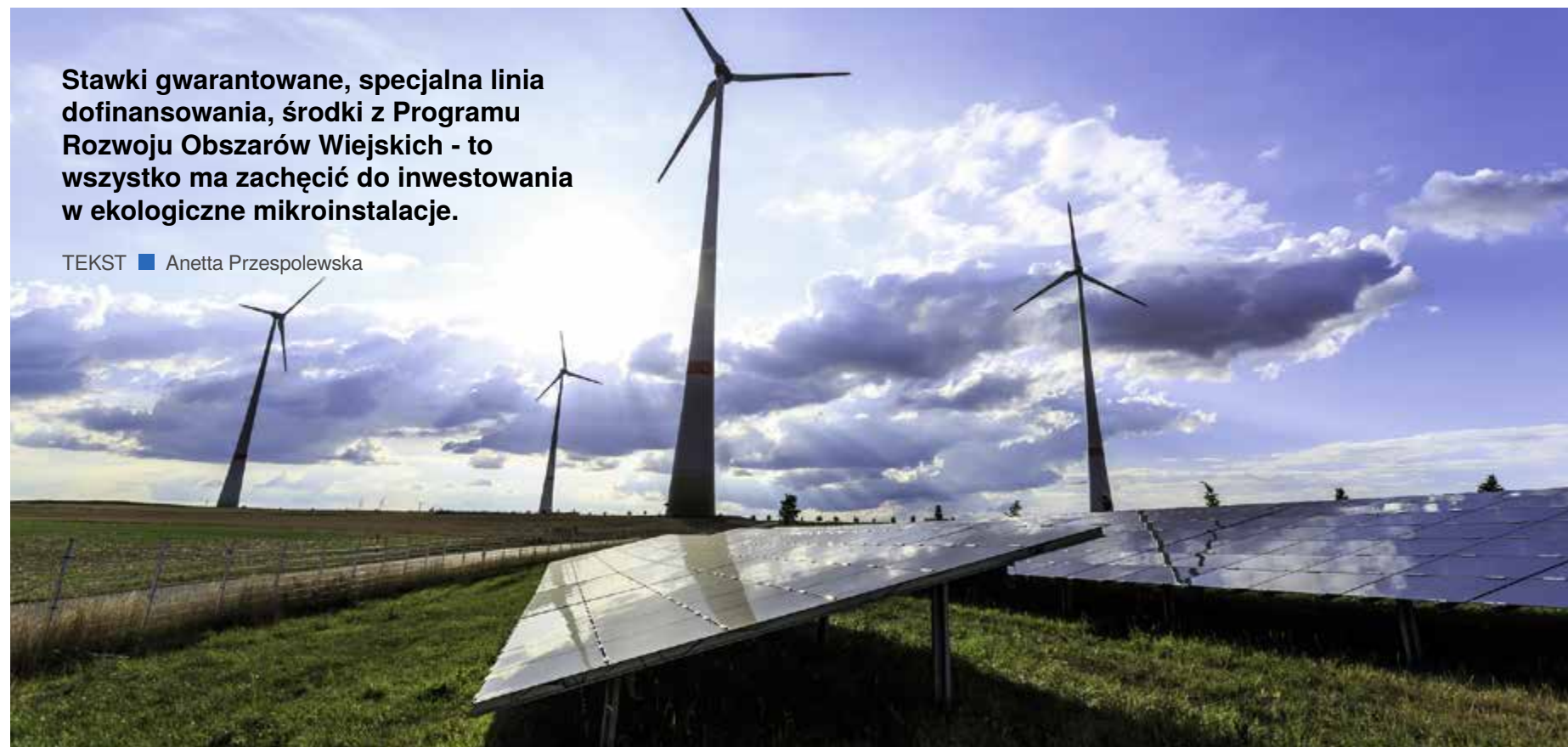
... dzielimy się dobrą energią

www.goodenergy.pl

Pieniądze na odnawialne źródła energii

Stawki gwarantowane, specjalna linia dofinansowania, środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich - to wszystko ma zachęcić do inwestowania w ekologiczne mikroinstalacje.

TEKST ■ Anetta Przespolewska

Rolnicy, którzy zdecydują się na budowę mikroinstalacji, w tym roku będą mieli szansę na skorzystanie z tzw. stawek gwarantowanych. Ustawa o Odnawialnych Źródłach Energii wprowadza obowiązek zakupu energii elektrycznej przez „dużą energetykę” po określonej cenie. I tak na przykład, cena wytworzonej energii dla mikroinstalacji wykorzystującej energię promieniowania słonecznego o mocy do 3 kW ma wynosić 0,75 zł za 1 kWh, natomiast o mocy powyżej 3 kW do 10 kW - 0,65 zł za 1 kWh. Takie ceny mają obowiązywać od 1 lipca i mają być gwarantowane przez okres 15 lat - liczone od momentu oddania do użytkowania danej instalacji.

Rolnicy mogą również skorzystać z programu „Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii”. Pilotowany jest on przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska

i Gospodarki Wodnej. „Prosument” to kredyty preferencyjne za pośrednictwem banków. Umowę z NFOŚiGW podpisał m.in. Bank Ochrony Środowiska. Na budowę mikroinstalacji do wytwarzania prądu czy też energii cieplnej będzie można uzyskać preferencyjny kredyt z dotacją pokrywający nawet 100% kosztów inwestycyjnych. Można w ten sposób sfinansować zakup paneli fotowoltaicznych, małych elektrowni wiatrowych, ale również kotłów na biomasę, pomp ciepła, kolektorów słonecznych i układów kogeneracyjnych (np. mikrobiogazownie). W połowie 2015 roku wprowadzono zmiany do programu, które pozwalają na skorzystanie z finansowania większej liczbie zainteresowanych osób. - Zniesiono między innymi obowiązek łączenia instalacji do produkcji ciepła z instalacjami do produkcji energii elektrycznej oraz wydłużono okres, w którym beneficjenci mogą otrzymać wyższą kwotę dotacji. Na inwestycje w systemy fotowoltaiczne, małe elektrownie wiatrowe oraz mi-

crokrogenerację o mocy do 40 kW można dostać dofinansowanie do 40% kosztów kwalifikowanych lecz tylko do końca 2016 roku. W kolejnych latach pomoc spada do 30%. Oprocentowanie kredytu to 1%, a maksymalny okres finansowania kredytu to 15 lat - wyjaśnia doradca Janusz Jurkiewicz z Zespołu Doradczego w Turku. Dodaje, że program przewidziany jest do 2022 roku, przy czym podpisywanie umów ma być realizowane do 2020 roku, a środki wydatkowane będą do 2022 roku.

Program „Prosument” wdrażany jest nie tylko za pośrednictwem banków, ale również poprzez jednostki samorządu terytorialnego (np. gminy) oraz za pomocą Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ale oczywiście tylko przez te jednostki, które podpisały umowę z NFOŚiGW. - Co ważne, decydując się na skorzystanie z programu „Prosument” w przypadku instalacji służącej do produkcji prądu nie możemy jednocześnie skorzystać ze stawek

gwarantowanych. Obie formy traktowane są jako pomoc publiczna i jednocześnie skorzystanie z nich traktowane będzie jako przekroczenie dopuszczalnej pomocy finansowej - tłumaczy Janusz Jurkiewicz. Przedstawione formy dofinansowania przeznaczone są na rozwój mikroinstalacji OZE tzw. prosumenckiej i skierowane są przede wszystkim do gospodarstw domowych. - Natomiast na potrzeby wyłącznie gospodarstwa rolnego, inwestycje w instalacje OZE można sfinansować z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Dlatego zastanawiając się nad inwestycją, należy rozważyć, czy dana forma dofinansowania będzie dla nas korzystna - podkreśla. Na tego rodzaju inwestycje można ubiegać się o środki w ramach programów: „Premia dla młodych rolników”, „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Restrukturyzacja małych gospodarstw” czy też „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej”. - W przypadku programów jest punktacja. Jeśli beneficjent zamierza wyko-

nać instalacje odnawialnych źródeł energii, to otrzymuje dodatkowe punkty - mówi Janusz Jurkiewicz. Dodaje, że ważne, aby energia uzyskana za pośrednictwem instalacji była wykorzystywana w gospodarstwie rolnym. Czy rolnicy na takie inwestycje mogą ubiegać się o środki z dwóch programów unijnych? - Osoby, które skorzystały już z „Premii dla młodego rolnika”, będą mogły na przy-

kład ubiegać o pomoc finansową z programu „Modernizacja gospodarstw rolnych”. Poza tym, należy poczekać do chwili ogłoszenia naboru wniosków, bo wtedy będą określone konkretne wymagania - wyjaśnia specjalista.

Już w najbliższym naborze programu modernizacja gospodarstw rolnych, każdy rolnik będzie mógł skorzystać z dofinansowania do inwestycji, którą jest między innymi instalacja fotowoltaiczna. - Dofinansowanie to ma formę dotacji i wynosi ona od 50% do 60% wartości inwestycji. Szczegółowe informacje oraz niezbędne wymagania zamieszczone są na stronie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - wyjaśnia Karolina Tomczak, koordynator obszaru sprzedaży z firmy GoodEnergy, działającej na terenie całego kraju. Dodaje, że inwestorzy mogą również liczyć na wsparcie z Regionalnych Programów Operacyjnych, realizowanych między innymi poprzez urzędy marszałkowskie. - Otrzymanie takiej formy wsparcia jest procedurą bardzo czasochłonną, wymagającą skomplikowanej dokumentacji oraz oczekiwania na przyznanie środków. Inwestor, chcąc skorzystać z Regionalnych Programów Operacyjnych, musi czekać na ich uruchomienie w danym regionie. Równie dobrze można skorzystać z kredytu na finansowanie instalacji fotowoltaicznej o bardzo małym oprocentowaniu i minimalnej dokumentacji poprzez bank, z którym współpracujemy - twierdzi Karolina Tomczak.

REKLAMA

EkoEnergia
ul. Towarowa 17, 63-400 Ostrów Wielkopolski
Tel. 791-777-999
694-995-757
www.ekoenergia.sklep.pl
biuro@ekoenergia.sklep.pl

40% DOTACJI

POSTAW NA OSZCZĘDNOŚĆ I OBNIŻ SWOJE RACHUNKI ZA ENERGIĘ!

NA ZESTAWY FOTOWOLTAICZNE

Dojazd i wycena u klienta bezpłatnie!

• DORADZTWO • PROJEKT • SPRZEDAŻ • MONTAŻ • SERWIS

Potrzebny fosfor

W większości polskich gleb brakuje przyswajalnych form fosforu. Niedobór tego pierwiastka uniemożliwia prawidłowy rozwój roślin w fazie generatywnej. Pojawiają się problemy z kwitnieniem, owocowaniem i wydawaniem nasion.

W glebie występuje zarówno fosfor organiczny, jak i mineralny. Wnosimy go wraz z nawozami naturalnymi, mineralnymi oraz przyorywanymi resztkami roślin. Jest pobierany przez rośliny głównie w formie $H_2PO_4^-$, rzadziej jako HPO_4^{2-} . Jego absorpcja odbywa się w strefie włósnikowej i może być utrudniona m.in. przez niską temperaturę. Obniżenie zawartości tego makroskładnika w glebie jest głównie wynikiem pobrania

przez rośliny, tylko niewielka jego ilość jest wypłukiwana. Dodatkowo na pobieranie fosforu wpływa: lekko kwaśny do obojętnego odczyn gleby (pH 5,5-7,2), temperatura 15-25°C, wilgotność, dostęp światła, życie mikrobiologiczne, obecność w roztworze jonów NH_4^+ i Mg^{2+} oraz substancji organicznej.

Na co wpływa?

Fosfor jest niezbędny do prawidłowego rozwoju, szczególnie generatywnego. Największe zapotrzebowanie na fosfor rośliny wykazują pod-

czas intensywnego wzrostu, ale jeszcze przed osiągnięciem maksymalnej biomasy. Dzięki odpowiedniej zawartości tego pierwiastka rośliny wcześniej dojrzewają, a okres ich wegetacji ulega skróceniu, co może mieć znaczenie w przypadku uprawy poplonowej (zyskujemy wtedy kilka cennych dni). Oprócz tego wzrasta plon oraz jakość nasion. Niedobór fosforu ogólnego występuje rzadko, ponieważ jest to składnik wolno przemieszczający się w glebie. Przechodzi jednak w trudno dostępne dla roślin formy. W takim wypadku

rośliny mogą reagować np. słabą zdolnością kiełkowania nasion, niedostatecznym rozwojem systemu korzeniowego (zboża są podatniejsze na wyleganie) czy też zahamowaniem wzrostu. Zmiany morfologiczne wywołane zbyt niskim odżywieniem fosforem to nieregularny pokrój, cienkie, słabo rozgałęzione pędy oraz sztywne i małe liście. Dodatkowo starsze liście stają się ciemnozielone, a od brzegów blaszek liściowych i na łodygach pojawiają się fioletowe przebarwienia jako efekt kumulacji antocyjanów, nerwy jednak pozostają zielone. Organy generatywne są drobne (kwiaty) i jest ich mniej (owoce i nasiona). Odpowiednia ilość fosforu w glebie sprawia, że rośliny stają się odporniejsze na mróz, suszę i choroby infekcyjne, wykształcają bowiem silniejszy system korzeniowy zdolny do lepszego zaopatrzenia części nadziemnej. Fosfor nie jest składnikiem toksycznym dla roślin, ale zbyt duża jego zawartość może blokować

ROŚLINY WRAŻLIWE NA BRAK FOSFORU W GLEBIE:
zboża, pomidor, ogórek, sałata, kapustne, ziemniak, drzewa owocowe.

Zawartość fosforu w warstwie ornej gleb Polski wynosi 0,01-0,3% P_2O_5 .
(źródło: Żywnienie roślin ogrodniczych. Podstawy i perspektywy.)

pobieranie niektórych mikrośladników (żelazo, miedź, cynk).

Kiedy stosować nawozy fosforowe?

Z racji słabego przemieszczania w glebie nawozy fosforowe powinny być stosowane przed siewem. Braku przyswajalnych form fosforu w czasie krzewienia ozimin nie zrekompensuje zastosowanie nawozu wiosną. Niedostateczny rozwój systemu korzeniowego będzie rzutował na cały okres wegetacji, w konsekwencji rośliny dadzą niższy plon ziarna. Pod zboża

jare nawozy fosforowe można wysiać wiosną (np. superfosfaty), pamiętając o ich dobrym wymieszaniu z glebą.

Uwstecznicanie fosforu

- retrogradacja

Fosfor bardzo wolno przemieszcza się w glebie, nie jest wypłukiwany. Proces uwsteczniczenia tego pierwiastka polega na przejściu form rozpuszczalnych w wodzie w związki nierozpuszczalne, które mają postać osadu. Oznacza to, że fosfor ogólny będzie obecny w glebie, ale brak będzie jego form przyswajalnych dla roślin. Jest to proces negatywny, które może zostać ograniczony poprzez rozkład substancji organicznej oraz działalność mikroorganizmów glebowych. (mk)

— R E K L A M A —

TOWAR DOWOZIMY

RATBET

ŚRODKI DO PRODUKCJI ROLNEJ:

- młóto browarniane
- śruta sojowa i rzepakowa
- sznurki i siatki rolnicze
- folie rolnicze
- kruszywo budowlane i drogowe
- stal i wyroby hutnicze
- cement, wapno

ul. Gostyńska 20
63-860 Pogorzela (były Zakład PZZ)

tel. 65 572 19 96
665 453 697

Specjalistyczny Zakład Dezynfekcji Dezynsekcji i Deratyzacji

INSEKT2.pl

Zabezpiecz swoje magazyny i silosy przed szkodnikami.

DEZYNSEKCJA, GAZOWANIE, ZAMGLAWIANIE

SKUTECZNA DERATYZACJA NA GRYZONIE

tel. 501 636 449

PROBLEM Z WOLKAMI, TROJSZYKAMI I INNYMI SZKODNIKAMI ROZWIĄZEMY ZA CIEBIE

Niektóre nawozy mineralne zawierające fosfor

Nazwa handlowa	Zawartość czystego P (%)	Zawartość P_2O_5 (%)	Inne składniki pokarmowe	Cechy nawozu
Superfosfat prosty	8,4	19	wapń, siarka	granulowany
Superfosfat prosty z borem (0,2%)	8,4 - 8,8	19 - 20	wapń, siarka, bor	granulowany
Superfosfat magnezowy	6,6	15	magnez	pylisty
Superfosfat wzbogacony Ca	17,6	40	wapń, siarka	granulowany
Mączka fosforytowa	12,8	29	wapń	pylisty, zmielona skała fosforytowa, do upraw ekologicznych

(źródło: Żywnienie roślin ogrodniczych. Podstawy i perspektywy.)

ORYGINALNY
DR GREEN
PRODUKT

KRYSTALICZNY NAWÓZ DOLISTNY

DR GREEN

ZBOŻA

zawiera 215,5 g/kg mikroelementów

www.dr-green.pl, tel. +48 32 625 74 25

- Uprawa owsa jest polecana w gospodarstwach z dużym udziałem zbóż w strukturze zasiewów, gdzie spełnia funkcje sanitarną, związaną z jego odpornością na choroby podszuszkowe - mówi Krzysztof Świerek, agronom z Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu - Punkt Doradczy w Gołuchowie.

Owies - zastosowanie

Ziarno owsa ma wszechstronne zastosowanie. - Przemysł spożywczy ceni owies za jego dobrze przyswajalne białko, łatwo strawny tłuszcz oraz dużą zawartość soli mineralnych i witamin (szczególnie E) oraz lecytyny - wylicza Krzysztof Świerek. Dodaje jednocześnie, że słoma owsiana i plewy są cenną paszą, która ma małą zawartość trudno strawnego włókna. - Wszystko to sprawia, że owies jest także uprawiany w gospodarstwach ekologicznych - twierdzi fachowiec.

Ziarno owsa jest wykorzystywane powszechnie jako komponent mieszanek zbożowych: na glebach lżejszych i gorszych stanowiskach - do uprawy z jęczmieniem jarym, na lepszych glebach - z pszenicą lub z pszenicą i jęczmieniem. - Istotną zaletą owsa jest także to, że nie jest on porażany przez grzyby powodujące choroby podstawy źdźbła zbóż i dzięki temu jest dobrym przedplonem dla pozostałych gatunków zbóż - zaznacza agronom.

W tradycyjnym rolnictwie owies ma najmniejsze wymagania spośród zbóż w stosun-

Warto uprawiać OWIES?

TEKST ■ Marianna Kula

W tradycyjnym rolnictwie owies ma najmniejsze wymagania spośród zbóż w stosunku do przedplonów wysiewanych po zbożach

ku do przedplonów wysiewanych po zbożach. Plonuje kilka procent niżej niż uprawiany po okopowych. - Uprawa owsa jest polecana w gospodarstwach z dużym udziałem zbóż w strukturze zasiewów, gdzie spełnia funkcje sanitarną, związaną z jego odpornością na choroby podszuszkowe. Dlatego nasiona owsa używane są również jako składnik mieszanek poplonowych - uważa ekspert.

Owies - wymagania glebowe i ciepłe

Owies ze wszystkich zbóż ma najmniejsze wymagania glebowe. - Może być uprawiany na stanowiskach powyżej pH 5,5. Najlepiej plonuje na glebach kompleksu pszennego - bardzo dobrego i dobrego. Wysokie plony tego zboża można uzyskać na glebach żytynich - bardzo dobrych i dobrych - położonych w stanowiskach lepiej uwilgotnionych. Mało przydatne do uprawy owsa są grunty okresowo zbyt suche. Owies ma bowiem duże potrzeby wodne. Z tego względu najlepiej plonuje na glebach o większej pojemności wodnej, ale na niezbyt podmokłych - mówi Krzysztof Świerek. Zaznacza przy tym, że roślina ta reaguje szczególnie silnie na niedobory wody w okresie strzelania w źdźbło aż do wyrzucania wiech. Specjalista zwraca także uwagę na jeszcze jedną sprawę w tym aspekcie. - Ekonomicznie uzasadniona jest uprawa owsa na glebach kompleksów: żytniego słabego, zbożowopastewnego mocnego i zbożowopastewnego słabego - uważa ekspert.

Owies zalicza się do zbóż o małych wymaganiach cieplnych. - Kiełkuje w temperaturze 2-3 stopni C - informuje fachowiec. Na tym nie kończy. - Jest dość odporny na wiosenne przymrozki, a także na niższe temperatury w późniejszych fazach rozwojowych - podkreśla specjalista.

Owies - orka i nawożenie

Podstawowym elementem uprawowym jest orka przedzimowa. - Jej głębokość na glebach o wysokiej kulturze - wolnych od chwastów wieloletnich - może wynosić około 20 cm, natomiast na glebach silnie zakwaszonych - od 25-28 cm. Najlepiej wykonać ją do końca października. Prawidłowo wykonana orka przedzimowa ułatwia bowiem wiosenne przygotowanie roli i bardzo wczesny siew owsa - mówi fachowiec. Zwraca jednocześnie uwagę na to, że jeżeli odczyn gleby jest niższy niż pH 5,5, to wówczas zaleca się zastosowanie nawozów wapniowych. - Należy je rozsiać na ściernę przed wykonaniem uprawy poźnitwowej w ilości 1,5-2 ton/ha. Jeżeli w glebie występuje brak magnezu (owies jest wrażliwy na brak magnezu), wówczas stosujemy wapno magnezowe, tzw. dolomit w dawce od 1-2 ton/ha - radzi Krzysztof Świerek.

Nawozy fosforowo-potasowe stosujemy najlepiej w formie wieloskładnikowej. Robimy to wiosną przed uprawą przed-siewną. Agronom radzi, by na glebach średnio zasobnych były to następujące dawki w czystym składniku: fosfor - 50-60 kg/ha i potas - 60-100 kg/ha.

Nawożenie azotowe, zdaniem eksperta, aplikujemy również wiosną przed uprawą przed-siewną w dawce do 60 kg/ha przeważnie w formie saletraku. - Możemy zastosować jeszcze dodatkowe 20-30 kg azotu w formie saletry amonowej w fazie strzelania w źdźbło, jeżeli po lustracji plan-tacji uznamy za stosowne - radzi specjalista.

Owies - termin siewu

Owies jest najbardziej wrażliwy spośród zbóż na opóźnienie terminu siewu. - Wczesny siew

umożliwia tej roślinie lepsze wykorzystanie zapasu wody zimowej, a tym samym lepszą krzewistość. Wcześniej zasiany owies jest bardziej odporny na choroby grzybowe (rdze). Ponadto jest mniej atakowany przez ploniarke zbożówkę - zaznacza fachowiec. Optymalny termin siewu owsa w naszym regionie przypada na drugą połowę marca.

Owies - siew

Orientacyjna norma wysiewu owsa na glebach dobrych wynosi 165-185 kg/ha, natomiast na gruntach słabszych zużywamy w granicach 200 kg/ha. Zboże to siejemy rzędowo - co 12-15 cm na głębokość 2-5 cm. Przy czym, co podkreśla Krzysztof Świerek, na glebach suchych siejemy głębiej, a na mokrych - płycej.

- Ziarno siewne owsa najlepiej jak jest kwalifikowane, natomiast własne powinno być zaprawiane przeciw chorobom grzybowym np. zaprawą zbożową ORIUS 060FS - radzi agronom. Na jaką odmianę postawić? - W naszym regionie uprawia się szereg odmian, spośród których można wyróżnić: Bingo, Breton lub Zuch. Dodam, że na zakwaszenie gruntu tolerancyjna jest odmiana Szakal - informuje fachowiec.

Owies - pielęgnacja

Ekspert zwraca uwagę na to, że pielęgnacja ekologicznych plantacji owsa polega na mechanicznym niszczeniu chwastów i skorupy w fazie od trzech liści do okresu krzewienia przez bronowanie na głębokość 1,5-2 cm przy użyciu brony chwastownic. - Dodatkowo lepsze efekty odchwaszczania uzyskuje się, bronując zasiewy na ukos lub w poprzek. Jeżeli nie stosujemy mechanicznego zwalczania chwastów lub mechaniczne zwalczanie chwastów nie jest w pełni skuteczne, musimy zastosować oprysk chemiczny, np. Chwastoxem Turbo 340SL 2l/ha do fazy piątego-szóstego liścia - radzi agronom.

Owies, podobnie jak inne zboża, może być atakowany przez szkodniki, np. mszyce czy skrzypionki, które, jak informuje Krzysztof Świerek, musimy zwalczać chemicznie, np. środkiem Bulldozer 025 EC 0,25 l/ha. ■

— R E K L A M A —

► Bądź nowoczesnym hodowcą!

► Bądź na bieżąco z nowinkami!

Sprawdź ► www.wiescirolnicze.pl

SIATKA DO PRAS ROLUJĄCYCH

BEZANET

beza lin

ul. Piastowska 43,
43-300 Bielsko-Biała, Polska
tel.: +48 33 812 30 81
fax: +48 33 812 30 88
beza lin@beza lin.com.pl
www.beza lin.com.pl

OSZCZĘDNOŚĆ
WYDAJNOŚĆ
WYTRZYMAŁOŚĆ

MATERIAŁY BUDOWLANE
„WESOŁEK”
www.mbwesolek.pl

Numer 1 w Wielkopolsce

BOGATY WYBÓR NAWOZÓW

w ofercie m. in.:

- Saletra amonowa i wapniowa
- Saletrzak
- Mocznik
- Nawóz płynny RSM 32% N
- Siarczan amonu, magnezu, potasu
- Sól potasowa
- Korn Kali
- Superfosfat 20%, 40%
- Polifoska 4, 5, 6, 8, plus, M
- Polidap
- Lubofos 12, 5-10-25, Korn
- Luboplón PK 10-30, Kalium, wapniowo-magnezowy
- Lubofoska 4, 3, 5-10-20, pod zboża
- Kizeryt
- Nawozy wapniowo-magnezowe granulowane (węglanowe i wapniowe)

SUPER GENY

ZAPRASZAMY DO NASZYCH SKŁADÓW:

Chocicza	ul. Sikądowa 14, tel. (61) 287-35-00	Poznań	ul. Gdylńska 39, tel. (61) 878-00-95
Piła	Motyłowa, ul. Pomańska, tel. (67) 215-02-52	Gądk	ul. Dworcowa 2, tel. (61) 819-87-66
Śrem	ul. Rolna 1a, tel. (61) 283-70-11	Solec	ul. Zaciże 3, tel. (61) 286-26-65
Wrocław	ul. Botarego 10a, tel. (61) 640-10-70	Jarocin	ul. Zagrodowa 14, tel. (62) 747-86-87
Środa Wlkp.	ul. Brodowska 27, tel. (61) 283-60-32	Konin	ul. Pomańska (brasa 92), tel. (63) 224-10-08
		Kalisz	ul. J. Piłsudskiego 17, tel. 62 590-26-66

Czynne pn. - pt.: 7.00 - 17.00, sobota: 7.00 - 13.00

PROFESJONALNY TRANSPORT SAMOWYŁADOWCZY

— R E K L A M A —

Ekoflora
Kraśnik

NOWOCZESNE PŁYNNE I KRYSZTALICZNE NAWOZY DOLISTNE

ZAKŁADZANE JAKOŚĆCIĄ ISO 9001:2008

DEKRA

P.E. EKOFLORA Siewielec Tadeusz
ul. Kolejowa 14, 23-200 Kraśnik
tel. (81) 825 24 42, (81) 825 20 25, (81) 825 20 27
fax. (81) 825 24 42 wew. 132
kom. +48 504 328 873, +48 504 190 037
ekoflora@ekoflora.com.pl

www.ekoflora.com.pl

Aktualne ceny owsa i innych zbóż na:

» wiescirolnicze.pl

Pszenica oścista dobra na słabsze gleby

Pszenica oścista nadaje się na gleby lekkie. Może stanowić aleltryantę dla żyta hybrydowego. Jak ją uprawiać?

TEKST ■ Marianna Kula

Elitarną pszenicę ościstą Pilgrim PZO można uprawiać na stanowiskach typowych dla żyta mieszańcowego. - *Jest ona alternatywą dla upraw żyta. Możemy ją wysiewać na pola mozaikowate, utrzymane w dobrej kulturze, należące do średnich gleb, wrażliwych na okresowe niedobory wody* - mówił dr Heinrich Thöle z IGP Deutschland podczas zimowego sympozjum IGP Polska w Śmiłowie, powiat pільski. Zboże to w takich warunkach daje plon na poziomie od 4,5 do 5,5 t/h, zawartość białka z kolei kształtuje się średnio na poziomie 13%. Natomiast na dobrych glebach plon ościstej waha się w granicach od 7 do 8 t/ha, a średnia zawartość białka wynosi 13,8% (potwierdziły to trzyletnie badania w tym zakresie). Duży wpływ na plonowanie ościstej ma także przedplon. - *Plony pszenicy po rzepaku zawsze są wyższe* - zaznaczył specjalista.

dr Heinrich Thöle
z IGP Deutschland

Ta odmiana pszenicy silnie się krzewi. Liście szybko zaciemniają glebę. Zapobiega to stratom wody. Pilgrim dość szybko się kłosi, bo około 9 dni wcześniej niż inne odmiany standardowe, dojrzewa 6 dni wcześniej, przez co lepiej znosi czerwcowe susze.

Termin siewu

Termin siewu też jest istotny. Powinien on być optymalny dla pszenicy ozimej w danym regionie uprawy. Specjalista zapewniał, że wczesny siew ościstej korzystnie wpływa na ziarnienie kłosów. Ościstą można również wysiewać w terminach opóźnionych (do połowy listopada). W takich przypadkach należy jednak zwiększyć ilość wysiewu: gleby bardzo słabe - 150 kielek ziaren/m², gleby słabe - 190 kielek ziaren/m²,

gleby średnie - 225 kielek ziaren/m². Ilość roślin na m² powinna wynosić od 450 do 750 sztuk.

Nawożenie

Dawki nawozów w przypadku ościstej powinny być dostosowane do warunków siedliskowych, kondycji, a także spodziewanego plonu. Heinrich Thöle zwrócił uwagę na to, że oścista najlepiej plonowała przy stosowaniu całej dawki

azotu na początku wegetacji. - *Wczesną wiosną - w marcu - są jeszcze zasoby wody po zimie, a w kwietniu wody zazwyczaj zaczyna brakować. Dlatego też bardziej korzystna jest aplikacja całości dawki nawożenia na początku okresu wegetacji* - uważał ekspert.

Ochrona

W przypadku ościstej należy się skupić na ochronie przeciwko chorobom podstawy

źdźbła, mączniakowi i brunatnej plamistości liści. Heinrich Thöle zaznaczył jednak, że ta odmiana pszenicy charakteryzuje się dobrą odpornością na rdzę brunatną i żółtą. Jest odporna na wirusy odglebowe - SBWMV, SBCMV i WSSMW - typowe dla słabszych stanowisk glebowych.

Na glebach bardzo lekkich specjalista radzi dolistne stosowanie manganu we wczesnych fazach rozwoju rośliny. ■

PROSTE, WSZECHSTRONNE I SPRAWDZONE NARZĘDZIE KAŻDEGO GOSPODARZA...

Ciągnik Kubota serii M60
to niezastąpione narzędzie
w Twoim gospodarstwie!

- | Niskie spalanie
- | Doskonała zwrotność
- | Prosta konstrukcja
- | Trwałość i niezawodność

Kubota

www.traktorykubota.pl

Kubota
Finance

Skontaktuj się z Twoim lokalnym dilerem i poznaj promocyjne oferty finansowania fabrycznego Kubota Finance

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Dopłaty unijne, zarządzanie gospodarstwem, polityka rolna,
nowe przepisy prawa, o których musisz wiedzieć

Sprawdź >

www.wiescirolnicze.pl

BADANIE GLEBY

- co warto wiedzieć?

Ile kosztuje badanie gleby? Jak często warto je wykonywać? Kiedy robić to najlepiej? Jak prawidłowo pobrać próbkę glebową?

TEKST ■ Marianna Kula

Otym, że warto badać glebę, przekonuje się coraz więcej rolników. - *Prawidłowe wykonanie planu nawożenia i określenie zapotrzebowania na składniki pokarmowe przez poszczególne rośliny wymaga bowiem danych dotyczących - zarówno stanu zasobności gleby w makro- i mikroelementy na polach gospodarstwa, jak i odczynu gleby* - mówi Bożena Kozera z Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Warszawie. Dodaje, że podstawowa analiza gleby przedstawia: wartość pH oraz określa potrzeby wapnowania, a także zawartość składników przyswajalnych (w mg na 100 g gleby) - fosforu, potasu i magnezu wraz z oceną ich zawartości. - *Odczyt wyników nie jest zbyt skomplikowany* - zapewnia Bożena Kozera. Następnie rolnik, mając przedstawione dane, może się zgłosić do doradcy rolniczego po plan nawozowy. Koszt jego

Producent najlepszych polskich rozpylaczy

Końcówka rozlewowa 5-cio otworowa do płynnego nawożenia KR 5

Kompaktowe końcówki rozlewowe 5-cio otworowe z kryzą dozującą do płynnego nawożenia upraw polowych, w tym wodnym roztworem saletrzano-mocznikowym RSM® produkowanym przez Grupę Azoty w Puławach.

Gwarantują równomierne pokrycie upraw dzięki odpowiednio dobranym kątom i wydatkom poszczególnych otworów oraz zachodzeniu na siebie strumieni sąsiadujących na belce opryskiwacza końcówek. Wytwarzają 5 strumieni.

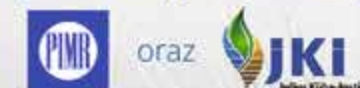
Wykonane z odpornego na ścieranie i działanie substancji chemicznych polimeru. Zdejmowana kryza dozująca umożliwia łatwe czyszczenie. Kolorystyka wg oznaczeń wydatków Visi Flow - norma ISO 10625:2005. Zalecany optymalny zakres ciśnienia roboczego: od 2 do 4 bar. Optymalny zakres wysokości belki opryskiwacza ok. 70 - 75 cm. Dostępne w wydatkach: 02/ 03/ 04/ 05/ 06/ 08.

Pozostałe produkty

EŻK TWIN

Jakość rozpylaczy MMAT potwierdzają atesty ENTAM wydane przez

Rozpylacz EŻK TWIN jest jedynym polskim rozpylaczem z potwierdzoną klasą 50% redukcji potencjału znoszenia (DRP).

KOLPAK

MESH

RS

AZ

EŻK

EŻ

Marian Mikołajczak Agro Technology

64-111 Lipno, Gronówko 23a k/Leszna

Tel/Fax: +48 65 527 15 20 info@mmat.pl www.mmat.pl

REKLAMA

Agro Jar

63-860 Pogorzela, ul. Gostyńska 6

tel. 669-491-786 e-mail: agrojar.biuro@gmail.com

Firma Agro-Jar zajmuje się poborem i analizą gleby, opracowuje mapy zasobowe i zalecenia nawozowe, zbada poziomu azotu w glebie.

Rolniku! Firma Agro-Jar w Pogorzeli zaprasza do zakupu środków ochrony roślin. Zadbamy o Twoją plantację od zasiewu do zbioru. Miła obsługa, fachowe doradztwo.

Ponadto oferujemy materiał siewny zbóż jarych:

- ▶ kukurydzy HR SMOLICE, LIMAGRAIN, SYNGENTA, PIONEER, MONSANTO
- ▶ nawozy

Rolniku oszczędzaj. Wykonaj analizę gleby, poznaj zasobność i dostosuj nawozy według zaleceń

DLA STAŁYCH KLIENTÓW DOGODNE TERMINY PŁATNOŚCI

Praca dla ambitnych

Sano to największy europejski producent premiksów, mleka dla cieląt, pasz i koncentratów, lider w żywieniu zwierząt. Oferujemy pracę dla:

przedstawicieli handlowych na terenie województw: łódzkiego i opolskiego

Zadaniem kandydata będzie sprzedaż produktów Sano, doradztwo żywieniowe i opieka nad klientami.

Oczekujemy:

- bardzo dobrej znajomości zagadnień hodowli zwierząt,
- dobrej znajomości zagadnień rolnictwa,
- umiejętności sprzedaży,
- dobrego kontaktu z klientami,
- pewności siebie,
- dyspozycyjności i gotowości do pracy w terenie,
- wykształcenia kierunkowego.

Oferujemy:

- pracę w renomowanej firmie,
- motywacyjny system wynagrodzenia,
- samochód służbowy,
- szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe.

Oferty CV ze zdjęciem oraz list motywacyjny zawierający klauzulę zgody na przetwarzanie danych osobowych prosimy wysłać na adres: Sano – Nowoczesne Żywnienie Zwierząt Sp. z o.o. ul. Lipowa 10, 64-541 Sękowo e-mail: bossek@sano.pl, krótka informacja tel. 606 880 124

wykonania, według cennika MODR Warszawa, wynosi 120 zł. Z kolei za podstawowe badanie próbki gleby (pH, P₂O₅, K₂O, Mg) w Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie trzeba zapłacić 13,12 zł.

Podstawowe parametry gleby (pH, P₂O₅, K₂O, Mg) należy badać co 4 lata. - Można także wykonywać badania gleby pod konkretną uprawę, np. pod rzepak, określając np. poziom siarki w glebie - informuje ekspert. Najlepszym czasem na wykonanie tego typu czynności jest wiosna lub jesień - okres przed wysiewem nawozów.

Jak długo czeka się na wynik badań? - Czas trwania badania gleby jest uzależniony od ilości próbek dostarczanych do stacji chemiczno-rolniczej w danym okresie, rodzaju zleconego badania, itp. Termin wykonania badania może się wahać średnio od 2 tygodni do miesiąca. Dokładny termin powinien rolnik uzyskać w miejscu zlecenia badania gleby - wyjaśnia specjalista.

Aby jednak wspomniane badania były miarodajne, trzeba odpowiednio pobrać próbkę gle-

bową (patrz ramka), a następnie dostarczyć ją do stacji chemiczno-rolniczej. Do tego typu placówek można przywieźć próbki osobiście, wysłać je pocztą lub skorzystać z usług regionalnego przedstawiciela.

Rolnik może również udać się do prywatnej firmy, świadczącej kompleksowe badania gleby, która współpracuje z akredytowanymi laboratoriami. Jak działają takie firmy? - Robimy pobór próbek glebowych i wykonujemy analizy na makroelementy (fosfor, potas, magnez i pH), a także na mikroelementy i poziom azotu, który pobieramy z dwóch głębokości 30-60 cm - mówi Jarosław Szolc z firmy Agro-Jar. Zaznacza przy tym, że następnie wykonuje się zalecenia nawozowe, uwzględniające przysięże zasiewy i wymagania wybranej rośliny. - Dane te po przeniesieniu do komputera wyposażonego w odpowiednie oprogramowanie przetworzone są w barwną mapę zasobności, której analiza i interpretacja stanowią najistotniejsze elementy tej technologii - tłumaczy Jarosław Szolc. ■

POBIERANIE PRÓBEK GLEBOWYCH KROK PO KROKU

1. Przed przystąpieniem do pobierania należy sporządzić szkic pól przeznaczonych do badań.
2. Na polach należy zakreślić zasięg powierzchni uprawianych roślin, np. zboża, rzepaku.
3. Próbkę ogólną (uśrednioną) powinna reprezentować obszar użytku rolnego o zbliżonych warunkach przyrodniczych (typ, rodzaj, gatunek gleby, ukształtowanie terenu) i agrotechnicznych (przedplon, uprawa, nawożenie).
4. Powierzchnia użytku przypadająca na próbkę ogólną nie może przekraczać obszaru 4 ha, przy wyrównanej pod względem glebowym powierzchni.
5. Próbkę ogólną przygotowujemy oddzielnie dla każdej uprawy.
6. Próbkę ogólną powinny być zaznaczone na dokładnie wykonanym szkicu, opatrzone kolejnymi numerami wraz z określeniem powierzchni pola, którą reprezentują. Próbkę pobraną z użytków zielonych muszą być, oprócz numeru, oznakowane symbolem x.
7. Próbkę ogólną sporządzamy z pobierania do 20 próbek pierwotnych z powierzchni ornych lub do 40 próbek pojedynczych pobranych z gleb organicznych i trwałych użytków zielonych według schematu:
8. Próbkę ogólną powinna ważyć około 0,5 kg.
9. Próbkę pierwotną pobiera się łaską glebową z wierzchniej warstwy gleby 0-20 cm, w następujący sposób:
 - w miejscu jej pobierania świeżo zaoraną rolę przydeptać,
 - pionowo ustawić łaskę do powierzchni gleby,
 - wcisnąć łaskę do oporu (na wysokość poprzeczki ograniczającej),
 - wykonać pełny obrót i wyjąć łaskę,
 - zawartość wgłębienia przenieść do pojemnika skrobaczką,
 - po pobraniu próbek pojedynczych, całość wymieszać i napełnić kartonik lub woreczek.
10. Próbek nie należy pobierać:
 - na obrzeżach pola do 5 m,
 - w miejscach po stogach i kopcach,
 - w rowach, w brzdach, kretowiskach i żwirowiskach,
 - w zagłębieniach i ostrych wzniesieniach terenu (w razie potrzeby z tych miejsc pobrać dodatkowe próbki).
11. Powinno się unikać pobierania próbek bezpośrednio po zastosowaniu nawozów mineralnych, po nawożeniu organicznym oraz w okresie nadmiernej suszy lub wilgotnej gleby.

Oprac. na podstawie informacji udzielonych przez MODR

Jak skutecznie chronić sad przed mączniakiem jabłoni?

Mączniaka jabłoni zalicza się do najgroźniejszych chorób w sadach. W sezonie 2015 wystąpił on w bardzo dużym nasileniu. Pojawia się zatem pytanie: Jak skutecznie się przed nim chronić?

TEKST ■ Marianna Kula

- Niezależnie od sezonu, każdy sadownik ma problem, jak nie z parchem, to z mączniakiem. Wszystko - tak naprawdę - uzależnione jest od panujących warunków pogodowych, które mamy w danym roku i od tego, jak wyglądała zima - mówił podczas VI edycji Targów Sadownictwa i Warzywnictwa TSW 2016 w Nadarzynie Tomasz Gasparski z firmy Bayer CropScience, fachowiec od kilku lat związany ze Stowarzyszeniem Integrowanej Produkcji Owoców „Podkarpacie” z siedzibą w Brzezej.

Szkodliwość mączniaka jabłoni

Mączniak jabłoni jest niewątpliwie groźną chorobą. - Jego szkodliwość polega przede wszystkim na tym, że poraża on nie tylko pąki i kwiaty. Powoduje również zahamowanie wzrostu rośliny, a także spadek plonu na kolejny rok. Oznacza to, że osoby, które w sezonie 2015 miały problemy z mączniakiem, automatycznie będą go miały także w sezonie 2016 - zaznaczył specjalista.

Kiedy dochodzi do infekcji?

20 stopni C - to optymalna temperatura, podczas której dochodzi do infekcji. Właśnie w takich warunkach, zdaniem fachowca, plamy mączniaka na liściach mogą być widoczne go-

łym okiem po 2-3 dniach od zarażenia. Rozwojowi mączniaka sprzyja sucha i ciepła pogoda. Trzeba mieć na uwadze także to, że cykl chorobowy jest krótki. Trwa zaledwie 7-10 dni. Z tego też względu w sprzyjających warunkach epidemia następuje szybko. Powoduje to, że już w połowie czerwca drzewa mogą być całkowicie opanowane przez chorobę. - I tak też było w sezonie 2015 - podkreślił ekspert.

Które odmiany są najbardziej podatne na mączniaka jabłoni?

Tomasz Gasparski informował, że najbardziej podatne na mączniaka jabłoni są następujące odmiany: idared, lodel, cortlnad, early geneva i paula-

red. Z kolei golden delicious i jonagold zalicza się do odmian średnio podatnych.

Agrotechniczna i chemiczna walka z mączniakiem jabłoni

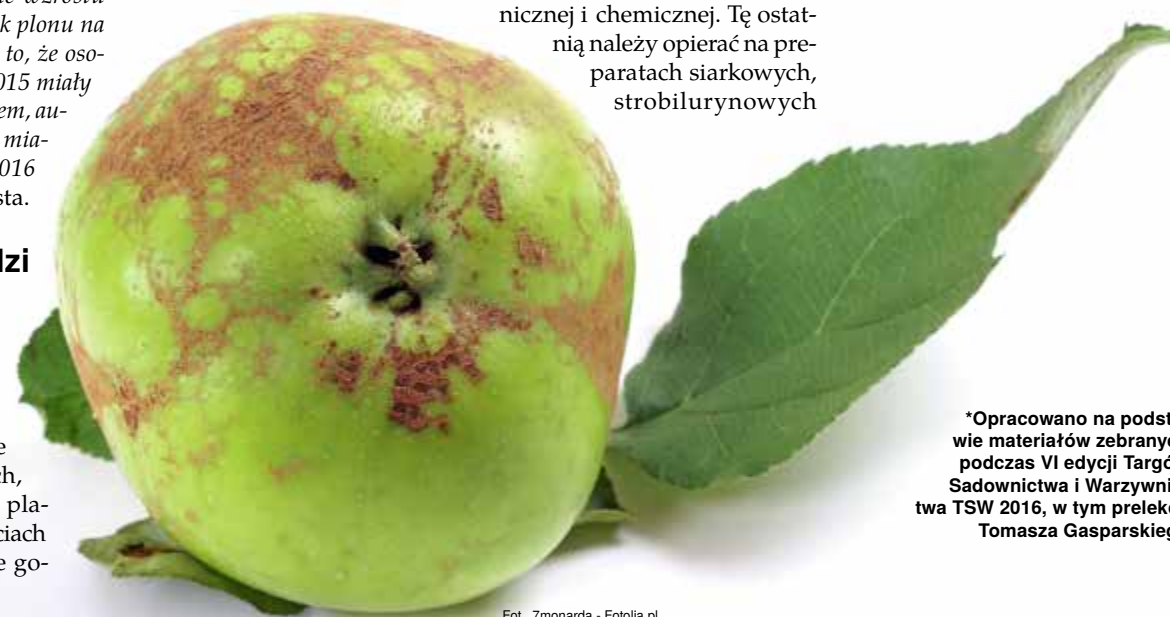
Podstawową metodą agrotechniczną walki z mączniakiem jest wycinanie porażonych pędów. - Robić to należy w okresie cięcia zimowego. Należy również pamiętać o tym, że w okresie różowego pąka, kiedy mamy intensywny wzrost rośliny, pojawiają się nam białe rozetki z objawami mączniaka. Właśnie te rozetki powinny być wycinane w pierwszej kolejności, ponieważ jest to źródło infekcji - tłumaczył ekspert.

Ochrona jabłoni przed mączniakiem powinna polegać na dwóch metodach - agrotechnicznej i chemicznej. Tę ostatnią należy opierać na preparatach siarkowych, strobilurynowych

Tomasz Gasparski mówił o odmianach jabłek podatnych na mączniaka

(np. Zato 50 WG, Flint Plus 64 WG), układowych należących do IBE oraz na preparatach, które należą do nowej grupy SDHI (np. Luna Experience 400 SC). Tomasz Gasparski zaleca, aby do pierwszych zabiegów wykorzystywać preparaty siarkowe (wykazują one dobre działanie zapobiegawcze). Powinno się stosować co 7 dni. Natomiast bezpośrednio przed kwitnieniem, w czasie kwitnienia i po kwitnieniu (jeżeli - oczywiście - zachodzi potrzeba zabezpieczenia jabłoni przed mączniakiem), zdaniem fachowca, zaleca się wprowadzać preparaty dla liści, kwiatów oraz zawiązków jabłoni. - Częstotliwość wykonywania zabiegów preparatami układowymi i wgłębnymi, w zależności od warunków pogodowych, powinna wynosić - 10-14 dni - radził Tomasz Gasparski. ■

*Opracowano na podstawie materiałów zebranych podczas VI edycji Targów Sadownictwa i Warzywnictwa TSW 2016, w tym prelekcji Tomasza Gasparskiego

100 hektarów mięty

- Kiedy kosimy miętę, jak jest ciepły dzień, zapach się tak intensywnie roznosi, że sąsiedzi mówią: - O, już zbierają miętę! - mówi z uśmiechem Katarzyna Mielcarz.

TEKST ■ Anna Kopras-Fijolek

Gospodarstwo Zielarskie „Mielcarz” w Dobrzycy istnieje od 1997 roku. Wcześniej, w 1987 roku Jolanta i Jerzy Mielcarzowie założyli firmę „Vitag”, która produkowała herbaty owocowe, ziołowe i czarne. Zatrudniała kilkaset osób. W 1993 roku weszła w spółkę z firmą „Martin Bauer” - światowym koncernem zielarskim.

Pasja została w rodzinie

- Gospodarstwo zielarskie

prowadzimy razem z żoną Kasią i rodzicami. Wcześniej dziadek prowadził gospodarstwo rolne, gdzie oprócz zbóż, uprawiał na nasiona - trawy, buraki cukrowe i marchew pastewną. Pasja do ziół pozostała w naszej rodzinie - podkreśla Wojciech Mielcarz.

Ważnym powodem utworzenia gospodarstwa o takiej specjalizacji było również to, że „Vitag” potrzebował do produkcji wysokiej jakości ziół. - A ta była różna, kiedy kupowaliśmy je na wschodzie Polski. Część rolników stosowała środki, które były zabronione - dodaje syn Jolanty i Jerzego Mielcarzów, właścicieli gospodarstwa.

Uprawy znajdują się na terenie Dobrzycy oraz w okolicy - w promieniu 3 kilometrów. Strategicznym partnerem „GZ Mielcarz” jest od początku firma „Martin Bauer”.

Sztandarowa jest mięta

Uprawiają ok. 300 ha gruntów, z czego zioła zajmują ok. 200 ha. Na stałe zatrudniają 15 osób, w sezonie dodatkowo od 50 do 100 osób. - Posiadamy bardzo dobre gleby, typu pszenno-buraczanego. To są klasy bonitacyjne w większości III a. Naszym sztandarowym produktem jest mięta, której uprawiamy, w zależności od potrzeb, od 80 do 100 ha. To największa plantacja w naszym kraju. W mniejszych ilościach uprawiane są: melisa, karczoch, lawenda, rumianek, dziurawiec, jeżówka oraz arnika. W poprzednich latach uprawiane były: lubczyk, pierwiosnek, prawoślaz, ostropest, kozłek, szalwia, koper włoski, tymianek, nagietek i pietruszka. - Każde zioło ma swoją historię. Teraz nastawiliśmy się na zielne, czyli nadziemne części roślin. Zrezygnowaliśmy z roślin korzeniowych, które wymagają znacznie większych nakładów pracy.

Pierwszy na taśmę - rumianek

Jako pierwszy do suszenia trafia rumianek, którego kwiaty zbierane są przy pomocy specjalistycznych kombajnów

zastępujących pracę kilkuset osób. Zbiory rozpoczynają się już pod koniec maja i trwają nawet do końca listopada. - Suszymy w ruchu ciągłym na 4 dużych suszarniach taśmowych i 12 podłogowych wiele tysięcy ton ziół - mówi Wojciech Mielcarz. Dlatego zapotrzebowanie na energię cieplną jest tak duże, że w sezonie dwa samochody ciężarowe dowożą węgiel ze Śląska do kotłowni.

W 2012 roku, na skutek podpalenia, pożar zniszczył dwie suszarnie, część hal produkcyjnych i magazyny, doprowadzając do wielomilionowych strat. W 2014 wybudowana została duża hala magazynowa, a w tym roku - hala produkcyjna z suszarniami, w której zastosowano nowoczesną i proekologiczną metodę odzysku ciepła usuwanego z suszarni. - Nowatorstwo technologii z użyciem rekuperacji polega na tym, że instalacje musiały przetworzyć 160.000 m³ powietrza w ciągu godziny. Dzięki temu potrafimy prawie o połowę zmniejszyć zużycie paliwa - tłumaczy Wojciech Mielcarz.

Konserwacja - suszenie

Istnieją różne metody konserwacji - jedną z nich jest suszenie pozwalające zachować ciała czynne suszonych roślin, a więc ich wysoką wartość leczniczą. - Suszarnie są zautomatyzowane i mamy pełną kontrolę - zarówno temperatury i wilgotności powie-

Fot. Anna Kopras-Fijolek

trza, jak również surowca - podkreśla syn właścicieli GZ.

Zioła suszone są w całości, co przedłuża i podwyższa koszty suszenia, ale w takiej formie nie tracą wtedy zawartych w nich olejków. - Po wysuszeniu na specjalistycznych liniach przerobowych standaryzowane są do parametrów zamówionych przez odbiorcę. Są takie surowce, jak karczoch czy dziurawiec, które kroimy przed suszeniem na liniach firmy Binder, bo zawierają flawonoidy odporne na taki zabieg, a nie olejki - dodaje Wojciech Mielcarz.

Było ciężko w tym roku

Wszystkie uprawy należące do Gospodarstwa Zielarskiego „Mielcarz” prowadzone są w systemie jakości Maba-grown z minimalnym użyciem dopuszczonych pestycydów. Dokumentowane są wszystkie kolejne zabiegi w formie szczegółowej karty upraw oraz przygotowana zostaje dokumentacja fotograficzna i filmowa z różnych faz uprawy, pielęgnacji oraz zbiorów. Korzystają też z wysokiej klasy dronów dających obraz nie tylko w jakości Full HD, ale też 4K. - Dla ważnych naszych klientów z różnych kontynentów, organizujemy prezentacje, na których mogą zobaczyć. Lubią muzykę klasyczną, dlatego taką wybieramy jako podkład muzyczny naszych filmów - tłumaczy Katarzyna Mielcarz.

Ten wyjątkowo suchy rok dla producentów ziół był bardzo ciężki. 150 ha plantacji Gospodarstwa Zielarskiego „Mielcarz” jest deszczownych, dlatego również w tym roku udało się zebrać doskonałe plony. - Nie mamy naturalnych zbiorników wodnych, więc korzystamy z wierconych studni głębinowych, z których wodę pompujemy do wykopanych stawów w celu ogrzania. Dopiero z nich

Hoczymy wodę do podziemnych rurociągów i 10 deszczowni szpułowych. Uzyskanie dobrych plonów odbywa się więc dużym kosztem. Coś jest za coś - podkreśla Wojciech Mielcarz. Pokazuje film ze zbiorów dziurawca. - Gwarantuję, że takiej plantacji pani w Polsce nie zobaczy. Jest jednak bardzo trudny w uprawie. Poza tym atakują go łatwo choroby grzybowe, a nie stosujemy żadnych fungicydów. 1.000 nasion waży zaledwie jedną dziesiątą grama. Żeby go można dokładnie zasiał, musimy więc stosować wyjątkowo precyzyjny siewnik, a nasiona mieszamy dodatkowo z kaszką, gdyż na ciemnej ziemi nie zobaczymy nasion - opowiada. Tłumaczy, że zioła muszą być drogie, ponieważ koszty pielenia i zbioru są bardzo wysokie. Żeby utrzymać rośliny w czystości, gospodarstwo potrzebuje co roku 50 osób, które zajmują się pieleniem. Kończą jedno pole i przechodzą na następne.

Wielki problem ze starcem

Zaczął się od miodów sprwadanych z Chin. Wykryto w nich szkodliwe dla zdrowia alkaloidy. - To są związki trujące i występują naturalnie w niektórych roślinach. W ziołach też doszukano się śladów tych alkaloidów. Takich roślin jak starzec, żywokost, ogórecznik, glistnik czy podbiał nie może być więcej na jednym hektarze niż kilka sztuk. Mamy już sposób, by te dość absurdalne wymagania spełnić. W tym roku nasze zioła są

wolne od alkaloidów pirolyzodynowych (AP), co potwierdziły bardzo szczegółowe analizy. Ale też wiemy, że to prawie podwaja nam koszty pielenia - przyznaje Wojciech Mielcarz. Podkreśla, że trzeba o to dbać, bo inaczej może zostać zdyskwalifikowana cała partia surowca. - Zbierzemy np. trzy tony melisy z hektara, a kilka

tych roślin sprawi że odbiorca nie przyjmie nam towaru - dodaje syn właścicieli gospodarstwa. - Ten problem mają wszystkie firmy zielarskie w Europie. Gotowy lek może być tylko wtedy dobry, jeśli zioła, z którego jest wykonany, są najwyższej jakości. Dlatego jest to też wyjątkowa odpowiedzialność za jakość oferowanych ziół.

Na relaks, ból żołądka, stłuczenia

Wojciech Mielcarz potrafi opowiadać o zaletach wszystkich uprawianych w gospodarstwie ziół. - Liście mięty pieprzowej, olejek miętowy stosuje się najczęściej w bólach żołądka, w zaburzeniach trawienia, nudnościach, niestrawności, kolkach jelitowych - tłumaczy.

Melise stosuje się w stanach pobudzenia nerwowego (jako napar), rozdrażnienia i stresu. Działa uspokajająco. Sprawdza się przy problemach z zasypianiem. Rumianek ma właściwości przeciwzapalne, rozkurczające mięśnie i przyspieszające gojenie się ran. Stosuje się go również zewnętrźnie, np. na skórę, przy stanach zapalnych skóry, błony śluzowej, bakteryjnych schorzeniach skóry i jamy ustnej. Dziurawiec (albo ziele św. Jana, bo wtedy zakwita), wykorzystywany jest w stanach zapalnych i skurczowych dróg żółciowych, kiedy dochodzi do zastoju żółci w pęcherzyku żółciowym. Zmniejsza wydzielanie soku żółciowego. - Trzeba być ostrożnym podczas zbiorów, ponieważ zmniejsza odporność skóry na słońce - zauważa.

Z karczochów produkuje się preparaty, które mają zastosowanie w profilaktyce i leczeniu podwyższonego poziomu cholesterolu i trójglicerydów we krwi. - Głowy karczocha mają zastosowanie w kuchni - do wykwintnych potraw - dodaje Katarzyna Mielcarz.

Koszyczek amiki wykorzystuje się w maściach dla sportowców - to naturalny środek na stłuczenia, siniaki i obrzęki.

Lawenda jest skutecznym ziołem polecanych w stanach napięcia nerwowego oraz na fizyczne objawy spowodowane stresem, bóle głowy, migrenę i bezsenność, zmniejsza kołatanie serca, łagodzi depresje. Wprowadza ciało i umysł w stan relaksu i odprężenia. Doskonale dezynfekuje, udrażnia drogi oddechowe, poprawia krążenie, zmniejsza bóle mięśniowo-stawowe. Woreczek wypełniony lawendą idealnie nadaje się do szafy, garderoby, sypialni lub na pachnący prezent na święta. Sprawia, że ubrania zyskują piękny, naturalny zapach, a przy tym skutecznie odstrasza mole. Położony pod poduszką zapewnia spokojny sen. - Wszystkie nasze produkty można zobaczyć na stronie www.lawendowafarma.com.pl. W „Lawendowej Farmie” wykonywane są m.in. saszetki zapachowe, bukiety, upominki, dekoracje weselne, okienne, ręczniki. To jest nasza pasja. My to po prostu lubimy - podkreśla Katarzyna Mielcarz.

Fot. Anna Kopras-Fijolek

- Uprawa ziół to jest nasza pasja. My to po prostu lubimy - podkreślają Katarzyna i Wojciech Mielcarzowie

Zioła w korycie?

Coraz większe uznanie wśród hodowców trzody chlewnej zyskują fitobiotyki - organiczne związki chemiczne. Znaleźć je można w przeróżnych roślinach - ziołach, owocach czy warzywach. Ich mieszanka wpływa pozytywnie na trawienie oraz ma działania przeciwbakteryjne.

TEKST ■ Dorota Jańczak

O fitobiotykach było głośno po raz pierwszy w 2007 r., gdy wycofano antybiotykowe stymulatory wzrostu. Preparaty te zaczęły spływać na polski rynek głównie z Holandii i Niemiec. Wiele z nich nie dawało jednak zamierzonych efektów. Jeszcze w 2010 r. obserwowano duży spadek zainteresowania tymi dodatkami. W przeciągu kilku lat tendencja ta zmieniła się. Jest to związane z faktem, iż fitobiotyki są cały czas udoskonalane. W starszej wersji były to często pojedyncze substancje. W tej chwili wytwarza się dodatki wieloskładnikowe, na które często naniesione są otoczki tłuszczowe w technologii mikroenkapsulacji. - Są to fitobiotyki drugiej generacji - czyste ekstrakty z danej substancji - zaznacza Krystian Antkowiak z EW Nutrition Sp. z o.o. Dodaje, że produkowane są one przez rośliny w celu obrony, a czasami przyciągania owadów.

Pobudzenie trawienia

Dlaczego warto skarmiać nimi zwierzęta? Fitobiotyki, oczywiście w zależności od rodzaju, aktywują trawienie. Dzięki temu można polepszyć wykorzystanie paszy. Substancje te oddziałują bowiem na receptory w przewodzie pokarmowym po to, żeby zwiększyć produkcję enzymów endogennych oraz pobudzić wydzielanie śliny. - Fi-

tobiotyki podrażniają receptor, następuje zwiększenie stężenia kationów wapniowych, uwolnienie serotoniny, która jest przekaźnikiem i aktywuje mięsień przewodu pokarmowego oraz sekrecję soków trawiennych. To sprawia, że strawność paszy jest lepsza - wyjaśnia Krystian Antkowiak.

I bakteria ginie

Fitobiotyki mają także działanie przeciwbakteryjne. - Głównie chodzi o to, że dochodzi do zaburzenia przepuszczalności kationów wapniowych i potasowych w komórce, na skutek tego bakteria ginie - tłumaczy przedstawiciel firmy EW Nutrition Sp. z o.o. Co jest także bardzo ważne, fitobiotyki zawierają przeciwutleniacze, które mają wpływ na jakość mięsa. - Dzięki nim dochodzi bowiem do redukcji utleniania tłuszczów i zmniejszenia degradacji witaminy E, która sama w sobie jest też przeciwutleniaczem, a także neutralizacji wolnych rodników - mówi Krystian Antkowiak.

Susz, macerat lub maść

Trzeba jednak spełnić pewne wymogi, by fitobiotyki były skuteczne. - Są to trzy najważniejsze punkty: właściwy dobór gatunków ziół, sposób podania fitobiotyków, np. w formie suszu, maceratu, maści lub jako bardzo wykwalifikowane dodatki i ich ilość. Ważna jest również standaryzacja dodatków ziołowych - wymienia Krystian

i zależy nam na stabilności - zaznaczył Krystian Antkowiak.

Fitobiotyki w badaniach

Produktem fitobiotycznym jest m.in. Activo firmy EW Nutrition. Środek składa się z substancji, jakie znajdują się w chili, rozmarynie, cynamonie czy oregano. Krystian Antkowiak stwierdził, że przy podaniu zwierzętom 150 gramów otoczkowanego tego fitobiotyku do tony pożywienia, koszt zużycia paszy na przyrost masy ciała spadł o około 12 zł na sztukę. ■

„Ja, w swej pracy, skupiam się głównie na temacie obrony roślin przed zwierzętami, bakteriami, grzybami, wirusami. W tym celu, w toku ewolucji, te rośliny zaczęły jakby syntetyzować bardzo różne substancje, które nazywane są fitobiotykami”

- tłumaczy Krystian Antkowiak z EW Nutrition Sp. z o.o.

Antkowiak. Istotne jest także otoczkowanie niektórych substancji. Wszystko zależy od tego, czy chcemy, by dany fitobiotyki został strawiony w żołądku czy przedostał się do jelita. - Jeżeli naszym zamiarem jest, by dana substancja czynna przechodziła do jelita, to otoczkowanie jest niezbędne, ponieważ środowisko żołądka jest dość trudne. Głównie te otoczki oparte są na tłuszczach. Chcemy uniknąć tego, by produkt był zbyt drażniący, nie ulatniał się, by nie był za mocno intensywny zapach czy ostry, ograniczamy utlenianie

FITOBIOITYKI MOŻNA ZNALEŹĆ W PRZERÓŻNYCH ROŚLINACH:

- Fenole (wanilia, oregano)
- olejki eteryczne (cytryna)
- taniny (kora dębu)
- substancje gorzkie (chmiel)
- śluzu (len)
- saponiny (yucca)
- alkaloidy (kawa, tytoń)

CO POWODUJE ZASTOSOWANIE FITOBIOITYKÓW W UKŁADZIE POKARMOWYM:

- 1 większe pobranie paszy - stymulacja apetytu
- 2 otoczka chroni produkt przed oddziaływaniem środowiska żołądka
- 3 zwiększenie produkcji enzymów trawiennych na skutek oddziaływania sub. fitobiotycznych
- 4 optymalne wchłanianie składników pokarmowych poprzez stymulację perystaltyki
- 5 stabilizacja mikroflory jelita (oddziaływanie pozytywne na bakterie pożyteczne dla organizmu)
- 6 stymulacja układu odpornościowego (oddziaływanie na system immunologiczny - jego aktywację)

TEKST ■ Magdalena Teodorczyk

Białko w mleku - parametr w cenie!

Fot. designer491 - Fotolia.com

Producenci mleka głośnią się, co zrobić, by w tak niekorzystnym dla branży czasie uzyskać dobrą cenę. Jednym ze sposobów jest uzyskanie jak najlepszych parametrów, które wycenia mleczarnia. Na przykład zwiększenie poziomu białka.

Poziom białka w mleku zależy od wielu czynników: od żywienia, pory roku, wieku krowy, stadium laktacji, rasy, a w znacznym stopniu od cech genetycznych. - Najważniejsza jest energia i jej dostępność w żywieniu. Procent białka w mleku zależy od energii zawartej w paszy. Jakość paszy

— R E K L A M A —

OSI POLAND FOODWORKS należy do amerykańskiego koncernu OSI GROUP, obecnego na światowych rynkach mięsnych od ponad 100 lat.

Jesteśmy jednym z największych zakładów produkujących wołowinę w Polsce. W ubiegłym roku zapotrzebowanie produkcyjne przekroczyło 70 tysięcy sztuk bydła.

Przystąp do programu „SFS - Standard Hodowli Bydła” i zyskaj nawet 30 gr do kg!

- szybkie wysyłki rozliczeń (na drugi dzień od sprzedaży)
- szybkie terminy płatności (do 10 dni)
- monitoring poubojowy (do 30 dni od sprzedaży)

Skup bydła

Najlepsze ceny za krowy!

Zadzwoń do centralnego biura skupu i zapytaj o szczegóły!

tel. 65 619 43 50

OSI POLAND FOODWORKS Sp. z o.o.
Zakład Produkcyjny w Chróście 3a, 56-200 Góra
www.foodworks.pl

An **OSI** Group Company

to podstawa. Jeśli rolnik korzysta z zeszlazonej kiszonki z kukurydzy, która była w większości przypadków średniej jakości, powinien pomyśleć o dodatkowym źródle białka. Mogą to być słodki suszony, odrobina melasy - wszystko, co niesie energię. Warto sztukom wysokowydajnym dołożyć śrutę kukurydzianą, jęczmienia - sugeruje Piotr Funka, pracownik Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Dodatkowo, ale tylko pod nadzorem doradcy

która jest wchłaniana w jelicie. - Najważniejsze jest, aby tak żywić zwierzęta, żeby w pełni mogły wykorzystać swój potencjał genetyczny, gdyż tak naprawdę wzrost poziomu białka w mleku jest ograniczony do pewnego pułapu, którego nie da się przeskoczyć. Prawidłowo ułożona dawka pokarmowa, bardzo dobrej jakości pasze, prawidłowe ich pobieranie, zadbanie o zdrowotność i kondycję krów to podstawa - podkreśla specjalista.

Mleko rasy holendersko-

szczy jedynie do określonego przez możliwości genetyczne poziomu. Zmiany zależne od żywienia mieszczą się zwykle w zakresie 0,1-0,2%. - Najważniejsze, by nie dopuszczać do zbyt niskich poziomów białka. Dlatego, gdy w trakcie analizy raportów wyników zauważymy wyraźny spadek poziomu białka, czy to w stadzie, czy u poszczególnych sztuk, powinniśmy szukać przyczyn. Takie spadki są bardziej niekorzystne dla portfeli hodowców niż stały, może niezbyt zadowa-

ki. - Przebiłkowanie krów mlecznych zawsze jest niebezpieczne. Często daje dość niespecyficzne objawy, takie jak np. problemy z chodzeniem, utykanie. Tak naprawdę są to cechy bardzo osobnicze i mogą przypominać różne choroby. Dlatego zawsze bezwzględnie należy wszelkie zmiany dawek pokarmowych uzgadniać z doradcą żywieniowym - przyznaje Kamil Olender, lekarz weterynarii z Dobrzycy. Przekarmianie białkiem, zwłaszcza o nadmiernej podatności na rozkład w żwaczku, czy też synchronizacja rozkładu białka i podaży energii mogą spowodować nadmiar amoniaku w żwaczku. Przedostaje się on wtedy do krwi, powodując zaburzenia w rozrodcie, nieprawidłową pracę wątroby, a w najgorszym przypadku zatrucie. Nadmiar amoniaku jest w wątrobie przetwarzany w mocznik, którego większość jest wydalana z moczem, ale część również trafia do mleka. Sprawdzając poziom mocznika w mleku, można ocenić, czy żywienie odbywa się w sposób prawidłowy. ■

Czy kryzys na rynku mleka się pogłębi?

Bądź na bieżąco, śledź aktualną sytuację na:

» **wiescirolnicze.pl**

żywnościowej można również uzupełnić dawkę pokarmową białkami chronionymi, które ulegają wolnemu rozkładowi w żwaczku lub aminokwasami chronionymi m.in. metioniną,

fryzyskiej, która jest najczęściej występującą rasą mleczną w Polsce, zawiera średnio od 3,2% do 3,6% białka, dlatego należy pamiętać, że jego ilość w mleku można zwiększyć

lający poziom - zauważa Piotr Funka.

Zbyt duże i nieprawidłowe zwiększenie zawartości białka w dawce pokarmowej może nieść również drastyczne skut-

— REKLAMA —

Stawiam na ocenę

Zyskuję:

- * Poprawę wydajności i jakości mleka
- * Większy zysk ekonomiczny
- * Profesjonalne doradztwo z zakresu hodowli i żywienia
- * Monitoring zdrowotności stada

MÓJ ZYSK 1 900 kg*

11.02.2016 roku w Warszawie odbyła się konferencja "Wzrost wydajności i jakości mleka".

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka
ul. Zazania 22, 00-015 Warszawa
tel. 22 582 33 43 / fax 22 582 33 44
pfbh@pfbh.pl | www.pfbh.pl

Zimny wychów cieląt polega na utrzymywaniu zwierząt już od 12. godziny życia w budkach, zwanych igloo, na otwartej przestrzeni lub pod wiatą. Ma to na celu odseparowanie młodych od środowiska, w którym znajduje się stado i niebezpieczne drobnoustroje chorobotwórcze, a także budowę odporności organizmu na warunki zewnętrzne (zmienną pogodę).

W Polsce wychów cieląt w budkach nie jest najpopularniejszy. Hodowcy nie są przekonani do tego rozwiązania. - Ludzie są nastawieni sceptycznie do budek, ponieważ istnieje stereotyp, który mówi, że cielak musi mieć ciepło. Tak, jak proszę. Najlepiej wrzuciłoby go pod lampę, żeby się ogrzał. Natomiast to jest błąd - śmieje się Karol Polaszek, zootechnik w Zakładzie Rolnym Niechłód. - Podczas mrozów sierść cieląt jest napuszczona, jak u kotów, teraz, kiedy jest cieplej, wydaje się bardziej przybliżona - mówi specjalista.

Budki w zimnym wychowie muszą być odpowiednio zdezynfekowane przed przyjęciem nowego mieszkańca. Na ziemię kładzie się dużą ilość czystej, suchej słomy. Samo igloo myje się natomiast wodą pod ciśnieniem z pianą dezynfekcyjną. Ważne, aby preparat dostał się w każdy zakamarek. Jeśli pomimo tego jest problem z utrzymaniem higieny i bakteriami, można zastosować suchą dezynfekcję bezpośrednio na słomę i na zwierzęta.

Budka dla cieląt składa się z wykonanego z białego tworzywa igloo oraz z wybiegu ogrodzonego plastikowym lub metalowym płotkiem. Mogłoby się wydawać, że wybieg jest za mały. Jednakże młode bydło jest w stanie na nim brykać i bawić się, co widać zwłaszcza po pojeniu mlekiem. Jeśli wybieg miałby być większy, to automatycznie powstałby problem z wysokością płotu, który musiałby mieć półtora metra. Niższy - cielak jest w stanie bez trudu przeskoczyć. Niektórzy stosują także system kanadyjski, w którym w ogóle nie ma wyjścia na zewnątrz. - Uważam, że cielę ma większą odporność, jeśli przebywa w środowisku, nawet jeśli wiosną trochę zmoknie. Zimą ma możliwość schowania się w ciepło. Intuicyjnie nie doprowadzi do wychłodzenia organizmu. Latem może poleżeć na słońcu, a jeśli będzie mu za gorąco, wejdzie do budki. Z cielętami jest jak z wychowaniem dzieci. Nie można za bardzo przejmować się niskimi temperaturami, ponieważ w ten sposób zwierzęta zbudują większą odporność niż w zbyt wysokiej temperaturze i w wilgoci, która jest najlepszym środowiskiem do rozwoju bakterii i drobnoustrojów chorobotwórczych - tłumaczy zootechnik.

Podstawową sprawą w utrzymywaniu zwierząt na zewnątrz jest dokładne osuszenie sierści. Dopiero, gdy ma się 100% pewność, że cielę nie jest mokre, można je wstawić do igloo. - W naszej oborze cielęta zostają z matką tylko kilka godzin po urodzeniu. Krowa najpierw je wylizuje, następnie są

Zimny wychów cieląt

W deszczu, śniegu, na słońcu - czy takie warunki są dobre dla cieląt? Wielu hodowców podchodzi do systemu chowu w budkach sceptycznie. Statystyki jednej z obór są jednak zaskakujące.

TEKST ■ Ksenia Pięta

dosuszane ręcznikami przez obsługę. W tym czasie matka jest odpajana pójłem. Przez 12 godzin maluchy przebywają razem w budce w środku suche. Chcemy mieć pewność, że są zupełnie suche. Latem, jeśli jest ładna pogoda, można skrócić ten okres - tłumaczy Karol Polaszek.

Bardzo ważną rzeczą jest odpojenie cielęcia. Jeżeli jest prawidłowe, a potem zwierzę otrzymuje odpowiednią ilość mleka w temperaturze 39°C, to przebywanie na zewnątrz nie stanowi dla niego żadnego problemu. Należy pamiętać jednak, że cielę nie lubi zimna i wiatru. - Akurat dzisiaj mocno wieje i to z kierunku, do którego

są ustawione fronty budek. Młode chowają się pod ścianami w słomie. Tam są osłonięte i leżą w ciepło - mówi zootechnik. Co zrobić przy temperaturze -10°C? Grubo pościelić słomą, aby było ciepło. - Jeszcze nie słyszałem, aby jakieś cielę żaliło się, że jest mu zimno. Proszę mi wierzyć, jeśli się wejdzie do tej budki przy minusowej temperaturze - jest przyjemnie. Trzeba pamiętać, aby podczas niskich temperatur zamykać wentylację na dachu budki, aby ciepło nie uciekało wentylatorem - radzi specjalista. Dobrze jest ustawić budki tyłem do przeważającego kierunku wiatru. Może to być kąt 30-45%, najważniejsze, aby nie wiało prosto w wejście do igloo.

W Zakładzie Rolnym Niechłód cielęta przebywają w budkach 2 tygodnie, po czym są przewożone do cielętnika znajdującego się w Przedsiębiorstwie Rolnym Długie Stare. Jest to spowodowane organizacją hodowli. W oborze jest dużo wycieleń i nie ma miejsca na utrzymanie dużej grupy młodego bydła. W cielętniku zaczyna się także inne żywienie cieląt. Podczas przebywania w budkach w Niechłódzie, maluchy są skarmiane siarą, potem mlekiem i wodą. Po przewiezieniu natomiast, oprócz mleka, które jest podawane do 2. miesiąca życia, dostają dodatkowo granulaty i mieszankę musli z ziarnem kukurydzy lub owsa. - *Podajemy cielętom mleko pełne, nie stosujemy preparatów mlekozastępczych. Zauważyliśmy, że dzięki niemu są lepsze przyrosty, ponieważ jest bardziej przyswajalne niż preparat. Poza tym obsługa, rozrabiając proszek, raz wsypie go mniej, raz więcej. Dlatego w stu procentach nie można powiedzieć, że jest standaryzowane. Pomimo tego że mleko pełne jest droższym systemem, to w naszym przypadku - przy tak dużej ilości krów - mamy tyle mleka posiarowego, że spokojnie wystarcza dla wszystkich cielaków - tłumaczy Karol Polaszek. - Trzeba jednak pamiętać, że przy takim skarmianiu nie wolno stosować antybiotyków, bo zwierzę może dostać biegunki. Odpajanie ułatwia nam taksówka mleczna (zbiornik pasteryzujący mleko pełne - przyp. red.), która podgrzewa mleko do temperatury 39°C i zakwasza je pod wpływem*

Cielęta się widzą, ale nie mają ze sobą bezpośredniego kontaktu, więc nie przenoszą bakterii

niej wszystkie matki i wylizują maluchy - zauważa zootechnik. Ważniejsze jednak niż samopoczucie matki i cielęcia jest zmniejszenie ilości upadków. Zawsze w oborze jest jakaś flora bakteryjna, która pochodzi od różnych krów. Matka przekazuje natomiast tylko swoją odporność. Cielak, który jest odseparowany od razu i ma swój mikroklimat w budce, wytwarza własną florę bakteryjną - na którą jest odporny.

Hodowcy, którzy decydują się na zastosowanie zimnego chowu cieląt, najczęściej mają problem z miejscem w oborze. W Niechłódzie było podobnie. Wcześniej zwierzęta były trzymane wraz z krowami. Wydzielone dla maluchów miejsce nie wystarczało. W budynku zimą było wilgotno i zimno, a niski sufit sprawiał, że mikroklimat nie był najlepszy dla nowo narodzonego bydła. Ponadto zwierzęta stały w przeciągu. Problemem była także dezynfekcja. - *Wygłądało to tak, że jeden cielak nie zdążył przejść do cielętnika w zakładzie w Długich Starych, a drugi już się rodził. Mieliśmy więc problem z utrzymaniem czystości. Zaczęły się choroby i biegunki - stwierdza Karol Polaszek. W tym czasie gospodarstwo notowało 10% upadków. Po wprowadzeniu budek procent ten spadł do około 1%. Obecnie nie ma potrzeby, aby weterynarz zaglądał do igloo. - Zdarza się przypadek 1 na 20, że po ciężkim porodzie maluch nie przyjmuje regularnie mleka i ma problem z biegunką - mówi specjalista. - Najważniejszym wyznacznikiem dobrej formy cieląt jest ogon postawiony wysoko w czasie picia i stojące uszy. Jak przejeżdżamy taksówką mleczną, to widać rząd ogonów i postawione uszy. A po chwili słychać pukające o wiaderka smoczki - dodaje.*

Dobrym rozwiązaniem dla nowo budowanych obiektów jest zaplanowanie osobnych budek dla każdego cielęcia, które byłyby umiejscowione jedna obok drugiej w rzędach i naprzeciwko. Można zbudować wiatę, pod którą będą ustawione z możliwością montażu ściany. Wyeliminuje to działanie deszczu i słońca, a boczna ściana odgrodzi igloo od działania wiatru. - *Najlepiej jeśli cielaki widzą siebie nawzajem. Wtedy będą miały pełny luksus - konkluduje Karol Polaszek.*

Budki igloo dla cieląt po dezynfekcji

— REKLAMA —

LIWDAR
Okna inwentarskie Łowicz

**OKNA GOSPODARCZE
BEZ ZASTOSOWANIA METALU**

NAJLEPSZY WYBÓR DLA:

- budynków hodowlanych
- pomieszczeń gospodarczych,
- magazynów, hal, składów,
- warsztatów, garaży,
- kontenerów,
- lufek, piwnic.

Transport na terenie całego kraju

Mój zamontował okna Liwdar

PRODUCENT
LIWDAR okna inwentarskie Łowicz
99-400 Łowicz, ul. Katarzynów 39
tel. 664-757-853, fax. 468373619
www.okna-gospodarcze.pl

FARM-POL
wyposażenie budynków inwentarskich

- systemy wentylacyjne
- systemy zadawania pasz
- ruszta betonowe dla trzody chłwejnej i bydła
- kompleksowe wyposażenie budynków inwentarskich

Siedlec 10, 63-830 Pępowo
tel. 504 201 706, 661 217 767, fax (65) 573 68 04

DEKAMIX®
Higiena i ochrona zdrowia zwierząt

Dekamix® jest to nowy bardzo skuteczny preparat do suchej dezynfekcji oraz ochrony zdrowia zwierząt. Służy do dezynfekcji i sanizacji budynków inwentarskich w obecności zwierząt hodowlanych.

Działanie i korzyści preparatu Dekamix®:

- skutecznie zwalcza bakterie, wirusy i grzyby
- wymiona pozostają suche i czyste, zapobiegając rozwojowi Mastitis
- osusza powierzchnie dezynfekowane
- zmniejsza stężenie amoniaku
- podnosi witalność zwierząt
- zmniejsza nakłady na pielęgnację

Duka Polska Sp. z o.o.
Sierpnia'80 nr 15/3, 59-700 Bolesławiec
Tel.: 603 303 535 • Fax: 75 736 97 23
www.duka-polska.pl • biuro@duka-polska.pl

— REKLAMA —

**REKAWY WENTYLACYJNE
KURTINY AUTOMATYCZNE
DACHY NA ZBIORNIKI**

LUBRATÉ COVERTEC VETSMARTTUBES®

REKAWY WENTYLACYJNE

- optymalny klimat w budynku inwentarskim bez przeciągów
- świeże powietrze równomiernie rozprowadzone po całym pomieszczeniu
- spadek zachorowania zwierząt
- technologia opracowana przy współpracy z lekarzami weterynarii
- montaż w nowym jak i istniejącym budynku
- gabaryty i wymiary ściśle obliczone dla wielkości obiektu
- odpowiedni dla cielętników, obór, chlewni i stajni
- montaż w cenie

KURTINY AUTOMATYCZNE

- kurtyny otwierane górną WLO - max. wymiar 100 x 4,6 m
- kurtyny otwierane dołem WLU - max. wymiar 100 x 4,6 m
- napęd centralną rurą napędową, linkami lub silnikiem wewnętrznym
- sterowanie ręczne lub elektryczne
- możliwa pełna automatyka (czujnik deszczu/śniegu, temperatury, wiatru)
- montaż w cenie

DACHY OKRYWAJĄCE

- redukcja emisji uciążliwych zapachów i amoniaku
- zawartość wartościowych związków azotu w gnojowicy pozostaje niezmienna
- brak rozcieńczenia gnojowicy lub pofermentu podczas opadów
- zachowana pojemność magazynowa zbiornika
- do stosowania na zbiornikach betonowych lub metalowych do Ø max. = 50 m
- dostępne kolory: zielony lub szary
- montaż w cenie

HUESKER
HUESKER Synthetic GmbH
Lokalizacja Duimen
Im Bismken 5, 48429 Duimen
Phone: +49 (0) 25 94 / 89 27 - 0
www.HUESKER.com

HUESKER Synthetic GmbH
Biuro AGRO Polska
Niepodległości 14
83-200 Jarocin
Tel. 62 / 747 53 96
biuro@HUESKER-agro.pl
www.HUESKER-agro.pl

Jedyna taka chlewnia w Polsce

Zasiedlenie chlewni w zdrowy i dobrej jakości materiał hodowlany to najlepsza droga do sukcesu. Dlaczego? Zmniejsza ogólne koszty produkcji i nie generuje wydatków związanych z leczeniem. Gdzie więc szukać odpowiednich loszek i knurków?

TEKST ■ Dorota Jańczak

W Brylewie koło Leszna (woj. wielkopolskie) w drugiej połowie ubiegłego roku powstała chlewnia zarodowa. Na jej wybudowanie zdecydował się Ośrodek Hodowli Zarodowej Garzyn Sp. z o.o. Jako pierwsza w Polsce dostarcza na rynek loszki i knurki ras: wielkiej białej polskiej (wbp), polskiej białej zwisłouchiej (pbz) i duroc (dur) o najwyższym statusie zdrowotnym SPF. Co to oznacza? Ośrodek Hodowli Zarodowej Garzyn daje gwarancję, że zwierzęta z tej chlewni są całkowicie wolne od specyficznych patogenów pogarszających opłacalność produkcji trzody chlewnej (m.in.: PRRS, Myc, APP, Dys, SIV, Salmonelloza świń, Bru, Lep).

Ośrodek w Garzynie hodowlą materiału zarodowego zajmuje się już od wielu lat. Zarząd spółki w 2011 r. postanowił wybudować całkowicie nowy obiekt, który

zasiedlono w 2015 r. By mieć całkowitą pewność, że stado mateczne jest wolne od patogenów, prosięta od loszek matecznych z chlewni w Garzynie odsadzono już między 5. a 10. dniem życia. - Prosięta odsadziliśmy w ramach technologii MEW (ultra wczesne odsadzanie w osłonie antybiotykowej) - wyjaśnia Dariusz Kubasik, główny hodowca Ośrodka Hodowli Zarodowej Garzyn. Po odsadzeniu prosięta poddano pierwszej kąpieli dezynfekcyjnej i transportowano do odchowni (inkubatora w Oporowie), która przed ich przybyciem została odpowiednio przygotowana. Tam każda sztuka ponownie poddawana była kąpieli odkażającej tuż po przyjeździe i przechodziła cykl badań monitorujących status zdrowotny.

Prosięta otoczone były całodobową opieką. - Karmiliśmy je preparatami mlekozastępczymi co godzinę. Przeprowadzaliśmy częste diagnostyki jednostek chorobowych. Nasi

pracownicy wykonali mnóstwo czasochłonnej pracy i udało się - wyjaśnia Dariusz Kubasik. Uzyskano pozytywny efekt, choć nie wszyscy w to wierzyli. Tym bardziej, że na tak wczesne odsadzenie i karmienie z butelki na taką skalę w Polsce zdecydowano się po raz pierwszy. Jak przekonuje Kubasik, biorąc pod uwagę, że w tradycyjnych chlewniach, gdzie prosięta są przy matkach, umieralność oscyluje w granicach 10%, zakładano, że w tej metodzie może ona osiągnąć nawet poziom 50%. Jednak upadki były pojedyncze. Przyczyniły się do tego całodobowa i profesjonalna opieka oraz szczegółowy monitoring. - Sukces został osiągnięty dzięki naszemu lekarzowi weterynarii - Piotrowi Mańce, który opracował i monitorował cały proces przygotowywania zdrowych zwierząt do nowej chlewni - tłumaczy Paweł Wierzba, członek zarządu Ośrodka Hodowli Zarodowej „Garzyn” Sp. z o.o.

fol. OHZ Garzyn

Dalszym etapem był transport świń do chlewni w Osięcinach, gdzie pozyskano kolejne pokolenie zdrowych zwierząt. Z Osięcina po serii badań trafiały one już do chlewni w Brylewie. Obecnie rośnie piąte pokolenie ze stada matecznego uzyskanego przez ośrodek z Garzyna.

Wybudowany od podstaw obiekt jest oddalony od innych zabudowań inwentarskich. - By się zabezpieczyć przed patogenami, mamy dwie strefy. Pierwsza - brudna jest dookoła chlewni. Są tam droga, zbiorniki na gnojowicę, piec do utylizacji padłych zwierząt i budynek socjalny, gdzie są natryski. Druga - czysta, w której zlokalizowane są właściwe obiekty inwentarskie. Każdy z pracowników przed wejściem do strefy czystej musi obojętnie zostawić brudną odzież, skorzystać

z natrysku i założyć odzież fermową. Budynek chlewni ogrodzone są kolejnym betonowym płotem - opowiada Dariusz Kubasik. W środku znajduje się pięć budynków produkcyjnych. Pierwszy to sektor odchovu loszek remontowych, loch prośnych i sektor inseminacyjny, drugi to poródka i odchownia prosiąt, w trzecim i czwartym znajdują się loszki i knurki od 30 kg wagi do momentu sprzedaży. Natomiast ostatni to budynek sprzedaży. - Tam odbywa się załadunek i własnym transportem rozwozimy zwierzęta do klientów - zaznacza Dariusz Kubasik. By stworzyć naturalną ochronę wokół obiektu posadzono drzewa i krzewy.

W budynkach zastosowano różne formy wentylacji oraz system utrzymania na rusztach. - Zdecydowaliśmy się na to, by uniknąć jakichkolwiek zagrożeń, bo słoma, mimo że byłaby przyjazna dla zwierząt, niestety może być wektorem chorób, zawierać patogeny - wyjaśnia Dariusz Kubasik. W sektorze inseminacyjnym funkcjonują pojedyncze kojce z możliwością ruchu loch. - Na dziś przepisy nie nakładają takiego wymogu, natomiast my poszliśmy o krok dalej. Dzięki temu, że lochy mogą się poruszać, zapewniamy nam to lepszą wykrywalność rui - zaznacza główny hodowca ośrodka w Garzynie.

Chlewnia przystosowana jest do utrzymania 350 loch w cyklu półotwartym, od których udaje się pozyskać w jednym miocie od 10 do 18 prosiąt. - Najlepiej, gdyby loszki dawały 14 - 15 młodych. Wówczas rodzą się silne i większe prosięta, a przy tym istnieje pewność ich wykarmienia. Potencjał genetyczny naszych zwierząt już na to pozwala - zapewnia Dariusz Kubasik. Hodowcy zakładają, że rocznie uda im się wyprodukować 4 tysiące loszek i tysięcy knurków hodowlanych. - Każda sztuka, która jest wprowadzona na rynek jako materiał hodowlany, podlega szczegółowej ocenie. Mierzone są m.in. przyrost masy ciała, mięsność, wielkość oka pośdwy czy grubość słoniny. Z tych parametrów wyliczany jest indeks oce-

WIEŚCI ROLNICZE | NR 02 (62) LUTY 2016

HODOWLA 39

— R E K L A M A —

OŚRODEK HODOWLI ZARODOWEJ
"GARZYN"
Sp. z o.o.

Stado trzody chlewnej o najwyższym statusie zdrowotnym SPF

Materiał hodowlany wyprodukowany na bazie własnego stada

Stado owiec wolne od gęsi (złoty) i owiec (złoty)

Stado bydła wolne od (PRR) i (APP) oraz (SIV) i (Lep)

Najlepszy materiał zarodowy trzody chlewnej, bydła i owiec

Garzyn, ul. Leszczyńska 34
64-120 Krzemieniewo
woj. wielkopolskie

tel./fax 65 536 60 44
tel. 65 536 60 70 - sekretariat
tel. 65 536 60 53 - dział sprzedaży
kom. +48 603 395 047
e-mail: zootechnika@garzyn.pl
e-mail: sekretariat@garzyn.pl

Paweł Wierzba, członek zarządu Ośrodka Hodowli Zarodowej Garzyn i Dariusz Kubasik, główny hodowca

Chlewnia w Brylewie składa się z kilku budynków inwentarskich, zbiorników na gnojowicę, obiektu socjalnego, sprzedażowego oraz własnej spalarni

fol. OHZ Garzyn

fol. D. Jańczak

ny przężyciowej - wyjaśnia Paweł Wierzba. Sztuki posiadające niskie parametry i nie nadające się do dalszej reprodukcji trafiają do tuczu.

Wyhodowanie trzody chlewnej o najwyższym statusie zdrowotnym SPF to dopiero połowa osiągniętego celu. Dużo zależy od rolników, którzy zdecydują się zakupić taki materiał i efektywnie go wykorzystać. Jest o co się starać. Zdrowe i o dobrych parametrach zwierzę to chociażby mniejsze koszty leczenia czy zużycia paszy, które stanowią znaczną część kosztów produkcji. Aby zachować w dobrej formie młode loszki i knurki, odpowiednio trzeba przygotować własną chlewnię. - Przy zasiedlaniu budynku wprowadzamy razem ze zwierzęciem program kwarantanny: ochrony i aklimatyzacji, który opracował lekarz weterynarii Piotr Mańka. Jeśli system profilaktyki, szczepień i wszelkich zabezpieczeń będzie stosowany, jesteśmy pewni sukcesu. Największą rolę odgrywa świadomość kupującego - zaznacza Paweł Wierzba. Pierwsze partie świń o statusie SPF zostały sprzedane i w nowych chlewniach radzą sobie bardzo dobrze. - Nie otrzymaliśmy od klientów żadnych negatywnych informacji - zapewnia Dariusz Kubasik.

Na materiał zarodowy z Brylewa warto postawić nie tylko dlatego, że jest wolny od patogenów, ale również z innych powodów. - Świnie polskich ras matecznych pbz i wzb są opiekuńcze, rodzą dużo prosiąt,

fot. OIH Garzyn

a młode nie są wymagające. My gwarantujemy, że nasz materiał nie jest delikatny. Wcześniej mieliśmy zwierzęta w chlewniach, które były budowane w latach 70-tych i te sztuki bardzo dobrze się sprawdzały. Teraz dodatkowo gwarantujemy wysoki status zdrowotny. To jest połączenie odporności i plenności - zaznacza Dariusz Kubasik. Klientów powinno przekonać również to, że kupując zainwestują w polską hodowlę. - Oprócz tego, że będą mieli wymierne korzyści, to

będą wspierali polskie rasy. Nie będą przez nas uzależniani, ponieważ odbiorcy naszego materiału mają pełną swobodę dysponowania nim - mówi Paweł Wierzba. Wtórnie mu Dariusz Kubasik. - Naszym celem jest wzmocnienie krajowej hodowli, która jest wypierana przez tucz nakładczy. Polscy hodowcy coraz bardziej szukają dla siebie alternatywy i zdrowego materiału, by zmniejszać koszty i być bardziej konkurencyjnymi na rynku - stwierdza. ■

— REKLAMA —

SUPER PROMOCJE NA LUTY

Tylko u nas takie ceny

POIDŁA MISKOWE

dla warchlaków

bez rurki i zraszacza
cena promocyjna

21,32 PLN netto/szt.

dla tuczników

okrągła, bez rurki i zraszacza
cena promocyjna

26,45 PLN netto/szt.

SMOCZKI

smoczek tucznikowy 1/2"

cena promocyjna

4,89 PLN netto /szt.*

smoczek warchlakowy 1/2"

cena promocyjna

4,36 PLN netto/szt.*

* do podanych cen należy dodać podatek VAT

Hog Slat Sp. z o.o.

Sklep w Lesznie, Gronówko 31, 64-111 Lipno
Tel. 65 527 1671 • e-mail: sklepleszno@hogslat.com

Specjalistka WODR-u
radzi rolnikom, by...

Nie przegapić ważnych terminów

- Warto przypomnieć rolnikom o ważnych terminach, których niedotrzymanie może mieć „niemile” skutki, np. umniejszenie płatności bezpośrednich i innych płatności, z których rolnicy korzystają - mówi Wioletta Kmiećkowiak z Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Od 10 lutego do 10 marca rolnicy, których gospodarstwa położone są na obszarach OSN, mogą składać w oddziałach regionalnych ARiMR wnioski o wsparcie finansowe inwestycji, które mają na celu ograniczenie przedostawiania się do środowiska naturalnego związków azotu pochodzenia rolniczego. - Nawozy naturalne i organiczne, w postaci stałej lub płynnej, stosuje się od 1 marca do 30 listopada, z wyjątkiem nawozów stosowanych pod uprawy pod osłonami - przypomina specjalistka. Rolnicy muszą pamiętać, że co najmniej od 1 listopada do 15 lutego powierzchnię stanowiącą co najmniej 30% gruntów ornych, położonych na obszarach zagrożonych erozją wodną, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, pozostawia się pod pokrywą glebową. - W ramach wymogów dobrej kultury rolnej zabrania się przycinania żywopłotów i drzew znajdujących się w obrębie działki rolnej w okresie od 15 kwietnia do 31 lipca, z wyłączeniem wierzb, drzew owocowych i zagańników o krótkiej rotacji - informuje Wioletta Kmiećkowiak. (HD)

— REKLAMA —

FERMA

XVI Międzynarodowe Targi Ferma Bydła
XIX Międzynarodowe Targi Ferma Świń i Drobiu

19-21 lutego 2016

Nowa Hala EXPO/ MOSiR Łódź

- Specjalistyczne targi technologii hodowli i chowu
- Dyskusje i prelekcje w ramach forum
- Ekspozycja maszyn

DO WYGRANIA M.IN. LAPTOPY I TABLETY

www.targiferma.com.pl

! Rolnicy, którzy posiadają uprawy w całości lub w części zlokalizowane na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, tzw. OSN, muszą pamiętać, że zgodnie z założeniami programów działań dla tych obszarów:

- nawozy naturalne i organiczne na gruntach ornych stosuje się w okresie od 1 marca do 15 listopada,
- nawozy płynne naturalne na łąkach trwałych i pastwiskach trwałych stosuje się od 1 marca do 15 sierpnia,
- nawozy stałe naturalne stosuje się na łąkach trwałych od 1 marca do 30 listopada, a na pastwiskach trwałych od 1 marca do 15 kwietnia i od 15 października do 30 listopada.

! Nawozy azotowe mineralne stosuje się:

- na gruntach ornych i w uprawach wieloletnich od 1 marca do 15 listopada (termin ten nie dotyczy producentów buraków, kukurydzy, którzy zawarli umowę kontraktacyjną na dostawę buraków, kukurydzy po dniu 15 listopada. Dla nich jesienny termin graniczny stosowania nawozów azotowych mineralnych oblicza się dodając 14 dni do terminu dostawy produktów rolnych objętych umową kontraktacyjną, jednak nie później niż po zakończeniu okresu wegetacyjnego w danym regionie).
 - na łąkach trwałych i pastwiskach trwałych od 1 marca do 15 sierpnia.
- Jeżeli rolnik, zgodnie z przepisami, składa obornik na przemie bezpośrednio na gruncie, musi pamiętać, że wolno mu w taki sposób składować nawóz nie dłużej niż przez 12 tygodni i tylko do 31 października (począwszy od 1 marca).

! Rolnicy realizujący program rolnośrodowiskowy 2007-2013 muszą pamiętać, że w przypadku pakietu Ochrona gleb i wód (pakiet „międzyplonowy”) wznowienie zabiegów agrotechnicznych możliwe jest dopiero po 1 marca. Natomiast rolnicy - beneficjenci działania rolnośrodowiskowo-klimatycznego na lata 2014-2020, realizujący pakiet „Rolnictwo zrównoważone”, muszą pamiętać o tzw. praktykach dodatkowych. Międzyplony jako praktyka dodatkowa w tym pakiecie wysiane muszą być do 1 października i pozostają na polu do 15 lutego następnego roku. Z kolei w pakiecie „Ochrona gleb i wód”, w wariancie „międzyplony” obowiązuje zakaz wznawiania zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca. W ramach praktyki zazielenienia międzyplony i pokrywa zielona ustanowione w formie mieszanek muszą być utrzymywane na polu:

- do dnia 1 października - międzyplony ścierniskowe,
- do 15 lutego następnego roku - międzyplony ozime.

! Od 15 marca rolnicy mogą składać w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wnioski o płatności bezpośrednie, płatności za zazielenienie, ONW, rolnośrodowiskowe i rolnośrodowiskowo-klimatyczne oraz pozostałe.

Szybka selekcja na podstawie genetyki

W amerykańskiej hodowli stosowana na skalę komercyjną. Czy ma szansę w Polsce?

TEKST ■ Ksenia Pięta

Przy wykorzystaniu tradycyjnych metod wartość hodowlana zwierzęcia jest określana na podstawie oceny użyteczności własnej, użyteczności przodków, rodzeństwa, półrodzeństwa oraz potomstwa. Najmniej wiarygodną jest ocena na podstawie przodków, najbardziej natomiast na podstawie potomstwa i półrodzeństwa. Jeśli więc hodowca chce mieć w swoim stadzie buhaj, którego córki charakteryzowałyby się dobrymi parametrami produkcyjnymi i zdrowotnymi, musi przeznaczyć na to dużo czasu i środków finansowych. W Polsce dla określenia wartości

hodowlanej stosuje się od 1991 roku metodę BLUP (najlepsze, nieobciążone błędem przewidywanie liniowe). Na tej podstawie program INTERBULL gromadzi wyceny buhajów, uwzględniając wszystkie spokrewnienia między zwierzętami z różnych krajów. Czy takiej oceny zwierzęcia można by dokonać, nie czekając aż narodzi się jego potomstwo? Jest to możliwe przy wykorzystaniu osiągnięć genetyki. Dokładność szacowania wartości hodowlanej buhajów można zwiększyć przez włączenie do oceny nowych źródeł informacji, włączenie do programu przenoszenia zarodków i uwzględnienia markerów genetycznych.

Markery mogą być wykorzystywane w kontroli pochodzenia, selekcji i ocenie postępu hodowlanego w stadzie. Są one często związane z takimi cechami jak: grupy krwi, klasy białek mleka, wydajność rzeźna, a także geny odpowiedzialne za choroby. Większość zwierząt genotypuje się do 4. miesiąca życia, ponieważ pozwala to na wcześnie wskazanie osobników, które powinny być wybrakowane oraz wyselekcjonowanie zwierząt należących do „elity”. Test genomowy daje bardziej dokładne przewidywanie wartości hodowlanej młodych zwierząt, tym samym zmniejszając odstęp międzypokoleniowy i zwiększając wartość

buhajów, których nasienie jest dostępne na rynku. Świadome brakowanie osobników w stadzie przekłada się na wzrost wartości hodowli, a więc większe zyski dla hodowcy. Genomika pozwala także na znalezienie brakującego przodka. Jeśli buhaj został zgenotypowany, wówczas mamy 100% pewności, kto jest ojcem, 97% - kto jest dziadkiem i 92% - kto jest pradziadkiem. Oczywiście, aby tego dokonać, potrzebna jest baza danych. W USA w 96% można wskazać, kto jest ojcem danego osobnika. W tym celu pobiera się próbkę włosów i przekazuje do badania. Nowe narzędzia są pomoc-

Czy powinniśmy genotypować samice?

- Samice mają mniejsze znaczenie, ponieważ dają mniej potomstwa. Jednakże ich genotypowanie zwiększa bazę danych, a tym samym dokładność wartości hodowlanych i zmniejsza błędy w ocenie - tłumaczy Daniela Lourenco. Genotypowanie krów nie zwiększa dokładności oceny buhajów. Natomiast ich genotypowanie zwiększa dokładność oceny krów.

W jaki sposób działają metody genomowe?

- Jeżeli mamy BLUP, to źródłem informacji o zwierzęciu są głównie rodzice oraz potomstwo. Natomiast w selekcji genomowej mamy BLUP i dodatkowo geny oraz lepsze współczynniki pokrewierstwa (patrz wykres). Z rodziców na potomstwo przenoszonych jest 50% genów. Przy selekcji genomowej wiąże się razem wszystkie zwierzęta i całe rodziny zwierząt - mówi Ignacy Misztal.

Jakie zwierzęta należy genotypować?

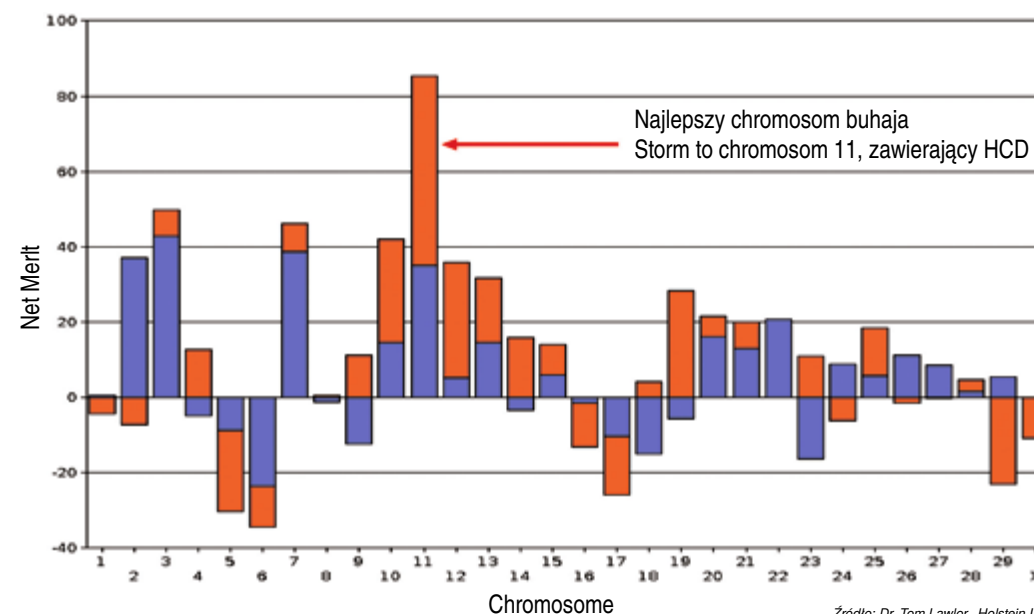
- Na początku genotypuje się zwierzęta o wysokiej dokładności, czyli starsze, posiadające dużą ilość potomstwa. Będą one w stanie przekazać najwięcej informacji dla innych zwierząt. Ważne też, aby miały małe zmiany w wycenie własnej - odpowiada Ignacy Misztal. Młode zwierzęta przeznaczone do selekcji, jeśli nie będą genotypowane, mogą nie przynieść korzyści lub tylko minimalną. Pełną informację otrzymamy dopiero po genotypowaniu. - Najlepiej więc genotypować zwierzęta młode, a także te, które wniosą wiele informacji - z dużą liczbą spokrewnień - mówi Daniela Lourenco

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka chce w 2016 roku przeprowadzić wycenę genomyczną 6000 sztuk jałówek.

„Koszt oceny buhaja za pomocą testu genomicznego wynosi około 50 euro. Natomiast tradycyjna ocena potomstwa kosztuje 50 tysięcy euro.”

(Tomasz Strabel, „Selekcja genomowa- dlaczego warto ją stosować?”)

ne w identyfikacji efektów pojedynczych genów. Oznacza to, że dzięki coraz większej bazie danych, pojawia się więcej krótszych łańcuchów DNA, co pozwala zawęzić poszukiwania i wskazać fragment łańcucha z cechą, która jest problematyczna. Po badaniu można sterować poszczególnymi sekcjami DNA poprzez krzyżowanie towarowe. Dzięki temu hodowca wie także, czy dane zwierzę trzeba brakować, czy - jeśli krowa oprócz jednej złej cechy jest bardzo dobra - można wyeliminować w następnych pokoleniach tę jedną niepożądaną cechę. Po wykonaniu badania genomicznego należy wprowa-

Źródło: Dr. Tom Lawlor, Holstein USA

Fot. nobeasestoffere - Fotolia.com

dzić program kojarzenia tak, aby unikać kojarzenia nosiciela niepożądanego cechy z innym nosicielem. Niestety, nie jesteśmy w stanie stwierdzić w 100%, czy dane zwierzę jest nosicielem niepożądanego genu. Na przykład - bardzo dobry buhaj posiada w swoim najlepszym chromosomie niepożądaną gen HCD (niedobór cholesterolu), jeśli więc podmieni się ów chromosom, będzie można sterować tym jednym genem (patrz wykres).

W Stanach Zjednoczonych testy genomiczne wykorzystuje się na potrzeby komercyjne, czyli każdy hodowca może sobie sprawdzić swoje stado. - Na początku chcieliśmy badać cechy tylko dla elitarnych zwierząt, ale zastosowanie informacji jest coraz intensywniejsze. Dla buhajów przeznaczonych do inseminacji wynosi 90% populacji - tłumaczy dr Tom Lawlor z Holstein w USA. - Ta metoda jest coraz popularniejsza. Aby naprawdę móc z powodzeniem wprowadzić selekcję genomową, trzeba częściej korzystać z biotechnologii, a zwłaszcza przenoszenia zarodków. Niestety, wiąże się to z dużymi kosztami, dlatego na razie stosowane jest w dużych stadach - podkreśla specjalista.

Stany Zjednoczone posiadają największą bazę przebadanych zwierząt, które służą jako materiał porównawczy dla osobników, których geny chcemy poznać. - Można śmiało powiedzieć, że informacja genomowa zrewolucjonizowała hodowlę bydła mlecznego i wciąż rośnie zainteresowanie genotypowaniem na świecie. W chwili obecnej zgenotypowanych jest ponad 1 milion

zwierząt, z których 77% pochodzi z USA, 11% z Kanady, a 12% z innych krajów - mówi Ignacy Misztal z University of Georgia w USA.

W USA program selekcji genomowej został stworzony przy udziale finansowym trzech sektorów: rządu, przemysłu i uczelni wyższych. - U nas firmy dostarczają pieniądze i dane do badań, wtedy my możemy zatrudniać studentów do ich analizy - tłumaczy Daniela Lourenco z University of Georgia.

Polski projekt genomowej oceny wartości hodowlanej został zainicjowany w 2008 roku. Powstało wtedy konsorcjum Genomika Polska, które od 2012 roku jest członkiem europejskiego EuroGenomics, powiększając tym samym swoją populację referencyjną (bazę danych). W 2014 roku natomiast miała miejsce pierwsza oficjalna wycena genomowa. Obecnie wyceny są prowadzone w oparciu o polską populację referencyjną, obejmującą 3.500 buhajów, a w połączeniu z EuroGenomics - 22 tysiące buhajów. W USA tak przebadanych osobników jest 850 tysięcy. - Selekcja genomowa w Polsce znajduje się na początku wdrażania. Przyczyną są problemy prawno-organizacyjne. Trzeba zaznaczyć, że posiadamy duży potencjał przy optymalnym wykorzystaniu technologii, w tym włączeniu samic do populacji referencyjnej - podsumowuje dr Marcin Pszczoła z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Charakterystyczne cechy, które można zaobserwować u zwierząt, powstają w wyniku

Sterowanie danym genem poprzez podmianę fragmentu chromosomu:

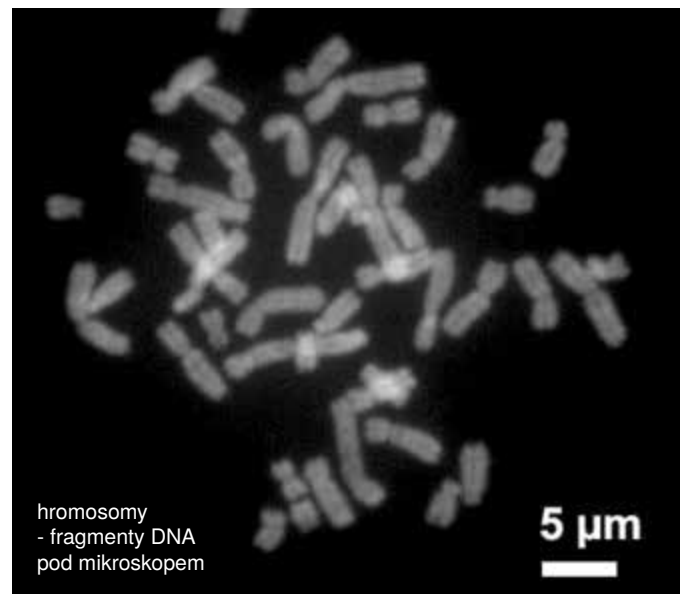
działania dwóch grup czynników: genetycznych i środowiskowych. „Niektóre cechy, jak na przykład umaszczenie, są w pełni warunkowane genetycznie. Inne - wyłącznie przez środowisko. Informacja genetyczna zapisana jest w tzw. kodzie DNA, który rodzice przekazują potomstwu w plemniku (samce) i komórce jajowej (samice). Połączenie tych informacji tworzy zarodek, osobnika dającego następne pokolenie. Fragmenty DNA uzyskane od ojca i matki mogą się różnić. Informacje zawarte w DNA określają geny, których u bydła jest ok. 22 tys. Jedną cechą często warunkuje wiele genów” - pisze dr hab. Tomasz Strabel w swoim artykule „Selekcja genomowa - dlaczego warto ją stosować?” - „Praca hodowlana sprowadza się więc do wyboru określonych kombinacji genów, ponieważ każde zwierzę może posiadać różne warianty genu, uzyskane odpowiednio od ojca i matki, i losowo przekazywać je potomstwu” - tłumaczy.

U bydła rasy HF wykorzystuje się genomikę do określania wartości hodowlanej najlepszych osobników w młodym wieku. Istotną sprawą jest także zarzą-

danie stadem, ponieważ hodowca może wcześniej brakować zwierzęta oraz wybrać osobniki o niższej wartości hodowlanej i pokryć je buhajami mięsnymi. Ocena genetyczna ustala lub potwierdza pochodzenie zwierzęcia, pomaga określić udział ras u mieszańców, śledzić grupę lub pojedyncze geny oraz ograniczać inbred (spokrewnienie). Mając więcej zgenotypowanych zwierząt, łatwiej jest zbadać także inne problemy genetyczne.

Cechy charakterystyczne dla danego osobnika są zapisane w swoistym łańcuchu DNA - we fragmentach zwanych chromosomami, ale nie w jednym kawałku. W chromosomach natomiast często dochodzi do rekombinacji (patrz zdjęcie obok). Dzięki selekcji genomowej możliwe jest śledzenie przekazywania owych segmentów chromosomów z wykorzystaniem markerów genetycznych (SNP).

Ustalenie przekazywania danej cechy polega na porównywaniu fragmentów DNA u tysięcy osobników i obserwowaniu różnic. Aby zbudować bazę danych, należy śledzić fragmenty

hromosomy
- fragmenty DNA
pod mikroskopem

5 μm

DNA w czasie, czyli u każdego osobnika w danym pokoleniu i porównywać cechy fenotypowe (zewnętrzne) ze sobą. Obecnie można oszacować wartość każdego fragmentu genomu zwierzęcia dla wielu cech, np. wydajności tłuszczu i wskaźnika cielności krów. Wartości genomowe pozwalają określić, jak dane cechy będą przekazywane

potomstwu. - *Staramy się ustalić, które kombinacje chromosomów dadzą nam pożądane efekty. W dobie selekcji genomowej możemy określić, czy dany osobnik otrzymał dobre czy złe allele (cechy umieszczone w danym chromosomie - przyp. red.) od swoich rodziców - mówi dr Tom Lawlor z Holstein w USA.*

Materiały pochodzą z Krajowego Forum Nauka - Praktyce EAAP

Fot. Dr. Tom Lawlor, Holstein USA

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Rolniku!

Mamy dla Ciebie szczegółową
**PROGNOZĘ
POGODY!**

wiescirolnicze.pl

WEJDŹ i sprawdź:
temperaturę i wilgotność właściwą
gleby, ciśnienie, prędkość wiatru,
zachmurzenie, wysokość opadu.

Stachura beton
Rok założenia 1963

Stachura Michał
63-708 Rozdrażew, ul. Parkowa 4
Tel./fax 62 722-11-64
Kom. 601-252-647, 603-603-972

- żelbetonowe płyty oporowe silosowe o wymiarach: 220x110x70 cm, 150x110x70 cm
- posadzki przemysłowe
- płyty obornikowe i zbiorniki na gnojownicę
- płyty drogowe (300x150x15cm)
- bloczki M-6
- inne wyroby z betonu
- układanie kostki brukowej
- produkcja i układanie trylinki z wibroprasy
- kompleksowe wykonywanie fundamentów, ław fundamentowych, posadzek oraz stropów w budynkach mieszkalnych, gospodarczych i przemysłowych

Beton Towarowy

www.stachura-beton.pl

Ubojnia Gola

UBOJNIA BYDŁA W GOLI

OFERUJEMY SKUP BYDŁA RZEŻNEGO **PROWADZIMY UBÓJ Z KONIECZNOŚCI NA TERENIE GOSPODARSTWA**

tel. do biura: 65 572 50 07
tel. 601 066 439, tel. 605 992 812

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

— REKLAMA —

Zakład Przemysłu Mięsnego sp. z o.o.
UBOJNIA W GOLINIE

SKUP BYDŁA
KONKURENCYJNE CENY •
DOGODNE WARUNKI PŁATNOŚCI •
ODBIÓR WŁASNYM TRANSPORTEM •

telefon: (62) 747-09-30
kom.: 697-806-609

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

ZAKŁAD PRZEMYSŁU MIĘSNego BIERNACKI - LIDER NA POLSKIM RYNKU WOŁOWINY

WIEŚCI ROLNICZE ZAMÓW PRENUMERATĘ

Imię i nazwisko:

Adres:

Tel. Kontaktowy:

E-mail:

Prenumerata na okres:
(wypełnij odpowiednie pola)

od do 2016 r.

Miesięczny koszt prenumeraty: 3,50 zł.

Całkowity koszt prenumeraty: zł.
(za wybrany okres)

Realizatorem przesyłki jest: Redakcja „Wieści Rolnicze”, Potudniowa Oficyna Wydawnicza Sp. z o.o., Jarocin, ul. Kasprzaka 1a, 63-200 Jarocin, tel. 62 747-15-31 Zarejestrowana pod nr KRS: 0000053718 w Sądzie Rejonowym w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy KRS, NIP 617-19-79-904, numer rachunku bankowego 98 1020 2212 0000 5202 0093 3929; REGON 251010225. Wydawca: „Wieści Rolniczych”, „Gazety Jarocińskiej”, „Życia Pleszewa”, „Życia Gostynia”, „Życia Rawicza” i „Gazety Krotoszyńskiej”.

Pieniądze należy wpłacić na konto bankowe:

Bank PKO BP S.A. o. Jarocin
98 1020 2212 0000 5202 0093 3929

Dane do wpłaty:

Potudniowa Oficyna Wydawnicza
Kasprzaka 1a, 63-200 Jarocin

W tytule:

„Opłata za prenumeratę Wieści Rolniczych”

Wypełniony druk wraz z potwierdzeniem przelewu prosimy przesłać na adres:

Redakcja „Życie Pleszewa”
ul. Kaliska 24, 63-300 Pleszew

Zgadzam się na przetwarzanie moich danych osobowych zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 833).

.....
Data i podpis

A może kibicować jednej mleczarni?

Sytuacja na rynku mleka jest trudna. Podczas VIII Forum Spożywczego, które odbyło się w Warszawie, prezesi największych mleczarni spotkali się, aby znaleźć sposób na poprawę rynku zbytu polskich produktów mleczarskich.

TEKST ■ Ksenia Pięta

o zniesieniu kwot mlecznych część rolników zdecydowała się na zwiększenie produkcji, chcąc w ten sposób zrekompenzować spadające ceny. „Według Głównego Urzędu Statystycznego cena skupu mleka w październiku 2015 była niższa o 9,9% niż w październiku 2014 r. i o 3% większa od ceny wyplaconej we wrześniu 2015 r.” - czytamy na stronie Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich. Kryzys w tym sektorze gospodarki nadszedł wcześniej niż się spodziewano. Co jest przyczyną takich spadków?

W Polsce jest dużo surowca, a jego skup cały czas rośnie. Polska przekroczyła kwoty

mleczne, co odbija się na sytuacji ekonomicznej hodowców. - Średnia cena mleka w Polsce we wrześniu wynosiła 80 groszy. Koszty produkcji są natomiast o wiele wyższe. Przyczyniła się do tego zwłaszcza tegoroczna susza, przez którą podrożały ceny pasz objętościowych. Moim zdaniem nastąpi szybki proces konsolidacji producentów mleka, co odbije się na podmiotach skupujących - ocenia Dorota Śmigielka, starszy specjalista ds. mleka i doradztwa w Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka. W ostatnich dwóch latach ceny pasz były niskie. Susza sprawiła jednak, że wzrosły. Zdaniem ekspertów - hodowcy krów zaczną dopiero odczuwać ich brak. Aktualnie karmią zwie-

Fot. Sergey Ryzhov - Fotolib.pl

rzęta jeszcze kiszczkami ze zbiorów z 2014 r.

Duże gospodarstwa otrzymują za mleko 1,20, a nawet 1,30 zł. Podczas gdy małe dostają 80 groszy. W jaki sposób małe gospodarstwa mają znaleźć sposób na utrzymanie się na rynku? - Nie wiem, czy jest prawdą, że ta cena jest o wiele niższa od kosztów produkcji. Uważam, że w sytuacji globalizacji rynku, z powodów finansowych i politycznych, jesteśmy skazani na konkurencję ze wszystkimi producentami mleka na świecie. Nie damy sobie rady, jeśli nie obniżymy kosztów produkcji i nie uruchomimy rezerw, co ma się bardziej do gospodarstw niż do mleczarni - tłumaczy Edward Bajko, prezes zarządu Spół-

dzielni Mleczarskiej Spomlek.

Uważa, że to właśnie u rolników trzeba szukać oszczędności. Chodzi o efektywne gospodarowanie pieniędzmi przez producentów, czyli o to, by wydatki przełożyły się na wyższe przychody. Jego zdaniem nie ma się co ludzi i nie ma sensu postulować o jakieś wielkie wsparcie z Unii, o coś, co pomoże wygrać w walce z naszymi niekompetencjami. Trzeba wziąć pod uwagę, że polscy rolnicy, oprócz trudniejszego klimatu, muszą zmagać się z przepisami, które nakłada na nich Unia, dotyczącymi ekologii i dobrostanu, które w zasadzie mają piękne przesłanie, ale finansowo jest to kosztmar.

Unia Europejska wprowadziła interwencję dla mleka. Niektóre państwa spoza Unii (Rosja, Turcja) także to zrobiły. - Uważam, że jeśli nie będzie skupu interwencyjnego ani pomocy unijnej, to Polska przegra z państwami, które będą miały dopłaty oraz z tymi, które mają inny klimat, a tym samym inne możliwości np. Nowa Zelandia - mówi Wiesław Żebrowski, prezes zarządu Ciechanowskiej Spółdzielni Mleczarskiej. - My nie jesteśmy w stanie wyprodukować mleka za 70 groszy. W Holandii jeszcze w październiku krowy chodzą po pastwiskach. Boję się,

Netto) zupełnie dobrowolnie podniosły cenę skupu mleka o 5 eurocentów na litrze. Ta cena została także podniesiona na półkach sklepowych. To jest 23 grosze na litrze! I mało tego - dobrowolnie też podniosły o 10 eurocentów na kilogramie masła. - To nie jest wolny rynek, to są mądre decyzje polityczno-gospodarcze. Żaden polski rząd na takie działanie się nie zdobył. Łańcuch od producenta do konsumenta musi być prowadzony sprawiedliwie - mówi Jan Dąbrowski, prezes zarządu OSM Łowicz. Polska jest ewenementem pod względem dostępności obco-krajowych produktów mleczarskich w sklepach. A naszych produktów w Niemczech, Francji czy Hiszpanii nie ma.

Niestety, producenci są najsłabszym ogniwem łańcucha dostaw mleka. Kilka miesięcy temu jedna z sieci handlowych wystosowała pismo, wykorzystując fakt odejścia od kwotowania produkcji mleka, żeby cena dla producentów została osłabiona o 15-20%. - Już teraz zauważamy spadek pogłowia krów mlecznych w 12 województwach, a w jednym z nich jest mniej bydła o ¼ - uświadamia Dorota Śmigielka z PFHBiPM.

Czy rozwiązaniem byłaby konsolidacja rynku mleczarskiego? Sami rolnicy uważają, że zakłady powinny się łączyć. - W zeszłym roku zrobiliśmy próbę zrzeszenia 75 mleczarni pod jedną polską marką. Na to hasło prawie wszyscy powiedzieli, żeby nic nie zmieniać. Ma być tyle organizacji, ile jest. To spotkanie odbiło się na kontaktach z sieciami sklepowymi, bo niepokorni są zawsze karani - mówi zrezygnowany prezes zarządu OSM Łowicz.

Może warto postawić na jedną mleczarnię, która wybiję się na rynku światowym i pociągnie za sobą cały polski rynek, zgodnie z hasłem: jeden za wszystkich, wszyscy za jednego. - Bardzo kibicuję jakiegokolwiek rodzimej mleczarni, może to być na przykład Mlekovita, która weszła na półki zagranicznych sieci handlowych. Na ten cel mogłyby być przeznaczone pieniądze z funduszu promocji mleka, na który wszyscy oddajemy składki - tłumaczy Edward Bajko ze spółdzielni Spomlek. - To nie jest szaleństwo, że kibicuję konkurencyjnej firmie. Zachęcam każdego, kto się składa na ten fundusz, aby

że nasze rolnictwo nie poradzi sobie z konkurencją - zali się. To zdanie podziela Magdalena Szablowska, dyrektor handlu zagranicznego w Spółdzielni Mleczarskiej Mlekovita. Uważa, że wsparcie unijne jest niezbędne. - Musimy produkować swoją żywność, bo może się okazać, że będziemy importować np. serki, w których będzie znikoma ilość mleka. Tak się właśnie dzieje w krajach, w których nie ma produkcji. Należy pamiętać, że klimatu nie da się zmienić i zawsze polska produkcja będzie droższa - mówi Magdalena Szablowska. - W krajach skandynawskich mają jeszcze trudniejszy klimat niż w Polsce, a ceny skupu są bardzo porównywalne z naszymi - odpowiada Tadeusz Bruj, członek zarządu Grupy Polmlek. - Tak, ale kraje skandynawskie nie są takie gościnne jak my. Nie zapraszają całego świata na nasze półki sklepowe. U nas brakuje wsparcia logistycznego, aby promować nasze produkty za granicą, w tych krajach, które przychodzą do nas - konkluduje dyrektor handlu Mlekovity. Wiesław Żebrowski zaznacza jednak, że dopłaty do rolnictwa w Skandynawii są dwa razy większe niż w Unii, tylko po to, aby je utrzymać.

Przy nadmiarze mleka w Europie, od 1 listopada sieci handlowe niemieckie (Aldi,

Magdalena Szablowska, dyrektor handlu zagranicznego, Spółdzielnia Mleczarska Mlekovita

Uważam, że zamiast spierać się wewnątrz branży, powinniśmy współpracować i zebrać siły na walkę z prawdziwymi wrogami, którzy atakują nas wszystkich.

Wiesław Żebrowski, prezes zarządu, Ciechanowska Spółdzielnia Mleczarska

Mleczarstwo to rolnik, przetwórca, handlowiec i konsument. Uważam, że te wszystkie grupy powinny usiąść razem do stołu i sobie wyraźnie powiedzieć, czy chcemy polskiej żywności i mleka. Stworzyć porządną fundusz promocji i eksportu dla chociażby jednej marki. Ale najpierw musimy być silni w środku, aby się nie okazało, że byliśmy potężnym eksporterem cukru, a dzisiaj jesteśmy importerem - oby nie mleka.

taką inicjatywę wsparł. To może nie wprost, ale przyczyni się do rozwoju nas wszystkich. Musimy się jednak wyzbyć zawiści i zazdrości - „no jak to ja mam wesprzeć czyjś rozwój?” - podsumowuje. ■

— REKLAMA —

www.bis.poznan.pl, magdabis@poczta.onet.pl

Przedsiębiorstwo BIS Poznań,
Grunwaldzka 48, 63-840 Krobia

SKUP JAŁOWIC CIELNYCH

TEL./ FAX 65 573 86 31

Oferujemy jałowice hodowlane cielne rasy HF i Simental z importu

POISZ CIEŁĘTA? - zrób to szybciej !!!

Milk TAXI

Spełni wszystkie Twoje wymagania:

- mieszanie i podgrzewanie mleka
- praktyczne podwozie - łatwy transport
- precyzyjny dozownik mleka
- pasteryzacja
- prosta obsługa

AGRO INSTAL

63-840 Krobia • ul. Jutrzońska 28A • tel. 65/571-12-84 • kom. 602-806-421
www.agroinstal.com.pl • agroinstal@vp.pl • www.sklep.agroinstal.com.pl

Nikt nie widzi rozwiązania

TEKST ■ Ksenia Pięta

Prezesi polskich mleczarni, wraz z ministrem rolnictwa Krzysztofem Jurgielem, próbowali znaleźć rozwiązanie kryzysu na rynku mleczarskim, którego nie potrafią wskazać specjaliści z Komisji Europejskiej.

Jak się okazuje, nikt nie potrafi przedstawić konkretnych rozwiązań prowadzących do wyjścia z kryzysu, który ogarnął europejski rynek mleka po wprowadzeniu przez Rosję embarga i po zniesieniu kwot mlecznych. Wielu producentów nadal boryka się ze spłatą kar za ich przekroczenie. - *Już w 2014 roku kupowaliśmy zapasy kwot, w 2015 zebraliśmy wszystkie, jakie były dostępne i nadal je splacamy* - mówi Karol Polaszek, zootechnik z Gospodarstwa Rolnego Niechłód. W takiej sytuacji znalazło się wielu hodowców.

Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich postanowił zorganizować sympozjum, celem którego było: ze strony ministerstwa „poinformowanie producentów oraz przetwórców mleka o działaniach podejmowanych przez resort rolnictwa”, a ze strony związku - aktualna sytuacja w sektorze i na rynku mleczarskim.

W spotkaniu wzięli udział: Przewodniczący Rad Nadzorczych i Prezesi Zarządów spółdzielni mleczarskich zrzeszonych w Krajowym Związku Spółdzielni Mleczarskich. Gośćmi specjalnymi był minister Krzysztof Jurgiel, wiceminister Jacek Bogucki, Andrzej Szczepański - przewodniczący Federacji Związków Zawodowych Pracowników Mleczarstwa w Polsce i Klemens Ciesielski - prezes Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy. Warto nadmienić, że sympozjum było finansowane

z Funduszu Promocji Mleka.

Minister poinformował, że na najbliższym posiedzeniu unijnej rady ministrów Agrifish, Polska złoży wniosek o podjęcie działań interwencyjnych na rynku mleka. Podkreślił, że trzeba domagać się zmiany rozporządzeń dotyczących rynków rolnych w obszarze zarządzania ryzykiem. Jego zdaniem decyzje podejmowane przez Komisję Europejską w związku z kryzysem, powinny być bardziej konkretne. - *Komisarz Hogan na jednym z ostatnich spotkań powiedział, że po kilkunastu latach działalności na rynku mleka, doszło do sytuacji, w której Komisja Europejska nie wie, co ma dalej robić* - podsumował Krzysztof Jurgiel.

Sekretarz stanu Jacek Bogucki przedstawił listę działań podejmowanych przez polski rząd w kierunku poprawy sytuacji na poszczególnych rynkach, w tym na rynku mleka.

Przypomniał o przygotowanym wsparciu dla producentów mleka, którzy w roku kwotowym 2014/2015 wprowadzili do obrotu mleko w ilości nie mniejszej niż 15000 kg. Środki będą wypłacane zgodnie z zapisami rozporządzenia, przyjętego już przez Radę Ministrów.

Ministerstwo oczekuje, że dalsza realizacja mechanizmu dopłat do prywatnego przechowywania masła i odtłuszczonego mleka w proszku, który został przedłużony do 30 września 2016 roku, poprzez czasowe ograniczenie nadwyżek produktów na rynku przyczyni się do poprawy i stabilizacji sytuacji rynkowej. Jednakże w Polsce dotychczas przedsiębiorcy w niewielkim stopniu korzystali z dopłat - 1,2% i 0,4% ogółu produktów skierowanych do magazynów w UE odpowiednio dla odtłuszczonego mleka w proszku i masła. ■

— REKLAMA —

CEDROB PASZE

WIEDZA I DOŚWIADCZENIE

Cedrob Pasze funkcjonuje w strukturze Cedrob S.A. już od 9 lat. Wytwórnie Pasz w Gumowie i Raciążu oraz nowo wybudowana w Rypinie są **w stanie wyprodukować ponad 100 tysięcy ton mieszanek paszowych miesięcznie** dla drobiu i trzody chlewnej.

ROZWIĄZANIE, KTÓREGO SZUKASZ!

www.cedrobpasze.pl

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY Z CEDROB PASZE!

ZAKŁAD PRODUKCJI PASZ
Wytwórnie: Gumowo, 06-452 Ościstowo
09-140 Raciąż, ul. Płocka 78
87-500 Rypin, ul. Bielawki 20
tel.: 23 675 03 30, fax: 23 675 03 63

PPHU SOBMETAL
SOBAŃSCY s.c.
tel. 606 730 586, 606 976 197
tel. 65 547 16 75, fax 65 614 21 31

WÓZEK MIESZAJĄCY

WOWOŚĆ

Zastosowanie:
ZBIORNIKI
NA GNOJOWICE OTWARTE
ZBIORNIKI
NA GNOJOWICE ZAMKNIĘTE

moc silnika: 4kW, 1420 obr./min.
śmigło mieszające: śr. 240mm
głębokość zanurzenia: 2,40m

63-930 Jutrosin - Rogożewo 23a
www.pphusobmetal.pl, e-mail: sobmetal@tlen.pl

pro-MOTOR

Największy w Polsce
skład silników elektrycznych

wyłączniki elektromagnetyczne

przekładnie ślimakowe

silniki elektryczne

falowniki

Biuro Techniczno Handlowe
PROMOTOR
mgr inż. Jan Kurkiewicz
tel. +48 14 69 25 808
fax +48 14 67 90 816
promotor@promotorpolska.com

ul. Warszawska 56
32-830 Wojnicz
www.kurkiewicz.com.pl
www.promotorpolska.com

Wozny Junior

500-645-700, 62 742-11-83

www.wozny-kotly.pl

Kupon rabatowy
NA
KOCIOŁ **150 zł**

Sezon grzewczy w pełni. Niestety - podobnie jak w ubiegłych latach - strażacy znów wyjeżdżają do pożarów sadzy w kominach. O problemie czytelnikom „Więści Rolniczych” opowiada mł. asp. Mariusz Głapa z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pleszewie.

Powody są błahe

- O pożarze sadzy mówimy, gdy dochodzi do zapalenia się nagromadzonych wewnątrz przewodu kominowego pozostałości po pracy urządzenia grzewczego, czyli sadzy. Powstaje ona w wyniku niepełnego spalania się różnych materiałów stałych, jak np. mokrego drewna, śmieci i odpadów komunalnych, których przecież nie wolno w ten sposób utylizować - wyjaśnia strażak. Bezpośrednią przyczynę tego zjawiska należy upatrywać w zaniedbaniach, których dopuszczają się właściciele lub zarządcy budynków w kwestii regularnego czyszczenia przewodów dymowych i spalinowych. - Pośrednio do pożaru sadzy przyczynia się także niewłaściwa eksploatacja urządzeń grzewczych, np. wrzucanie do pieca materiałów o złożonym składzie chemicznym - mówi mł. asp. Mariusz Głapa.

Głośny szum...

Jak poznać, że doszło do zapalenia sadzy w naszym domu? - Naprawę trudno tego nie zauważyć - zapewnia funkcjonariusz. Pożarowi sadzy w kominie towarzyszy bardzo głośny szum spowodowany gwałtowną reakcją spalania w przewodzie kominowym. - W niektórych przypadkach z kominu wydobywają się płomienie ognia, strzelają z niego iskry oraz gęsty, ciemny dym. Wysoka temperatura dochodząca podczas pożaru sadzy nawet do 1.000°C doprowadza często do rozszczelnienia kominu, co w konsekwencji może spowodować zapalenie się poddasza i pomieszczeń przylegających do przewodów spalinowodymowych - wyjaśnia mł. asp. Mariusz Głapa.

Przy uszkodzeniu kominu może dojść nawet do rozprzestrzenienia się ognia na cały budynek. Pęknięty przewód stwarza także niebezpieczeństwo zaczadzenia mieszkańców budynku.

Uwaga na sadze!

TEKST ■ Przemysław Góralczyk

Fot. KP PSP w Pleszewie

Co zrobić, gdy sadza się już zapali?

Reakcja powinna być natychmiastowa. Po pierwsze - należy niezwłocznie wezwać straż pożarną, dzwoniąc pod numer 998 lub 112, informując szczegółowo dyspozytora o aktualnej sytuacji. - Powinniśmy także wygasić ogień w piecu lub kominiku oraz zamknąć dopływ powietrza do tych urządzeń. Należy jednak podkreślić, że absolutnie nie wolno wlewać do palącego się kominu wody, gdyż grozi to jego rozerwaniem! - przestrzega mł. asp. Mariusz Głapa. O tym, czy komin po takim pożarze nadaje się jeszcze do użycia, decyduje kilka czynników. - Wszystko zależy od rodzaju kominu i skali

GŁÓWNE POWODY GROMADZENIA SIĘ SADZY W PRZEWODACH KOMINOWYCH:

- ▶ stosowanie nieodpowiedniego paliwa, w tym spalanie śmieci,
- ▶ opalanie mokrym drewnem, które jest mniej kaloryczne i przyczynia się do tworzenia na ścianach kominu tzw. sadzy smolistej,
- ▶ brak okresowych przeglądów przewodów kominowych, których obowiązek spoczywa na właścicielach i użytkownikach budynku.

działania naprawcze - tłumaczy strażak.

Skąd się biorą sadze?

Sadza powstaje w wyniku niepełnego spalania stałego materiału palnego. W piecach grzewczych nie wolno spalać tzw. resztek, śmieci i odpadów komunalnych, które powinny być oddawane na wysypisko śmieci. - Pożarem sadzy zagrożone są wszystkie rodzaje kominów, również te „systemowe” (stalowe i ceramiczne) - mówi mł. asp. Mariusz Głapa. Dlatego bardzo ważne jest wykonywanie systematycznych przeglądów przewodów kominowych i usuwanie z nich zanieczyszczeń, w przypadku urządzeń opalanych paliwem stałym, co najmniej raz na trzy miesiące. - W piecach nie należy palić mokrym drewnem. Powoduje ono osadzanie się dużych ilości sadzy w przewodzie kominowym. Warto też samemu zwrócić uwagę na stan pieca czy kominu i nie bagatelizować faktu, że w piecu pali się gorzej niż wcześniej - tłumaczy funkcjonariusz. Nie wolno zapominać też o drożności przewodów wentylacyjnych. ■

„Paląca się w wysokich temperaturach sadza może spowodować nieszczelności w przewodzie kominowym, którymi ogień lub wysoka temperatura wyjdzie na zewnątrz, dokonując zapalenia drewnianej konstrukcji dachu, materiałów palnych na poddaszu czy w pomieszczeniach na niższych kondygnacjach, przylegających bezpośrednio lub pośrednio do kominu.”

Bardzo często pożary sadzy prowadzą do powstawania pęknięć i nieszczelności przewodów kominowych. Należy pamiętać, że przez nieszczelne przewody wędrują palące się cząstki materiału palnego, jak również bardzo gorące gazy spalinowe, w tym groźny, niewyczuwalny tlenek węgla (czad). Czynniki te mogą w konsekwencji doprowadzić do powstania pożaru w budynku czy też zatruc czadem. Konsekwencje pożaru sadzy mogą być zatem bardzo poważne. Chodzi tu bowiem o czyjeś życie, bezpieczeństwo i często gromadzone przez całe życie majątek.

mł. asp.
Mariusz Głapa,
KP PSP w Pleszewie

Ładowacze czołowe

Ładowacze czołowe to dobre rozwiązanie w gospodarstwach, gdzie zwykła ładowarka byłaby po prostu niewykorzystana. Jednak pracując z takim zestawem, należy pamiętać o szczególnej ostrożności.

TEKST ■ Paweł Nowicki

Ładowacz czołowy jest urządzeniem hydraulicznym, zamontowanym w przedniej części ciągnika, charakteryzującym się prostą i zwartą budową. Przymocowany jest do ramy wsporczej, która stanowi stałą i nieodłączną część agregatu ciągnik + ładowacz. Stały montaż tych elementów prowadzi do zmiany ciężaru własnego ciągnika, a co za tym idzie, należy tę zmianę zgłosić do wydziału komunikacji.

Wielkość montowanego ładowacza zależy będzie od parametrów ciągnika, a także od sprawności i wydajności pompy hydraulicznej, są to jednak wartości od kilkuset kilogramów do ok. dwóch ton.

Balastowanie ciągnika

Praca z ładowaczem czołowym wiąże się ze zmianą środka ciężkości całego układu, co negatywnie wpływa na jego stateczność. Zachowanie

TUR-5 euroamka, samopoziomujący, sterowany joystickiem, udźwieg 1.600 kg firmy Olimet

odpowiedniej stateczności ma ogromne znaczenie dla kierowcy podczas uczestnictwa w ruchu drogowym, gdzie muszą być zapewnione wymagalna sterowność i hamowanie obciążonej maszyny. Brak odpowiedniego wypośrodkowania ciężaru podczas samej pracy stwarza niebezpieczeństwo

— R E K L A M A —

ŁADOWACZE CZOŁOWE
DO CIĄGNIKÓW: URSUS, MTZ, ZETOR, PRONAR, BELARUS, FARMTRAC, CASE, RENAULT, HURLIMANE, VALTRA, FENDT, MF i wiele innych!

TUR-5 euroamka, cena od 10.299 zł, samopoziomujący, sterowany joystickiem, udźwieg 1.600 kg.

♦ ZAPEWNIAMY SERWIS I DOSTAWĘ DO KLIENTA
♦ ŚWIADCZYMY USŁUGI MONTAŻU

Wykonujemy także: łyżki do ładowaczy, krokodyle, chwytaki beł, paleciki, pługi do odśnieżania, kosze wysokościowe.

Rakoniewice
tel. 604-425-149, 604-407-206, 882-020-364

AUTORYZOWANY DEALER JCB

sprzedaż * serwis * części * usługi * wynajem

PPHU RAKONIEWICE
GALKOWSKI

www.pphu-galkowski.pl

SPRZEDAŻ MASZYN: tel. 509 546 543
502 657 139
SPRZEDAŻ CZĘŚCI: tel. 510 124 800
SERWIS: tel. 514 115 225
e-mail: biuro@pphu-galkowski.pl
czesci@pphu-galkowski.pl

przezwroćcia się ciągnika. Na takie ryzyko wpływ ma także gwałtowne ruszanie i hamowanie, zbyt ostre skręcanie czy jazda z załadowanym i uniesionym na znaczną wysokość narzędziem roboczym.

- Mój ładowacz (1300 kg udźwigu) połączony jest z ciągnikiem Farmtrack (60 KM) i często pracuję z 2-metrową łyżką do materiałów sypkich, która jest szersza od szerokości ciągnika. Jest to przydatne przy planowaniu terenu, ponieważ nie widać śladów kół i teren jest lepiej wyrównany. Problem tylko pojawia się przy załadunku i nierównomiernym rozłożeniu materiału na łyżce, gdyż często powoduje to przechylenie się ciągnika - mówi Stanisław Nowicki, rolnik z gminy Chocz. W celu zminimalizowania opisanego ryzyka należy zastosować korektę środka ciężkości poprzez usunięcie przednich obciążników i umieszczenie przeciwagi na TUZ. Balast ten jednak nie powinien być zbyt ciężki, aby nie obciążać dodatkowo ciągnika. Aby zachować warunki stateczności, umieszczony balast musi zabezpieczyć obciążenie

tylnej osi wartością minimum 20% masy całego układu roboczego, czyli ciągnika, ładowacza, narzędzia roboczego, ładunku oraz przeciwcieżaru. Korzystając z poniższego wzoru, można szybko sprawdzić, jaki ciężar powinien być zamontowany na TUZ w naszym ciągniku:

$$\frac{G * L + M(l + L) - N * b}{L} > \frac{P + N + M}{5}$$

gdzie:

G - nacisk tylnej osi ciągnika z ładowaczem bez obciążnika i bez narzędzia roboczego [kg]

L - rozstaw osi [mm]

l - pozioma odległość środka osi tylnej od środka ciężkości przeciwcieżaru tylnego [mm]

M - masa obciążnika [kg]

N - masa maksymalnie dopuszczalnego ładunku włącznie z narzędziem roboczym, przy ustawieniu najdalej wysuniętej pozycji ładowacza [kg]

b - poziomy odstęp pomiędzy osią przednią a środkiem ciężkości ładunku [mm]

P - masa ciągnika i ładowacza bez obciążnika i bez narzędzia roboczego [kg]

Wspomaganie niezbędne

W nowszych modelach ciągników, wyposażonych w układ wspomagania przedniej osi, nie ma większego problemu podczas montowania czy samej pracy ładowaczem. Problem jednak ten pojawia się w starszych modelach, bez

wspomagania. - Montowanie wspomagań przy wszystkich „naszych” ciągnikach (Ursus, Zetor) wymogło na nas życie. Podczas sprzedaży i dystrybucji ładowaczy czołowych okazało się, że tymi ciągnikami w fabrycznym wyposażeniu już ciężko się steruje, ale jeśli teraz do tego domontu-

jemy ładowacz, gdzie zabiera się te 300, 400 czy 500 kg, to kierowanie jest całkiem straszne - opisuje problem Jerzy Adaszak, współwłaściciel firmy Agro-Tur. - Także teraz, wspomaganie jest praktycznie nieodłącznym elementem ładowacza, bo samym ciągnikiem bez wspomagania bardzo trudno jest pracować - dodaje ekspert. Należy jednak pamiętać, że podczas agregatowania ciągnika w ładowacz, układ wspomagania jest narażony na duże obciążenia, dlatego warto zwiększyć częstotliwość przeglądów tego mechanizmu, a także zadbać o prawidłowe ciśnienie w oponach.

Uczestnictwo w ruchu drogowym

Podczas pracy i poruszania się ciągnikiem z ładowaczem czołowym po drogach publicznych należy się bezwzględnie dostosować do przepisów

ruchu drogowego. Zestaw musi być wyposażony w migające żółte światło, a także należy tak dobrać wysokość ładowacza, aby nie zasłaniał lamp i reflektorów ciągnika. Samo ustawienie urządzenia również ma znaczenie. Jazda z zapiętym narzędziem jest dozwolona tylko na wysokości min. 2 m. Natomiast poruszanie się z pustym wysięgnikiem może odbywać się w pozycji spoczynkowej, tj. 0,7 m od powierzchni asfaltu. Istotne znaczenie ma także długość naszego zestawu. Pozioma

odległość pomiędzy końcem ładowacza, a środkiem kierownicy nie może być większa niż 3,5 m, w przeciwnym przypadku należy odczepić narzędzie robocze. Poruszanie się z załadowanym urządzeniem jest zabronione. Prędkość jazdy należy dostosować do warunków panujących na drodze, uwzględniając zalecenia producenta ładowacza. Jest to jednak od ok. 15- 20 km/h (wartości o połowę mniejsze od prędkości maksymalnej samego ciągnika). Na nasze bezpieczeństwo wpływ ma także sprawny układ hamulcowy, a jego pedały winny być ze sobą zawsze połączone. ■

— REKLAMA —

SCHMIDT | **APS** | www.schmidtmachinery.com
www.apsmachines.pl
tel.: 881 206 316

Ładowarki i części do ładowarek

HURTOWA SPRZEDAŻ PALIW

kom. 501 078 706 tel. 62 734 30 92

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Fachowe porady, najnowsze newsy, a także aktualne ceny żywności, owoców oraz warzyw.

Wszystko w jednym miejscu!

[Sprawdź ▶](#)

www.wiescirolnicze.pl

Nowa Wieś Książęca 4a
63-640 Bralin
kom. 512 208 588
512 207 860
785 165 160
tel. 62 781 98 02
mail: biuro@halenabale.pl
www.halenabale.pl
www.facebook.com/halenabale

HALE NA BALE

PLANDEKA 900gr 10 lat gwarancji

HALE NAMIOTOWE DLA ROLNICTWA

HALA 8m, HALA 8m, HALA 10m, HALA 12m, HALA 15m, HALA 18m, HALA DLA ZWIERZĄT, HALA NA BALE, HALA MAGAZYNOWA

— REKLAMA —

PEWNA I NIEZAWODNA JAKOŚĆ

SCHARMÜLLER
ANHÄNGERKUPPLUNGEN

W naszej ofercie znajdziecie Państwo:

- zaczepy kulowe K80
- automatyczne i manualne zaczepy transportowe
- zaczepy oczkowe i kulowe do przyczep
- płyty nośne, korpusy
- sprzęgi do przyczep
- części zamienne do zaczepów

PROMOCJA NA ZACZEPY
do Case, New Holland i Fendt

KONTAKT:
Adam Kalinowski, tel. 603 645 009
a.kalinowski@scharmuller.at
Scharmuller Spare Parts:
Maciej Zaremba, tel. 601 579 881
scharmuller.zaremba@gmail.com
www.scharmuller.pl

AGROECOPOWER

www.agroecopower.pl

ZWIĘKSZENIE MOCY

OBNIŻENIE KOSZTÓW PRODUKCJI

WYKORZYSTAJ POTENCJAŁ SWOJEJ MASZYNY

tel: +48 727 008 720 | e-mail: artur@agroecopower.pl

Precyzja się opłaca

Ważnym zagadnieniem przy stosowaniu precyzyjnego rolnictwa jest zmniejszenie odpowiedzialności operatora za przeprowadzone zabiegi. Jego rola ma polegać głównie na kontroli pracy poszczególnych elementów układu automatycznego prowadzenia.

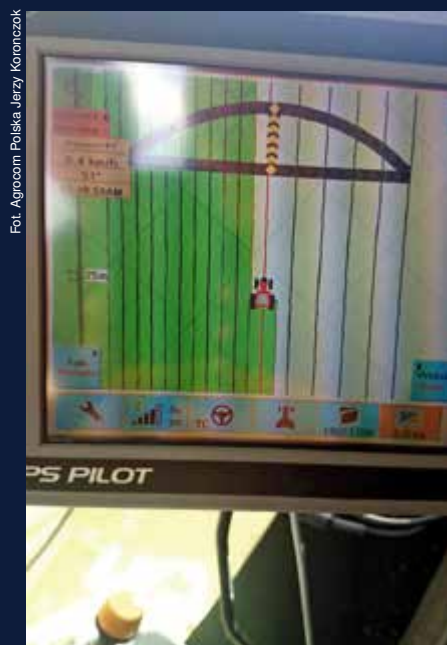
TEKST ■ Wojciech Rębiasz

Każdy zabieg agrotechniczny powinien być wykonany bardzo precyzyjnie. Często nie wystarcza już ręczne prowadzenie maszyny po polu, które wymaga od operatora ogromnego zaangażowania i uwagi podczas pracy, bo nie może on sobie pozwolić na najmniejszy błąd. Stopień dokładności zależy od rodzaju prac: dla dojazdu do pola wystarczy nawigacja, której dokładność wynosi około 10 metrów, przy zarządzaniu flotą - w granicach 5 metrów, przy mapowaniu pola - około 1 metra, przy nawożeniu - 30 centymetrów, przy żniwach - 10 centymetrów... Natomiast siew to już prawdziwa precyzja! Wymaga

dokładności do 1 centymetra. Wielu producentów maszyn oferuje swoje systemy prowadzenia precyzyjnego, które w zależności od technologicznego zaawansowania pozwalają na wykorzystanie zarówno sterowania ręcznego, jak i w pełni zautomatyzowanego (można rozpocząć od układu podstawowego i stopniowo go rozbudowywać w zależności od potrzeb danego gospodarstwa). Większość systemów pozwala na łączenie w działaniu maszyn różnych marek, co jest bardzo korzystne dla rolników posiadających sprzęt kilku producentów. W rolnictwie precyzyjnym podstawową zasadą jest dokładne (przy zaawansowanych systemach dokładność dochodzi do 1-2 centymetrów)

określenie położenia maszyny na polu. Do tego celu wykorzystuje się systemy nawigacji satelitarnej, które składają się z trzech bloków (satelity, część naziemna i część użytkownika). Odbiornik na maszynie porównuje czas, w którym wysyłany jest sygnał satelitów, z czasem, w którym ten sygnał jest odbierany (czas przebiegu sygnału). Do określenia pozycji 3D wymagane są przynajmniej cztery satelity (dodatkowo można wówczas określić wysokość geograficzną). Obecnie istnieje kilka sposobów ustalania położenia maszyny. Najbardziej popularny jest system nawigacji satelitarnej, którego właścicielem jest Ministerstwo Obrony USA (udostępniony bezpłatnie wszystkim użyt-

kownikom). System GPS (Global Positioning System) składa się z 24 satelitów, które krążą po sześciu orbitach wokół Ziemi (po cztery satelity na każdej orbicie) na wysokości 20.200 kilometrów, przy nachyleniu orbity 56°. Każdy satelita obiega naszą planetę w ciągu 12 godzin, co pozwala na obserwację w dowolnym miejscu i o każdej porze obrazu z co najmniej 4 takich satelitów. Dane są wysyłane na tej samej częstotliwości, z różnymi kodami. Drugim systemem, z którego korzysta rolnictwo precyzyjne na

GPS PILOT S3 EGNOS

terenie Polski, jest rosyjski system GLONASS (składający się również z 24 satelitów, przy nachyleniu orbit pod kątem 64,8°, satelity krążą po trzech orbitach). Działa on z przerwami od 1996 roku (w pewnym okresie liczba aktywnych satelitów spadła do 7, co uniemożliwiło korzystanie z tego systemu do 2011 roku). Satelity tego systemu wysyłają sygnały o takim samym kodzie, lecz o różnej częstotliwości. Przez użytkowników z Europy Środkowej i Północnej system rosyjski jest często lepiej odbierany niż amerykański, wynika to z innego kąta pochylenia orbit satelitów w stosunku do równika (układy współpracujące z systemem GLONASS rzadziej tracą sygnał, zjawisko to wzrasta wraz ze zwiększeniem szerokości geograficznej). Wielu producentów prowadzi prace nad wykorzystaniem obu systemów (układ prowadzenia posługujący się sygnałem GPS widzi maksymalnie 9 satelitów, a układ dwusystemowy może odbierać sygnał nawet z 16 satelitów!). Maszyny i ciągniki rolnicze są wyposażane w urządzenia elektroniczne, które umożliwiają zbieranie informacji na bieżąco o wszelkich zdarzeniach niekorzystnych oraz dają możliwość gromadzenia danych w komputerze stacjonarnym po zakończeniu pracy lub w stałej łączności komputera pokładowego agregatu polowego z komputerem stacjonarnym. Wymienione systemy

CEBIS COMFORT TERMINAL HORSCH S10

satelitarne pozwalają dokładnie określić położenie agregatu i stanu upraw na polu. Rolnik, który zgromadzi wszystkie informacje w jednym komputerze, może szybko i trafnie podejmować właściwe decyzje, pozwala to również na zdalne kierowanie parametrami pracy agregatu polowego. Pojęcie rolnictwo precyzyjne oznacza zróżnicowanie poziomu i intensywności zabiegów agrotechnicznych w obrębie jednego pola, przy czym należy uwzględnić naturalne warunki glebowe, żyzność i wilgotność gleby oraz stan roślin. Przy określeniu zróżnicowania możliwe jest poziomowanie nawożenia, siewu i zużycia chemicznych środków ochrony roślin. Wszystkie dane zgromadzone w jednym komputerze składają się na powstanie sys-

temu, który daje możliwość automatyzacji przebiegu poszczególnych procesów agrotechnicznych. Wykorzystanie tej technologii zależy od indywidualnych potrzeb. Użytkownikom cywilnym (w wyniku celowo wprowadzonych zakłóceń sygnału) system GPS pozwala określić położenie z dokładnością około 100 metrów, co jest nieprzydatne w celu określenia położenia maszyny na polu. Istnieje kilka metod służących do zmniejszenia wartości błędu określenia położenia. Niedokładne ustalenie pozycji wynika z efektu atmosferycznego (odchylenie sygnału, mniejsze prędkości przy przechodzeniu przez jonosferę i troposferę)

GPS PILOT CEBIS MOBILE RTK NET

temu, który daje możliwość automatyzacji przebiegu poszczególnych procesów agrotechnicznych. Wykorzystanie tej technologii zależy od indywidualnych potrzeb. Użytkownikom cywilnym (w wyniku celowo wprowadzonych zakłóceń sygnału) system GPS pozwala określić położenie z dokładnością około 100 metrów, co jest nieprzydatne w celu określenia położenia maszyny na polu. Istnieje kilka metod służących do zmniejszenia wartości błędu określenia położenia. Niedokładne ustalenie pozycji wynika z efektu atmosferycznego (odchylenie sygnału, mniejsze prędkości przy przechodzeniu przez jonosferę i troposferę)

temu, który daje możliwość automatyzacji przebiegu poszczególnych procesów agrotechnicznych. Wykorzystanie tej technologii zależy od indywidualnych potrzeb. Użytkownikom cywilnym (w wyniku celowo wprowadzonych zakłóceń sygnału) system GPS pozwala określić położenie z dokładnością około 100 metrów, co jest nieprzydatne w celu określenia położenia maszyny na polu. Istnieje kilka metod służących do zmniejszenia wartości błędu określenia położenia. Niedokładne ustalenie pozycji wynika z efektu atmosferycznego (odchylenie sygnału, mniejsze prędkości przy przechodzeniu przez jonosferę i troposferę)

Fot. Agromix Polska Jerzy Koronczak

Fot. Agromix Polska Jerzy Koronczak

Fot. Agromix Polska Jerzy Koronczak

Precyzyjne prowadzenie powoduje uzyskanie dużych dokładności wykonywanych zabiegów, daje możliwość zebrania, istotnych dla plonów, parametrów i danych roboczych, przyczynia się do lepszego wykorzystania potencjałów plonowania, zwiększa oszczędności nakładów poniesionych na wyprodukowanie danego plonu

płatnie) dostarcza system EGNOS (Euro Geostationary Navigation Overlay Service). System RTK-GPS (Real Time Kinematic) wykorzystuje, w celu emitowania danych do odbiornika mobilnego, stacje bazowe. Mogą to być ruchome stacje referencyjne (zapewniające dokładność 4-6 centymetrów), stacja taka wysyła własny sygnał ko-

rekcyjny w zasięgu 3-5 kilometrów. System RTK NET korzysta z sygnału korekcyjnego wysyłanego przez przenośne radio. Zasięg działania tego sygnału jest nieograniczony, jednak wymaga zakupu licencji. W celu podniesienia dokładności odbiorniki RTK-GPS otrzymują od stacji bazowej (sygnał wzmacniany, zasięg do 15 kilometrów) po-

prawkę synchronizacji fazowej, dzięki czemu systemy te uzyskują dokładność rzędu 1-2 centymetrów! Bezpłatne sygnały pozwalają na dokładność wykorzystywaną w układach wspomagania operatora. Sygnały płatne umożliwiają uzyskanie sygnału o dokładności 1-2 centymetrów przy zabiegach siewu, sadzenia i oprysku. ■

— REKLAMA —

SIŁACZ NIE DO ZDARCIA

Rodzina ciągników ZETOR FORTERRA powstała z myślą o optymalnym połączeniu mocy i wydajności oraz trwałości i maksymalnego obniżenia kosztów eksploatacji. Dzięki temu FORTERRA jest niezastąpiona w każdym gospodarstwie

www.zetor.pl
SIŁA
WYTRZYMAŁOŚĆ

Ciągnik to Zetor. Od 1946 roku.

Fot. Zenon Owieśny

DESIGNERSKI CIĄGNIK na Polagrze

Nowa oferta budziła bardzo duże zainteresowanie licznie zgromadzonych zwiedzających. Bardziej wtajemniczeni ponownie mogli poznać testowanego już (po premierze na Bednarach 2015) na polach Zetora Crystal 160. Także przedstawiane modele Proxima 80 Power i Plus są nowością w 2016 r.

Za nami (21 - 24 stycznia) jedno z największych prestiżowych wydarzeń w branży rolniczej - Polagra-Premiery 2016. Odbywające się co dwa lata poznańskie targi zgromadziły jak zwykle tłumy zwiedzających. Impozacyjnie również prezentowali się wystawcy, a zwłaszcza najliczniejsza i najbardziej widowiskowa grupa związana ze sprzętem i urządzeniami rolniczymi. W ostatnim numerze Wieści Rolniczych przedstawiono zdobywców złotych medali, do których zapewne będziemy niejednokrotnie powracać. Ja zwrócić uwagę na stoisko, które zgotowało zwiedzającym miłą niespodziankę. Marka ZETOR przedstawiła pierwszy raz w Polsce swoją nową koncepcję desingową - ZETOR by Pininfarina, którą, moim zdaniem, można zaliczyć do jednego z tzw. hitów wystawy.

Zenon Owieśny

Fot. Zenon Owieśny

Nowa koncepcja desingowa - ZETOR by Pininfarina

Fot. Zenon Owieśny

ZETOR PROXIMA 80 POWER - nowość 2016 r.

— REKLAMA —

Kubota

For Earth, For Life

SPRAWDŹ ATRAKCYJNE FIDANSOWANIE FABRYCZNE

AGROMIX
ROJECZYN

Rojęczyn 36, 64-130 Rydzyna
tel. (65) 538-81-81, fax (65) 538-82-76
www.agromix.agro.pl, office@agromix.agro.pl

NAJDŁUŻSZA GWARANCJA NA RYNKU 3 lata lub 4000 mth

Duże zainteresowanie naszym stoiskiem potwierdza, że marka Zetora na polskim rynku ma się dobrze? Niezmiennie od lat marka Zetor jest zawsze w czołówce sprzedaży ciągników w Polsce. Również w 2015 roku udało się dzięki naszym klientom zrealizować.

Szczególnym zainteresowaniem cieszy się wasz aktualny hit, czyli nowa „konceptja designowa ciągników ZETOR by Pininfarina”. Nowa koncepcja designerska ZETOR by Pininfarina to efekt współpracy Zetora z jednym z najznamienitszych studiów designerskich Pininfarina z Włoch. Warto tu dodać, że Pininfarina powstała już w 1930 roku i stworzyła nadwozia do takich samochodów jak Ferrari, Maserati czy Alfa Romeo. Nie dziwimy się więc, że nowatorski design tego konceptu wzbudza tak duże zainteresowanie. Wszyscy zgodnie potwierdzają, że jest to najpiękniejszy design ciągnika na Polagrze-Premiery 2016, co bardzo nas cieszy.

Kiedy pojawią się w sprzedaży pierwsze ciągniki z nowej koncepcji designowej? Niestety, na to pytanie my - jako przedstawiciel Zetora w Polsce - nie potrafimy odpowiedzieć. Z informacji, jakie otrzymaliśmy z centrali z Brna wynika, że elementy konceptu będą sukcesywnie wdrażane do wszystkich serii modelowych obecnie produkowanych ciągników od Majora aż po Crystala.

Na stoisku jest również Zetor Crystal 160, którego premiera miała miejsce na ostatnich Bednarach 2015 - jak został przyjęty przez rolników? Zetor Crystal w testach, które przeprowadzają zainteresowani nim rolnicy w swoich gospodarstwach, wypada doskonale na tle konkurencji. Jest niezwykle mocny i ma bardzo niskie zużycie paliwa. Jego największą zaletą jest jednak chyba stosunkowo prosta konstrukcja, która nie generuje wysokich kosztów eksploatacyjno-serwisowych. Warto dodać, że Zetor Crystal

Nowa generacja ciągników Zetor

Rozmowa z kierownikiem marketingu Zetor Polska Robertem Szewczykiem

Fot. Zenon Owieśny

ma też największą, bo aż 13, w porównaniu z konkurencją, liczbę dostępnych biegów w zakresie roboczym 4-12 km/h. Ciągniki konkurencji tylko 7-8 biegów.

Zauważyłem przy modelu Proxima 80 POWER dodatkowy napis „AUTOMATIC POWERSHIFT” - co nowego pojawiło się w tym ciągniku?

Model Proxima 80 Power i Plus jest nowością 2016. Do tej pory tylko zwykłą Proximę 80 oferowaliśmy z silnikiem o mocy 77 KM. W związku z dużą liczbą mniejszych gospodarstw rolnych, zainteresowanych bardziej zaawansowanymi skrzyniami biegów, Zetor wprowadził je również z silnikami o małej mocy. Tak narodziły się Zetory Proxima Plus 80 i Power 80. Napis AUTOMATIC POWERSHIFT oznacza automatyczną preselekcję półbiegów skrzyni biegów wraz z ich załączaniem pod obciążeniem. Funkcje te obsługują wszystkie modele Proxima Power, Forterra i Crystal.

Jakich niespodzianek mogą oczekiwać w najbliższym czasie klienci Zetor Polska? Jeśli chodzi o nowe produkty, Zetor wkrótce wprowadzi nowe modele ciągników, pojawią się również ciągniki z nowo obowiązującą normą emisji spalin EURO 4. Z innych ciekawostek możemy dodać, że trwają intensywne prace na budowie naszej nowej siedziby w Kaliszu i już wkrótce będziemy mogli połączyć świętowanie 70- lecia powstania firmy ZETOR z otwarciem jej nowej polskiej siedziby.

Rozmawiał Zenon Owieśny

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

co zapewnia **KRUS** **cenę żywca**
nowoczesne **maszyny** **opłacalna hodowla**
przyjazne **podatki** **cenę warzyw i owoców**
jak pozyskać **unijne środki**
dobre **plony**

Twój portal rolniczy
W NOWEJ ODSŁONIE!

wiescirolnicze.pl

Kellfri

KELLFRI SP. Z O.O.
UL. SKŁĘCZKOWSKA 16
99-300 KUTNO

TEL. +48 247 221 150
+48 243 627 630
e-mail: info@kellfri.pl
www.kellfri.pl

KOSIARKA DO POBOCZY

35-SK140
9.990 zł

- Szer. robocza 1800 mm
- Zapotr. na moc 55-80 KM
- Bijaki 24
- Masa 600 kg

35-SK180
11.900 zł

- Szerok. robocza 1400 mm
- Zapotrzeb. na moc 40 - 80 KM
- Bijaki 20
- Masa 500 kg

35-SK220
12.900 zł

KOSIARKI PIONOWE

35-VKM145
4.990 zł

- Szerokość całk. 1,45 m
- Bijaki 24 szt.

35-VKM175
5.490 zł

- Szerokość całk. 1,75 m
- Bijaki 28 szt.
- Masa 285 kg
- obrotów WOM: 540 obr./min.

35-VKM195
7.990 zł

WOM W STANDARDZIE

KOSIARKI ŁAŃCUCHOWE

35-TRK160B
8.490 zł

- Szerok. rob. 1600 mm
- Liczba obrotów 540/1000 obr./min
- Trzypunktowy układ zawiesz. Kat. 2
- Masa 335 kg

35-TRK160
18.900 zł

KOSIARKI DYSKOWE

35-RS210HN
10.900 zł

- Szerokość 2,1 m
- Hydraulika standard
- Ilość talerzy 5 szt.
- Masa 430 kg

35-RS250HN
11.900 zł

- Szerokość 2,5 m
- Hydraulika standard
- Ilość talerzy 6 szt.
- Masa 530 kg

35-RS290HN
16.900 zł

WOM W ZESTAWIE

PRZETRZĄSACZ DO SIANA

35-HV530
12.500 zł

- Szerokość robocza 3,90 m
- Szerokość transportowa 1,65 m
- Zapotrzeb. mocy 22 kW/30 KM
- Żęby robocze 44 szt.

WOM W ZESTAWIE

ZGRABIARKA POKOSOWA

35-SL330
10.400 zł

- Szerokość robocza 4 m
- Liczba ramion zębów 11 szt.
- Żęby robocze 44 szt.
- Wydajność 5 ha/h
- Zapotr. mocy 22 kW/30 KM
- Masa 503 kg

WOM W ZESTAWIE

ŁUPARKI ELEKTRYCZNE

13-HK520
2.150 zł

- Wys. robocza 640 mm
- Długość cięcia 520 mm
- Siła nacisku 8 ton
- Masa 90 kg

13-HK777
3.450 zł

- Wys. robocza 72 cm
- Długość cięcia 40-70 cm
- Siła nacisku 7 ton
- Masa 175 kg

13-HK1100
3.650 zł

- Wys. robocza 72 cm
- Dł. cięcia 40-110 cm
- Siła nacisku 7 ton
- Masa 180 kg

ŁUPARKI TRAKTOROWE

13-VK1100
2.490 zł

- Wysokość robocza 72 cm
- Długość cięcia 30-110 cm
- Siła nacisku 7 ton
- Masa 168 kg

13-VK700
2.090 zł

- Wysokość robocza 72 cm
- Długość cięcia 30-70 cm
- Siła nacisku 7 ton
- Masa 144 kg

RĘBAKI

13-WC10
5.350 zł

- Zap. na moc 30-45 KM
- Tarcza tnąca 635 mm
- Masa 190 kg
- Maks. śr. drewna 100 mm

13-WC15H
12.700 zł

- Zap. na moc 50-90 KM
- Tarcza tnąca 762 mm
- Masa 430 kg
- Maks. śr. drewna 150 mm

13-WC20H
15.400 zł

- Zapotrzeb. na moc 65-100 KM
- Tarcza tnąca 914 mm
- Masa 625 kg
- Maks. śr. drewna 200 mm

13-WC22H
29.200 zł

ŁATWA I EFEKTYWNA OBRÓBKA DREWNA!

PRZYCEPA LEŚNA Z ŻURAWIEM

21-SV60/GL47
29.500 zł

- Maks. ład.: 6 ton
- Zasięg dźwigu 4,7 m
- Udźwig przy 4,7 m. 300 kg

34-FHR180
1.090 zł

- Masa 84 kg
- Średnica 180 cm
- Stan. paszowe 9

PAŚNIKI

34-FHR
1.790 zł

- Masa 176 kg
- Średnica 230 cm
- Stan. paszowe 12

34-FHB
3.890 zł

OGRODZENIA / BRAMKI

25-300160
359 zł

- Konstr. rury 50/30
- Szer. całk. 3000 mm
- Wys. całk. 1700 mm
- Masa 36 kg

25-300158D
629 zł

- Konstrukcja rury ø43 mm
- Szer. całk. 3000 mm (drzwi 1200 mm)
- Wys. całk. 1550 mm (drzwi 2200 mm)
- Masa 63 kg

Podane ceny bez podatku VAT. Niektóre elementy urządzeń wymagają ostatecznego montażu przez klienta. Przy zakupach powyżej 3 000 PLN netto koszty dostawy pokrywa Kellfri (w jedno miejsce na terenie Polski).

SPRAWDŹ NASZĄ CAŁĄ OFERTĘ NA WWW.KELLFRI.PL

Techniczne wizytówki

OPRACOWANIE ■ Aneta Rzeźniczak

Bezorkowy zestaw uprawowo-siewny

W skład zestawu wchodzi: kultywator wielozadaniowy KWSP, agregat talerzowy półzawieszany z wałem oponowym ATS RS i siewnik PST.

Podczas pracy w pierwszej kolejności gleba zostaje spulchniona przez kultywator KWSP do 30 cm głębokości, następnie podwójna sekcja talerzy agregatu ATS RS o średnicy 510 lub 560 mm doprawia glebę oraz rozdrabnia i miesza resztki poźniwne roślin. Następnie ziemia zostaje zagęszczona przed siewem przez wał oponowy. Nasiona są umieszczone przez siewnik PST wyposażony w redlicę dwutalerczową z kołem dociskowym-kopiującym.

wo-kopiującym.

Zestaw występuje w szerokościach 2,5 m; 3 m i 4 m. Do pracy wymagane są ciągniki o mocy od 120 KM do 260 KM.

W wyposażeniu standardowym mamy: talerze o średnicy 510 mm lub opcjonalnie 560 mm, piasty bezobrotowe, wał oponowo-transportowy, hydroopak na dwóch siłownikach, boczne regulowane osłony, redlice kultywatora z zabezpieczeniem kołkowym lub sprężynowym. Siewnik w standardzie posiada podest załadunkowy, sito zbiornika, przekładnię bezstopniową, wysiew drobnych nasion, znaczniki hydrauliczne oraz oświetlenie.

Szczegółowe informacje można uzyskać w firmie Agro-Tom w Pogorzeli lub u autoryzowanych dilerów marki Agro-Tom.

Gold Truck 93 - środek do mycia samochodów ciężarowych

To dwufazowy, wysokoalkaliczny preparat przeznaczony do mycia samochodów ciężarowych, plandek, silników, maszyn budowlanych, rolniczych oraz innych silnie zabrudzonych powierzchni odpornych na alkalia.

Środek należy stosować w rozcieńczeniu od 0,3 do 0,6 litra na 10 litrów wody. Naniesić na umytą powierzchnię - ręcznie, przy pomocy szczotki lub pianownicy, odczekać od 1 do 3 minut, a następnie spłukać wodą pod ciśnieniem. Należy unikać stosowania na rozgrzane elementy karoserii oraz nie dopuszczać do wyschnięcia preparatu.

Gold Truck 93 jest dostępny w Przedsiębiorstwie Handlowym „Rezbir” w Witaszyczkach k. Jarocina.

Kosiarki dyskontowe Samba firmy SaMASZ

Kosiarki dyskontowe tylne, klasy lekkiej - Samba o szerokościach roboczych 1,60 m, 2,00 m, 2,40 m i 2,80 m przeznaczone są do pracy w mniejszych gospodarstwach. Bardzo dobrze radzą sobie na terenach górskich oraz podmokłych, gdzie masa maszyn i ciągnika ma duże znaczenie. Zastosowanie innowacyjnego układu odciążającego pozwala na

ustawienie optymalnego nacisku listwy tnącej na podłoże.

Kosiarki posiadają najnow-

szą wyprodukowaną przez firmę SaMASZ lekką listwę LiteCUT z systemem szybkiej wymiany

noży tnących. Ponadto maszyny są wyposażone w hartowane dyski i ślizgi, centralny trzymak oraz wzmocnione tuleje nośne. Odpowiednia konstrukcja hartowanego trzymaka w znacznym stopniu wpływa na czyszczenie listwy z zalegających tam zanieczyszczeń

Maszyna dostępna w firmie TORAL w Gostyniu.

Pługi obracalne firmy Akpil

Przeznaczone są do wykonywania bezzagonowej średniej i głębokiej orki na polach położonych w terenie płaskim i nachylonym, na wszystkich typach gleb. Wykorzystywane są przy uprawach bez wstępnego przygotowania, na polach po podorywkach i na ścierniskach.

Pług z serii KM 80 ma zabezpieczenie hydrauliczne tzw. HP. W modelu tym zastosowano słupicę z zabezpieczeniem hydraulicznym na kamienie, z możliwością regulacji szerokości roboczej od 28 do 44cm.

Pług posiada w standardowym wyposażeniu gumowe koło podporowe, lemiesz z dłutem dwustronnym, ścinacz oraz krój tarczowy przy ostatniej parze odkładnic. Dwa podłużne otwory do mocowania łącznika górnego sprawiają, że urządzenie dopasowuje się do nierówności terenu, a duży cylinder hydrauliczny umożliwia szybki i dokładny obrót. Model ten występuje w wersjach dwu-, trzy-, i czteroskorpusowych.

Pługi dostępne są w firmie Agromep z Kościana.

— R E K L A M A —

FARMTRAC

TRACTORS EUROPE

MOCNE UDERZENIE

Farmtrac 675 dtn (75 KM)

92.000 zł*

Ładowacz czołowy (1200 kg)

9.990 zł*

SILNIK
TIER IIIA

* cena netto

www.agromep.pl

AGROMEP S.A.
MASZYNY ROLNICZE DO TWOJEGO GOSPODARSTWA

KOŚCIAN, ul. Gostyńska 71
tel.: 65 511 09 09

PIASKI, ul. Gostyńska 11
tel.: 65 572 05 21

NAPEŹDZANY SILNIKIEM
Perkins

— R E K L A M A —

TORAL

Techniczno-Handlowa Obsługa Rolnictwa

ul. Poznańska 65
63-800 Gostyń

tel. 65 575 16 05
fax 65 575 16 07

www.toral.com.pl
biuro@toral.com.pl

PROMOCJA
prasy zmiennokomorowe
KUHN VB 2260*

*szczegóły
u sprzedawcy

- ciągniki
- maszyny rolnicze
- serwis i części zamienne
- nawozy stałe i płynne
- usługi agrotechniczne

solidna
firma 2015

sklep czynny od 7 do 17

FINANSOWANIE 0%*

AGCO VALTRA

KUHN

VALTRA jest marką o światowym zasięgu należącą do AGCO

*szczegóły u sprzedawcy

Polagra-Premiery

- sezon spotkań branżowych rozpoczęty!

Ponad 45 tys. zwiedzających pojawiło się na szóstej edycji Targów Polagra-Premiery w Poznaniu, które odbyły się w dniach 21 - 24 stycznia.

TEKST ■ Dorota Jańczak

- W tegorocznej odsłonie wydarzenia odnotowaliśmy liczny udział specjalistów z branży rolniczej, a także indywidualnych odbiorców maszyn, urządzeń i usług rolniczych - zapewnia Jakub Patelka, dyrektor projektu. O renomie Targów Polagra-Premiery świadczy liczny udział najważniejszych firm z branży rolniczej oraz wiceministra rolnictwa i rozwoju wsi Jacka Boguckiego. Impreza została okrzyknięta mianem inauguracji najważniejszych spotkań branży rolniczej w 2016 roku.

Znakomite grono wystawców przyciągnęło do Poznania osoby decyzyjne z branży rolniczej, handlowców, kupców, dealerów czy właścicieli gospodarstw rolnych. Polagra-Premiery są określane jako huczne otwarcie sezonu spotkań dla rolników w 2016 r. Swoją ofertę zaprezentowały firmy z europejskiej czołówki, które pokazały setki nowych pozycji asortymentowych. Podczas targów zwiedzający mogli

W halach Międzynarodowych Targów Poznańskich zjawilo się ponad 380 wystawców prezentujących produkty 500 marek

zobaczyć doskonale jakościo i funkcjonalnie maszyny, sprzęt i narzędzia rolnicze odpowiednio dopasowane do potrzeb właścicieli gospodarstw.

Wśród wystawców znaleźli się producenci, dystrybutorzy nawozów, nasion czy środków do ochrony roślin. Pokażą ekspozycję dopełniły pasze,

dotatki paszowe, wyposażenie serwisów maszyn rolniczych, sprzęt zootechniczny i weterynaryjny.

Stworzono także Strefę Nowoczesnej Gospodyni, do której zaglądali wszyscy ci, którzy interesują się lokalnymi wyrobami. Na stoiskach znalazły się tradycyjne wypieki, cukierki, produkty pszczelarskie, sery, zioła, napoje czy wyroby rękodzielnicze.

Warto zaznaczyć, że Polagra-Premiery to nie tylko wystawy, ale także konferencje, fora i szkolenia. Zorganizowano kilkanaście spotkań, podczas których omawiano m.in. obecną sytuację na rynku rzepaku czy cukru, o bioenergii w rolnictwie, hodowli trzody chlewnej, odstępstwie rolnym czy obrocie ziemią państwową. Nie zabrakło także konferencji z zakresu najnowocześniejszej techniki rolniczej.

Kolejne Targi Rolnicze Polagra-Premiery zaplanowane są na 2018 r.

Więcej zdjęć na wiescirolnicze.pl

Hamulce pneumatyczne w przyczepach

Zmodyfikowanie zasilania układu pneumatycznego w ciągniku pozwoli na jego dostosowanie do każdej przyczepy.

TEKST ■ Paweł Nowicki

Tradycyjnie wykorzystywany układ hamulcowy funkcjonuje dzięki sprężonemu powietrzu atmosferycznemu. Mechanizm utrzymuje w całym układzie stałe, wysokie ciśnienie. Hamowanie zaś następuje w przypadku zmiany tego ciśnienia, za które odpowiada zawór pneumatyczny uruchamiany przez kierowcę pedałem hamulca. Zużyte powietrze uzupełnia sprężarka, napędzana silnikiem pojazdu. W procesie sprężania powietrza wytrąca się woda, która jest częścią powietrza atmosferycznego, dlatego powietrze musi zostać wcześniej osuszone. W przypadku często użytkowanych przyczep należy regularnie usuwać wodę ze zbiornika, gdyż jej obecność w układzie może zaskoczyć użytkowników szczególnie zimą - mechanizm po prostu zamraża.

Hamulce pneumatyczne możemy podzielić na jedno- i dwuprzewodowe. -Różnica ta wynika z konstrukcji sterowania

hamulcami przyczepy. W układzie jednoprzewodowym przewód łączący ciągnik z przyczepą jest jednocześnie przewodem zasilającym układ hamulcowy przyczepy w sprężone powietrze i przewodem sterującym włączaniem hamulców. W przypadku układu dwuprzewodowego, do połączenia ciągnika i przyczepy potrzebne są dwa przewody: jeden do zasilania układu w sprężone powietrze, a drugi do sterowania hamulcami. Istotną różnicą pomiędzy tymi układami jest sposób sterowania. Hamulce jednoprzewodowe uruchamiane są w momencie, gdy w przewodzie pomiędzy ciągnikiem a przyczepą zostanie obniżone ciśnienie. Natomiast w układzie dwuprzewodowym sterowanie polega na zwiększeniu ciśnienia w przewodzie sterującym - opisuje Paweł Dobosz, spec. techniczny firmy Mizar.

Układ dwuprzewodowy stosuje się głównie w przyczepach o większej DMC. Konstrukcja jednoprzewodowa nie pozwalałaby na bezpieczne wyhamowanie całego zestawu w większych i szybszych

maszynach, z powodu całkowitego i natychmiastowego wykorzystania powietrza.

Często przy wymianie ciągnika na większy okazuje się, że nie możemy do niego podpiąć danej przyczepy, ze względu na dwa inne rodzaje obwodów. Wyżej opisane różnice uniemożliwiłyby próbę hamowania czy nawet skutecznego podłączenia maszyn. Niewielka modernizacja układu, po stronie ciągnika, pozwoli na bezpieczną jazdę z przyczepami jedno- i dwuprzewodowymi. - Jeżeli ciągnik posiada jedynie instalację dwuprzewodową, można łatwo ją zmodyfikować przy pomocy zestawu doposażenia, dzięki czemu zyskamy trzecie wyjście pneumatyczne do podłączenia instalacji jednoprzewodowej. Zestaw taki dostępny jest w naszym sklepie - dodaje pomysłodawca projektu Paweł Dobosz. Zaznacza jednak, że podczas doczepiania dwóch przyczep, obydwie powinny mieć ten sam typ układu hamulcowego. Instalację naszego ciągnika możemy przerobić tylko w jedną stronę.

— REKLAMA —

Sklep internetowy
z częściami zamiennymi
do ciągników i maszyn rolniczych

SZYBKA WYSYŁKA!

Zamówienia telefonicznie:
15 873 24 12

MIZAR DRUGIE ŻYCIE TWOICH MASZYN

www.sklep.mizar.com.pl

TAD-LEN Raty24 Kup na raty

- OPRYSKIWACZE SADOWNICZE PRZYCZEPIANE I ZAWIESZANE
- OPRYSKIWACZE POŁOWE PRZYCZEPIANE I ZAWIESZANE

Tadeusz Świtała, Wydawy 81, 63-900 Rawicz
tel./fax 65 545 12 21
tel. 65 546 95 66, wieczorem 65 545 34 76
e-mail: info@tad-len.pl

www.tad-len.pl

Poznaliśmy zwycięzców 12. edycji konkursu „Hodowca Roku”

Toyota pojechała do Wróblewa

W Nowej Obrze (powiat krotoszyński) nastąpił finał konkursu „Hodowca Roku”, organizowanego przez Polski Koncern Mięsny DUDA z Grąbkowa, którego celem jest uhonorowanie rolników dostarczających na co dzień duże ilości żywa wieprzowego najwyższej jakości. - Proste zasady uczestnictwa, tj. podpisanie umowy kontraktacyjnej, zwiększają atrakcyjność przedsięwzięcia, a popularność minionych edycji oraz systematycznie rosnąca liczba hodowców, którzy wiążą się umowami z naszą spółką, potwierdzają, że konkurs ten zasługuje na kontynuację - podkreślił Dariusz Formela, prezes zarządu PKM DUDA. Złotym Patronem wydarzenia, podobnie jak w ubiegłym roku, była spółka Cedrob,

będąca jednocześnie głównym akcjonariuszem spółki PKM DUDA.

Wśród hodowców trzody chlewnej rozlosowano m.in. rower, bon wycieczkowy, telewizor i odkurzacz. Główna nagroda - Toyota Hilux trafiła w ręce Aleksandry i Ignacego Cichońskich z Wróblewa koło Sławy (województwo lubuskie). Wspólnie z synem Tomaszem i jego żoną Beatą prowadzą 300-hektarowe gospodarstwo rolne i hodowlę trzody chlewnej w cyklu otwartym. Rocznie sprzedają do PKM DUDA około 8.000 tuczników. - Współpracujemy już od około 12 lat. Ceniśmy sobie terminowość zapłaty i względną cenę. Oddajemy trzodę „zestawami” czyli po 180-200 sztuk trzy razy w miesiącu - opowiada Ignacy Cichoński. Jego żona wspominała, że to nie pierwsza

nagroda rodziny na gali tego konkursu. - Syn wygrał tu kiedyś telewizor. Trzy miesiące temu kupiliśmy nowy samochód i teraz chyba będzie trzeba go sprzedać. Przyda się takie terenowe auto, bo syn jest myśliwym - dodaje Aleksandra Cichońska. Pierwszą przejażdżkę wygranym samochodem planują odbyć po swoich polach.

Uroczystość była również okazją do wręczenia nagrody specjalnej, którą otrzymał Dariusz Kędzia za 25-letnią pracę w koncernie. Galę „Hodowcy Roku” prowadzili Magda Nowak i Conrado Moreno. Nie zabrakło też części artystycznej, w której wystąpili Zbigniew Wodecki i artyści warszawskich scen teatrów Roma i Buffo. Imprezę zakończył Bal Hodowcy Roku. (HD)

Laureaci gali: Aleksandra i Ignacy Cichońscy z Wróblewa, Wojciech Kociotek z Dąbrówki Wielopolskiej, Bogdan Jesiak z Domachowa, Waldemar Kasperski z Nowego Tomysła, Ireneusz Adamiak ze Strzyżewka, Jarosław Wolniewicz z Huty, Stanisław Zimny z Chwaliszewa, Zbigniew Gręda z Ustkowa, Szymon Szrama z Moraczewa, Adam Zygmarski z Witobela

Agrochest z Leszkiem Balcerowiczem

Firma Agrochest - znany koncern chemiczny i nasienny - obchodzi w tym roku 25-lecie. Z tej okazji zorganizowała konferencję prasową, na którą zaprosiła prof. Leszka Balcerowicza.

W trakcie spotkania przedsiębiorstwo, które w 1991 r. stworzył Tomasz Rybarczyk, przedstawiło swoją historię, plany i cele. - Dzięki naszym doradcom handlowym oraz oddziałom współpracującym ze wszystkimi segmentami gospodarstw rolnych, od rodzinnych poprzez spółdzielnie do największych farm. Rozwijamy współpracę z przemysłem - cukrowniami i zakładami ziemniaczanymi oraz grupami producentów warzyw - zaznacza Tomasz Rybarczyk. W 2011 r. Agrochest stał się jednym z członków Polskich Składów Rolnych

(podmiotu będącego w ścisłej czołówce kompleksowej obsługi rolnictwa w Polsce). Szczególny gość spotkania - prof. Leszek Balcerowicz chętnie odpowiadał na pytania dziennikarzy dotyczące makroekonomii. Zaznaczył, że Polsce, jeśli ma się rozwijać, potrzebne są reformy. Czy to dotyczy także polskiego rolnictwa? - Na szczęście w sektorze rolnym własność państwowa stanowi mniejszy udział. Reformy, w sensie poprawiania gospodarki, wykonują same firmy i mają odpowiednie bodźce, by to robić - wyjaśnił. W jego ocenie rozwój polskiego rolnictwa po 1989 r., na tle sąsiednich krajów byłoby bardzo dobrym kierunkiem. Wyznacznikiem tego jest nasz duży udział w eksporcie produktów rolno-spożywczych. (doti)

Tomaz Rybarczyk i prof. Leszek Balcerowicz tuż po zakończeniu części oficjalnej spotkania

Więcej informacji, zdjęć i nagranie video na

wiescirolnicze.pl

HR Smolice przedsiębiorstwem „Fair Play”

Po raz czwarty Hodowla Roślin Smolice została laureatem programu „Przedsiębiorstwo Fair Play”. W imieniu firmy certyfikat programu odebrał Paweł Kieliba, zastępca dyrektora zakładu w Smolicach.

„Przedsiębiorstwo Fair Play” jest ogólnopolskim programem, w którym oceniane są wszystkie aspekty działalności firmy, sposób i styl prowadzenia przedsiębiorstwa, a nie tylko jego wyniki ekonomiczne czy jakość wyrobów.

Hodowla Roślin Smolice

została nominowana w 10. edycji konkursu JAKOŚĆ ROKU®, największego programu promującego jakość w Polsce. Wręczenie certyfikatów nastąpi podczas uroczystej gali, która odbędzie się w ramach III Europejskiego Kongresu Jakości w marcu 2016 roku. (HD)

— REKLAMA —

JAWS-INWEST
TYNKI I POSADZKI
MASZYNOWE I PRZEMYSŁOWE
Tel. 604-072-179, 693-459-435

KOTŁY CO
MIAŁOWE, PODAJNIK EKO GROSZEK-MIAŁ
MARCIN RACHWAŁ
tel. 513 007 380
JANKÓW PRZYGODZKI, ul. Wąska 5

Sprzedam grunt rolny
2,18 ha, w tym 0,11 ha B/R.
Gmina Międzybórz
Tel. 606/203-537

SKUP BYDŁA RZEZNEGO
Ubojnia „KOWAL”
Dąbrówka Wielkopolska, ul. Główna 28
DOLNY ŚLĄSK Tel. 663-457-897
WIELKOPOLSKA Tel. 661-822-159

SKUP BYDŁA
Płatność przelewem 1 dzień
byki jałowki
tel. 508 223 035 atrakcyjna
(65) 575 18 48 cena na krowy

TRANSROL
Całoroczny skup zbóż
dzwoń:
603 22 11 28
669 054 646
665 667 661

TANIO!!! Kwalifikaty:
jęczmień jary PENGUIN 99%, OBEREK 99%,
pszenica jara: MANDARYNA 97%, OWIES KOMFORT 97%,
(% siła kiełkowania). Faktury na zwrot z ARR, inne.
Strzyżew. 606-949-390; 501-395-601

Odciągi do ciągliwoci bocznych
do URUSUS C-360, C-330, ZETOR, MTZ,
ocynk galwaniczny, bdo trwałość.
Komplet śrub, sworzni mocujących.
Cena 80 zł + wysyłka!
Tel. 507 124 124
Filmy w Internecie:
www.youtube.com/watch?v=0s-t3su0W8s

eszyby.PL SKLEP INTERNETOWY
Szyby do:
CIĄGNIKÓW ROLNICZYCH
MASZYN BUDOWLANYCH
ŁADOWAREK TELESKOPOWYCH
Akcesoria do kabin
tel 52 334 31 96
kom 661 22 88 62

KUPIE
JAŁOWICE WYSOKOCIELNE
tel. (61) 437-75-27, 602-731-229

BUDOWA I MODERNIZACJA
budynków inwentarskich i gospodarczych
BUDOWA I WYPOSAŻENIE
chlewni rusztowych
Zakrzew 42a jan_urny@wp.pl
501-129-079 62 740-14-31

www.zbiornikiXL.pl
PROMOCJA
Kontakt: 663-200-900
Przeźmierowo, ul. Rynkowa A120

GARAŻE Blaszane BRAMY Garażowe KOJCE dla Psów
Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Dogodne **RATY**
Transport i montaż **GRATIS** cały KRAJ
61-812-54-69 71-718-32-25
63-278-62-25 54-421-00-45
65-619-34-15 22-100-45-96
509-574-644 509-058-388
www.konstal-garaze.pl

SPRZEDAŻ CIELĄT RAS MIĘSNYCH I HF
TECHNIK
508 223 035 601 450 997
MOŻLIWOŚĆ KREDYTOWANIA

TAKKOBEEF
SKUP BYDŁA ODBIÓR 24h
Skup tuczników i macior na wagę żywą
Skup bydła na eksport
Płatność gotówką lub przelewem przy kliencie
Tel. 782 895 494, 785 398 100

Skup cebuli
885-885-840, 691-744-016

PRODUCENT ZGNIATACZY
tel. 665 049 000
www.rolnictwo.unimetal.pl

Tłumy na targach ogrodnich

Blisko 12 tysięcy osób odwiedziło Targi Sadownictwa i Warzywnictwa TSW 2016. Wystawa odbyła się w nowej lokalizacji - Warsaw Expo w Nadarzynie. Trwała dwa dni - od 13 do 14 stycznia.

Przybyli chętnie odwiedzali stoiska firm oferujących środki ochrony roślin, nawozy, chłodnie, a także profesjonalny sprzęt do produkcji ogrodnich. Brali również udział w adresowanych do nich konferencjach, m.in. truskawkowej, doświetlaniu upraw pod osłonami, warzywach polowych i świdośliwie. Szczególnym zainteresowaniem

TSW 2016 W LICZBACH:
 ▶ 205 wystawców ▶ 11.863 odwiedzających ▶ 55 wykładów

cieszyły się wykłady na temat truskawek. W ich trakcie można było - między innymi - dowiedzieć się od ekspertów, jak chronić rośliny przed mączniakiem i poznać nowe rozwiązania w intensywnej uprawie owoców. Nie zabrakło też forum ekonomicznego. Rozmawiano na nim m.in. o aktualnej sytuacji na rynku jabłek. Ponadto odbyło się szóste Forum Grup Producentkich, którego organizatorem był Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw.

Patronem merytorycznym targów, jak co roku, był Instytut Ogrodnictwa ze Skierniewic. (mp)

Waldemar Ignaczak z Przykonia został Rolnikiem Roku Powiatu Tureckiego 2015. Od 20 lat z powodzeniem prowadzi gospodarstwo nastawione na hodowlę prosiąt. Rocznie z jego hodowli sprzedawanych jest 2 tys. warchlaków, a gospodarstwo liczy około 100 loch. Waldemar Ignaczak z Przykonia m.in. tym właśnie zdobył

Rolnik Roku

uznanie kapituły konkursowej. Jego gospodarstwo wyposażone jest w nowoczesne maszyny rolnicze, które zakupione zostały ze środków Unii Europejskiej. To właśnie nowoczesność i przedsiębiorczość każdego roku skłaniają kapitułę konkursową do wyboru określonego gospodarza. Jednym z wymogów koniecznych do spełnienia jest także współpraca i działalność na rzecz rozwoju rolnictwa w regionie oraz z samorządem

rolniczym. Nagrodę Rolnika Roku wręczył Marek Pańczyk, przewodniczący Zarządu Powiatowego Wielkopolskiej Izby Rolniczej oraz delegat Wielkopolski - Krzysztof Przygoński. Nagrodę niespodziankę w postaci pucharu wręczono także Wiesławowi Kwiatkowskiemu z Boleszczyzna, który specjalnie na galę przygotował stoisko ze swojskimi wyrobami z własnej masarni.

iTurek.net

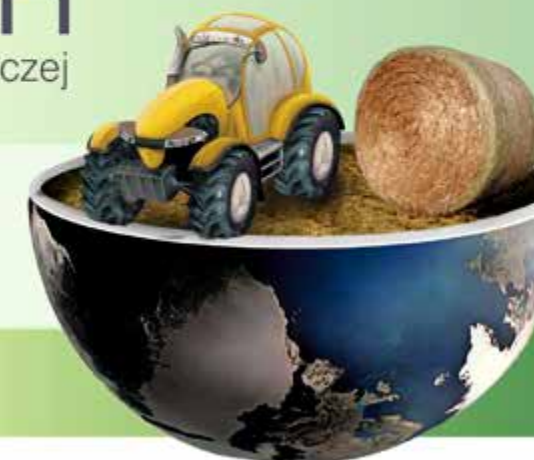
18-20.03.2016

TargiKielce
EXHIBITION & CONGRESS CENTRE

Największa w Polsce wystawa techniki rolniczej w halach

AGROTECH
XXII Międzynarodowe Targi Techniki Rolniczej

700 firm
13 krajów
61 500 zwiedzających
65 000 m² powierzchnia wystawiennicza

• 22 lata doświadczenia • Nowości, premiery
• Bogaty program imprez towarzyszących

www.agrotech.pl

AGRO-PARK

TARGI ROLNICZE

5-6 MARCA 2016

LUBLIN

Organizatorzy: TARGI LUBLIN, Międzynarodowe Targi Poznańskie

DOFINANSOWANIE PRZYJAZDU GRUP

- Maszyny nowe i używane
- Nowości na sezon 2016
- Seminaria i szkolenia

WWW.AGRO-PARK.PL

KREDYTY DLA ROLNIKÓW i FIRM
do 500 000 zł - na oświadczenie
LEASING na maszyny i urządzenia
Z opóźnieniami
BIK, KRUS, PODATEK i KOMORNIK
Tel. 798-751-849
Możliwy dojazd do klienta

KUPIĘ każdy ciągnik rolniczy
☎ 694 229 446

Kiszonka z kukurydzy z transportem tel. 665-479-089
Transport płodów rolnych oraz maszyn, samochodów do 25 t. tel. 665-479-089

SKUP ZWIERZĄT RZEŻNYCH
Bogusław Jędrkowiak Smolice
tel. 602-199-087, 600-965-403

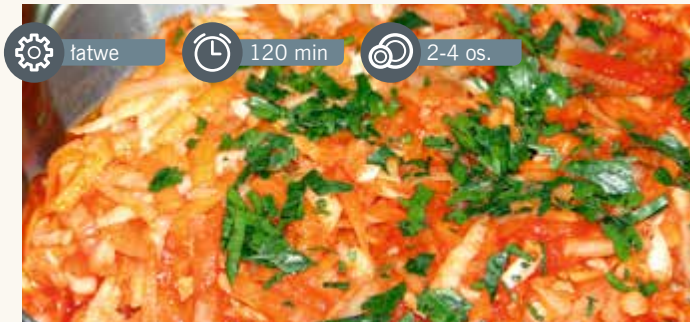
TRANSPORT PROSIĄT
tel. 606 427 238

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

KREDYTY DLA ROLNIKÓW
Z OPÓŹNIENIAMI BIK, KRUS, PODATEK!!!
OPROCENTOWANIE KREDYTU 10% W SKALI ROKU NA 20 LAT!!!
W OFERCIE RÓWNIEŻ POŻYCZKI POZABANKOWE BEZ BIK NA SPŁATĘ
KOMORNIKA Z OPROCENTOWANIEM JUŻ OD 0,8% NA MIESIĄC!!!
tel. 798-975-384, 506 506 024
www.kredyt-partner.com.pl

MOROLMA
SPRZEDAŻ CZĘŚCI I MASZYN ROLNICZYCH
ROZDRABNIACZE SŁOMY, STÓŁY DO RZEPAKU, KABINY DO NOMBAINÓW BIZON, CLAAS, JOHN DEERE, HEW HOLLAND, FORTSCHRITT I INNE, KOSIARKI ROTACYJNE, DYSKOWE I BIJAKOWE (MULCHERY), AGREGATY UPRAWOWO-SIEWNE, TALERZOWE I ŚCIERNISKOWE, GŁĘBOSZE, GŁĘBOGRYZARKI, BRONY ZĘBOWE, WŁÓKI, ZGRABIARKI, PRZETRZĄSACZO-ZGRABIARKI, ROZRZUTNIK OBORNIKA FORTSCHRITT
PRODUCENT - TEL. 695 735 425, NOWE NA GWARANCJI, DOWÓZ CAŁY KRAJ!
www.morolma.otomoto.pl

Fachowe porady, najnowsze newsy, a także aktualne ceny żywności, owoców oraz warzyw.
Wszystko w jednym miejscu!
wiescirolnicze.pl
Sprawdź ▶

łatwe 120 min 2-4 os.

RYBKA W WARZYWACH

Składniki:

- 1 kg ryby (ja wybieram dorsza),
- 2 czerwone cebule,
- 8 średnich komiszonów,
- 1 słoik papryki czerwonej konserwowej,
- mąka do panierki

Składniki na zalewę:

- 2 szklanki zimnej wody,
- 6 łyżek octu,
- 3-4 łyżki przecieru pomidorowego,
- 2 łyżki ketchupu,
- 2 łyżki cukru,
- 1/3 szklanki oleju,
- sól i pieprz do smaku

Przygotowanie:

Rybę filetuję z ości, kroję na kawałki, doprawiam solą i pieprzem lub gotową przyprawą do ryb, po czym panieruję w mące i smażę na złoty kolor. Składniki zalewy łączę i zagotowuję. Obraną cebulę kroję w piórka, ogórki w talarki, a paprykę w paseczki. Przekładam, najlepiej w szklanym naczyniu: ryba, cebula, ogórek, papryka, potłoka gorącej jeszcze zalewy i znowu ryba, ogórek, papryka i reszta zalewy. Odstawiam do lodówki na 48 godzin.

GOŁĄBKI Z KASZĄ I GRZYBAMI

średnie 120 min 4-6 os.

Składniki:

- 1 główka kapusty (najlepiej włoskiej)
- 3 woreczki kaszy jęczmiennej
- 1 cebula
- 1 marchewka
- 20 dag suszonych grzybów leśnych
- 3 łyżki masła
- 1 łyżka smalcu
- sól
- pieprz
- majeranek

Przygotowanie:

Kapustę wkładam do wrzącej osolonej wody. Stopniowo odrywam wierzchnie liście. Grzyby moczę około godziny, po czym kroję w kostkę. Cebulę siekam i smażę na maśle. Dodaję grzyby. Kaszę gotuję w osolonej wodzie. Studzę. Marchewkę ścieram na tarce i razem z grzybami dodaję do kaszy. Doprawiam farsz solą, pieprzem i majerankiem. Farsz wkładam na liście i zwijam w gołąbki. Układam w naczyniu i zalewam bulionem. Piekę lub gotuję około godziny.

WIELKI POST CZAS ZACZAĆ

Wielki Post to czas, gdy większość z nas ogranicza ilość zjadanych kalorii.

Wiele osób stosuje w tym czasie nie tylko post ilościowy, ale też jakościowy. Pierwszy dotyczy tego, ile jemy, a drugi - co jemy. Gdy połączymy obydwie - mamy post ścisły. Ten obowiązuje osoby od 18. do 60. roku życia w Środę Popielcową i w Wielki Piątek. Post jakościowy wyłącza z diety dania mięsne, w tym także krew, mózg, szpik oraz bulion i ekstrakty z mięsa. Można za to jeść jajka, nabiał oraz ryby. Dozwolone jest używanie masła, łoju, sadła i smalcu. Post ilościowy pozwala na poranny i wieczorny posiłek, ale bardzo skromny oraz jednorazowy posiłek do sytości w ciągu dnia. Zatem okres Wielkiego Postu może być dobrą okazją do „odkurzenia” babcynych przepisów na postne dania, dziś często już zapomniane. W tym okresie nie powinno zabraknąć na naszych stołach ryb, zwłaszcza śledzi, kasz i warzyw.

Z pewnością najbliższe 40 dni to doskonały czas, by zjeść śledzie z cebulką w śmietanie czy wielkopolskie „pyry z gzikiem”, a z szynkami i mięsiami poczekać do świąt.

Honorata Dmyterko

łatwe 60 min 2-4 os.

ŚLEDŹ W ŚMIETANIE

Składniki:

- 1 kg filetów śledziowych
- 3 cebule
- 0,5 litra śmietany kremówki
- ziele angielskie
- liść laurowy
- cukier
- sól
- ocet
- pieprz

Przygotowanie:

Filety moczę około godziny w mleku, po czym płuczę i osuszam ręcznikiem papierowym. Kroję na kawałki, skrapiam cytryną. Cebulę kroję w piórka, zalewam wodą, dodaję ziele angielskie i liść laurowy, sól, pieprz, 2 łyżki cukru i pół szklanki octu. Zagotowuję. Pozostawiam do ostygnięcia. Odcedzam cebulę, wlewam śmietanę i doprawiam do smaku solą, pieprzem, octem oraz cukrem. Zalewa ma być słodko-kwaśna. Dodaję kawałki filetów ze śledzi oraz plasterki jabłka. Podaję z ziemniakami, najlepiej ugotowanymi w mundurkach.

łatwe 30 min 2-4 os.

KLOPSY Z JAJEK

Składniki:

- 6 ugotowanych jajek
- 2 jaja surowe
- natka zielonej pietruszki
- sól
- pieprz
- około 40 dag bułki tartej
- 2 średnie cebule
- 2 łyżki masła
- oliwa do smażenia

Przygotowanie:

Cebulę drobno siekam, posypuję solą i smażę na maśle na złoty kolor. Ugotowane na twardo jajka miele razem z usmażoną cebulką, dodaję surowe jajka, posiekaną pietruszkę, pieprz i sól. Dosypuję bułkę tartą tak, by powstała masa, z której da się uformować klopsy (ok. 20 dag). Obtaczam je w bułce tartej i smażę na gorącym tłuszczu.

średnie 120 min 4-6 os.

Przygotowanie:

Mąkę przesiewam do miski. Dodaję żółtko, część cukru i połowę ciepłego mleka. Do pozostałej części ciepłego mleka dodaję resztę cukru, troszkę mąki i pokruszone drożdże. Zostawiam do wyrośnięcia, a następnie dodaję do pozostałych składników. Wyrabiam dobre ciasto. Urywam kawałki i formuję kulki. Można je wycinać szklanką lub literatką. Uformowane pyzy rozkładam np. na posypanej delikatnie mąką stolnicą i pozostawiam przykryte do wyrośnięcia (ok. 20 minut). W dużym garnku zagotowuję trochę wody, umieszczam sito do gotowania na parze nad wodą, układam luźno pyzy. Zakryte gotuję ok. 12-15 min. W tym czasie nie wolno ich odkrywać, ponieważ mogą upaść. W trakcie przygotowuję sos waniliowy: mąkę mieszam w 0,5 szklanki śmietanki. Resztę śmietanki zagotowuję z cukrem i cukrem waniliowym. Na gotującą śmietanę wlewam rozmieszaną w śmietanie mąkę. Mieszając zagotowuję. Sosem polewam gorące pyzy. Doskonałym dodatkiem do dania są owoce, najlepiej świeże.

Sprawdź nasze inne INSPIRACJE KULINARNE! wiescidladomu.pl/hotblog

Ciekawostka

Nie wszyscy wiedzą, że jedną z tradycyjnych staropolskich potraw była polewka piwna (określana też jako gramatki, biermuszki czy faramuszki). Przygotowywano ją z lekkiego jasnego piwa, w którym gotowano, a następnie przecierano miększy żytniego chleba. Całość doprawiano masłem, kminem i solą. Do tradycyjnych, najpopularniejszych i najstarszych dań wielkopostnych należał także żur. Już przed rozpoczęciem Wielkiego Postu przygotowywano zakwasy z żytniej mąki. Inną potrawą z tego okresu była pamuła, czyli gęsta zupa z kwaszonej kapusty, rozgotowanej z brukwią oraz suszonymi śliwkami.

łatwe 60 min 2 os.

PYRY Z GZIKIEM

Składniki:

- 6 średnich ziemniaków,
- 25 dag białego sera (twarogu półtłustego),
- 2 ząbki czosnku,
- ok. 4 łyżek kwaśnej lub słodkiej śmietany 12%,
- szczypiorek,
- koperek,
- 1 cebula,
- sól,
- pieprz (najlepiej świeżo zmielony)
- masło

Przygotowanie:

Wielkopolskie „pyry z gzikiem” najlepsze są z ziemniakami gotowanymi w „mundurkach”, czyli w łupinach. Wówczas ziemniaki przed gotowaniem dokładnie szoruję. Można je też ugotować po wcześniejszym obraniu z łupin. Wtedy do gotującej wody dodaję sól. Białą ser rozgniatam widelcem, dodaję około 4 łyżek kwaśnej śmietany, przeciśniętej przez praskę ząbki czosnku, pokrojony drobno szczypiorek i cebulę. Doprawiam solą i pieprzem do smaku. Tak naprawdę ilość dodanej śmietany zależy od jakości białego sera oraz konsystencji gzika, jaką chcę uzyskać. Jeśli ma być bardziej aksamitny i rzadszy, to dodaję więcej śmietany. Jeśli ma być gęstszy, wówczas dodaję jej mniej. Posypuję szczypiorkiem. Obrane z łupin ziemniaki posypuję posiekanym koperkiem. Podaję z masłem.

PYZY DROŹDŻOWE Z SOSEM WANILIOWYM

Składniki na pyzy:

- 1 kg mąki
- 5 żółtek
- 10 dag drożdży
- 0,5 l mleka
- 2 łyżki cukru
- sól

Składniki na sos waniliowy:

- 0,5 litra śmietanki
- 2 łyżki cukru
- 1 łyżeczka cukru waniliowego
- 1 płaska łyżka mąki ziemniaczanej

Maja Michalska podkreśla, że zawsze miała „smykałkę” do łączenia kolorów i chyba „przełata” to na kwiaty. - Szkoła florystyczna to nie wszystko, trzeba mieć jeszcze to coś. Jeśli ktoś nie ma gustu, nie ma wyczucia estetyki, to szkoła nie pomoże.

tekst ■ ■ DOROTA PIĘKNA-PATERCZYK
Wielkopolski Ośrodek Doradztwa
Rolniczego w Poznaniu

W dzisiejszym wydaniu „Więści Rolniczych” zapraszam do AcaPólko. Większości z nas nazwa ta kojarzy się ze znanym miastem i kurortem w Meksyku - turystyczną perłą Pacyfiku. Jednak nie będziemy zwiedzać Meksyku, tylko odwiedzimy hurtownię kwiatów doniczkowych AcaPólko w miejscowości Pólko (powiat kaliski). Nazwa hurtowni powstała od nazwy miejscowości - Pólko i przedrostka Aca. Miała dobrze brzmieć i być łatwa do zapamiętania! Właścicielką tego „zielonego raj” jest Maja Michalska, która od 2010 roku zajmuje się importem kwiatów doniczkowych i ozdobnych - Swoje doświadczenia czerpiemy z prowadzonego od trzech pokoleń ogrodnictwa. Jesteśmy jedną z niewielu tak prężnie działających hurtowni kwiatów doniczkowych w naszym rejonie. Naszym atutem jest także własna produkcja. Obecnie w obiektach szklarniowych produkujemy głównie róże, a także kwiaty sezonowe i rabatowe, tj. poinsecję - gwiazdę betlejemską, prymule, pelargonie, bratki i stokrotki. W najbliższym czasie rozpoczniemy również produkcję cyklamenów - informuje pani Maja. Opowiada, że sklep, w którym się znajdujemy, był w całości centrum ogrodnictwa prowadzonym przez mamę męża. Pewnego dnia pani Maja stwierdziła, że może warto na jednej z części otworzyć hurtownię kwiatów doniczkowych - Porozmawiałam

z mężem i teściową i bardzo szybko podjęliśmy decyzję. Od pomysłu do realizacji upłynął zaledwie miesiąc. Początkowo zajęta kwiatami doniczkowymi była połowa sklepu, a po pół roku już cały. I tak zostało do chwili obecnej. Uważam, że była to bardzo dobra decyzja - podkreśla. W hurtowni AcaPólko znajdziemy cały przekrój roślin doniczkowych. Wyeksponowane są fikusy, różnego rodzaju palmy, draceny, filodendrony, juki, skrzydłokwiaty, krotony, guzmania, sansewierie, szeflery, maranty, monstery i wiele, wiele innych. - Kwiaty kupujemy w sprawdzonych miejscach za granicą i w kraju. Zwracamy dużą uwagę na dobrą jakość asortymentu, sprowadzam towar tylko w pierwszej klasie. Częstotliwość dostaw i bardzo duży asortyment spotkały się z aprobatą naszych klientów, zarówno hurtowych, jak i detalicznych - podkreśla. Korzystając z dużego doświadczenia mojej rozmówczyni, proszę ją, aby odpowiedziała, jak w okresie zimy prawidłowo pielęgnować domowe rośliny doniczkowe. - Uważam, że ludzie zasadniczo przelewają kwiaty - lepiej je przesuszyć

niż przelać. W pielęgnacji kwiatów większość niepowodzeń związana jest właśnie z nadmiernym ich podlewaniem. Trzeba wypracować sobie systematykę w podlewaniu. Ja podlewam kwiaty w niedzielę, ponieważ w tygodniu są różne obowiązki, a w niedzielę nigdy o tym nie zapomnę. Lepiej rośliny traktować tak trochę po „macoszemu” niż nadgorliwie otaczać opieką. W okresie jesienno-zimowym należy zdecydowanie ograniczyć podlewanie i zrezygnować z nawożenia roślin. Większość roślin podlewamy nie częściej jak raz na dwa tygodnie, dopiero, jak ziemia będzie zupełnie sucha. Kolejnym ważnym czynnikiem jest światło, które w tym okresie dla wielu roślin może okazać się niewystarczające. Dlatego warto umieścić je blisko jego źródła, czyli w okolicy okna - radzi. A jak pielęgnować fikusa Benjaminą? - Ludzie mają problemy z fikusami Benjaminami, ponieważ bywają kapryśne. Do bujnego wzrostu wymagają dobrego oświetlenia. Dzięki skórzastym liściom z woskowym nalotem

boją się tych kwiatów, ja uważam, że nie ma powodów. Do większości marketów trafiają storczyki drugiego gatunku, którymi klient cieszy się zbyt krótko. My współpracujemy z dwoma najlepszymi producentami orchidei z Holandii, którzy są wiodącymi producentami na rynku europejskim. Wysoka jakość storczyka jest podstawą zadowolonego klienta i gwarantuje, że uprawa tej cudownej rośliny staje się zdecydowanie łatwiejsza. Ja trzymam storczyki cały czas w wodzie. Idealnie sprawdza się to zimą (kiedy pod parapetem jest grzejnik) i latem, kiedy przy oknie jest gorąco, ponieważ wtedy tworzy się mikroklimat, który im bardzo służy. Nie obcychają wówczas pąki, a okres kwitnienia jest zdecydowanie dłuższy. Sprowadzamy różne gatunki orchidei. Jednak najpopularniejsze i najczęściej kupowane są storczyki z rodzaju Phalaenopsis. Maja Michalska ma głowę pełną pomysłów i ciągle poszerza zakres swoich usług. Oprócz szerokiego asortymentu kwiatów doniczkowych proponuje

Oprócz szerokiego asortymentu kwiatów doniczkowych w „Acapolko” proponuje się usługi florystyczne oraz dekoracyjne

dobrze znoszą suche powietrze. Są jednak wrażliwe na zimne przeciągi, które teraz w okresie zimy często im „fundujemy”, wietrząc mieszkania. Z obserwacji wynika, że większość osób chciałaby mieć kwiaty, które nie stwarzają problemów - twierdzi.

Klienci „AcaPólko” są bardzo zróżnicowani. - Część z nich stawia na bardziej tradycyjne rośliny, tj. juki, draceny, fikusy, krotony itd. Natomiast pozostali poszukują bardziej nowoczesnych, „eleganckich” roślin. Tu dużą popularnością cieszą się wszelkiego rodzaju drzewka bonsai, cytrusy, zamioculcasy, orchidee, noliny i wracająca do łask sansewieria zwana też „językiem teściowej”. Niby to taki „babiny kwiat”, ale bardzo efektowny. Ma wysokie, mieczowate liście z żółtymi obrzeżkami. Roślina ta może dorosnąć nawet do 1m - mówi Maja Michalska. Formy o zielonych liściach, choć nie tak atrakcyjne, mają również dużo wdzięku. Od pewnego czasu rośliny te sadzone są w skrzyniach i spotykamy je w różnych obiektach użyteczności publicznej. Również „AcaPólko” oferuje obsadzanie donic roślinami. - Odpowiedni dobór roślin doniczkowych jest niezwykle istotnym elementem budowania nastroju w pomieszczeniach oraz nadaje elegancji nie tylko luksusowym wnętrzom. Obsadzanie donic roślinami polega na umiejętnym i odpowiednim doborze gatunków, uwzględniając zarówno ich wymagania pielęgnacyjne, jak i charakter danego pomieszczenia, stopień oświetlenia, a także styl i przeznaczenie. Realizując takie zamówienia, staramy się także podkreślić indywidualny charakter każdego wnętrza - zaznacza właścicielka. Od jakiegoś czasu w biurach, gabinetach czy nowoczesnych wnętrzach spotyka się zamioculcasy. Rośliny te mają bardzo dekoracyjne, błyszczące, ciemnozielone liście. - Zamioculkasy są obecnie modnymi kwiatami. Pielęgnacja nie sprawia większych problemów nawet osobom, które dopiero zaczęły uprawiać rośliny. Rzadko bywają atakowane przez choroby i szkodniki - stwierdza pani Maja. Są to rośliny idealne dla zapominalskich, ponieważ lubią oszczędne podlewanie. Często mówią o zamioculkasie używa się określenia - „żelazna roślina”.

Zapytana o kwiaty kwitnące, pani Maja mówi: - Naszym numerem 1 są storczyki. Rocznie sprzedajemy kilka tysięcy orchidei. Chociaż ludzie

usługi florystyczne oraz dekoracyjne. Prowadzi także kwaciarnię w centrum Kalisza. Do wielu rzeczy w tej branży dochodziła sama. - Zawsze miałam „smykałkę” do łączenia kolorów i chyba „przełata” się to na kwiaty. Szkoła florystyczna to nie wszystko, trzeba mieć jeszcze to coś. Jeśli ktoś nie ma gustu, nie ma wyczucia estetyki, to szkoła nie pomoże. Na pewno nauczy wielu rzeczy technicznych i teoretycznych, ale to coś trzeba mieć, żeby efekt końcowy oczarował klienta - opowiada właścicielka. Odwiedzając to miejsce, można poczuć magię kwiatów, posłuchać muzyki relaksacyjnej oraz świergotu papug tu zamieszkujących. „AcaPólko” może być celem spotkań i obcowania wśród roślin i ptaków.

Kwiaty właścicielka nabywa w sprawdzonych miejscach w kraju i za granicą

WRAŻLIWA NIE TYLKO NA MRÓZ

Choć pogoda bardziej przypomina przedwiośnie aniżeli środek zimy, mogą do nas jeszcze powrócić mrozy. Bądźmy na nie gotowe!

Mróz w lutym nie jest niczym szczególnym, choć póki co, mamy temperaturę powyżej zera. Jeśli, korzystając z niedawnych uroków zimy i śniegu, byliśmy dłużej na dworze i nasza skóra została osmagana przez wiatr, a mróz szczypał nasze policzki, teraz wymagają one specjalnej opieki. Potrzebne są kosmetyki, które pomogą złagodzić skutki zaczerwienienia czy pieczenia poprzez wzmocnienie wrażliwych naczynek krwionośnych. Ale musimy być też gotowe na kolejną falę zimnej pogody - jeśli nadejdzie.

Najlepiej, jeśli naszej uwrażliwionej skórze dostarczymy preparatów hypoalergicznyc. Tego rodzaju kremy są z reguły bezzapachowe, nie zawierają barwników, silikonów czy olejów mineralnych oraz żadnych substancji aktywnych, jak np. witamina C, retinol oraz alkohol.

Po czym poznamy, że nasza skóra jest wrażliwa? Po natychmiastowej reakcji, bowiem zachowuje się ona zupełnie inaczej niż normalna. Jakie są objawy? Swędzenie oraz pieczenie, często jest też napięta. Szybko pojawia się zaczerwienienie, czasem towarzyszy mu również wysypka. To dlatego, że doszło do zaburzenia mechanizmów obronnych. Najczęściej wynika to z niedostatecznej wilgotności naskórka oraz uszkodzenia ochronnej warstewki hydrolipidowej przez źle dobrane preparaty. Reakcja skóry wrażliwej jest błyskawiczna i podrażnienia pojawiają się natychmiast po zetknięciu z wywołującymi je substancjami.

Posiadaczki cery wrażliwej przy wyborze kremu do twarzy powinny kierować się zasadą, że im mniej w nim konserwantów, substancji barwiących i zapachowych, tym lepiej. Powinny również unikać wody z kranu i nie stosować kosmetyków o pH ponad 5,5. Również środki silnie pieniące się i zapachowe nie przysłużą się takiej skórze, podobnie jak mycie się w bardzo gorącej bądź bardzo zimnej wodzie. A na mróz czy słońce można wyjść jedynie z odpowiednim zabezpieczeniem - czyli właściwie dobranym kremem, najlepiej hypoalergicznym.

Zwykle bardziej wrażliwą skórę mają osoby o jasnej karnacji i o jasnych lub rudych włosach.

(nap)

Czy wiesz, że...
Wrażliwa skóra nie toleruje chlorowanej wody, silnie działających kosmetyków i gwałtownych zmian temperatury.

Fot. Maksim Smelgov - Fotolia.com

UWAGA KONKURS!

W zestawie nagród znajduje się kompleksowy program pielęgnacyjny ukierunkowany na potrzeby skór wymagających i wrażliwych, składający się z hypoalergicznyc preparatów „Ulga”:

- ▶ krem łagodzący na dzień redukujący podrażnienia 50 ml
- ▶ krem regenerujący na noc wzmacniający naczynka krwionośne 50 ml
- ▶ peeling enzymatyczny 60 ml
- ▶ płyn micelarny 200 ml
- ▶ kremowy żel myjący do twarzy i ciała 400 ml

Każdy z czytelników, który prześle prawidłową odpowiedź na pytanie, może stać się posiadaczem zestawu kosmetyków Ziaja z serii „Ulga”:

Po czym poznamy, że skóra jest wrażliwa?

a) po tłustych plamach na policzkach

b) czerwonych uszach

c) po natychmiastowej reakcji

SMS o treści wr.ziaja.popravna odpowiedź, np. wr.b, prosimy przesyłać do 29 lutego 2016 roku pod numer 71051 (koszt 1,23 z VAT). Regulamin na www.wiescirolnicze.pl

Lista zwycięzców z konkursu publikowanego w nr 01/2016 „Więści Rolniczych”:

Joanna Kaluża, Rawicz; Beata Dolata, Teresa; Gerard Pachurka, Nosków; Jolanta Wasiewicz, Pieruszyce; Agnieszka Szymendera, Dębno; Judyta Formanowska, Krobia; Daria Wolna, Magdalenki; Aleksandra Walczak, Pleszew; Władysław Michalewicz, Drzewce; Dominika Kowalska, Sulęcinek; Dagmara Pyszniak, Chojno; Genowefa Szymczak, Kotlin; Adam Zieliński, Żychlewo; Krystyna Roszykiewicz, Ludwinów; Janina Zdrożek, Pogorzela; Agnieszka Misiak, Mokronos; Teresa Jankowiak, Bodzewo; Katarzyna Grześkowiak, Siedlec; Jolanta Pomykała, Zakrzewo; Katarzyna Gutowska, Łęg.

QQrydza KWS Odmiany na każde pole

AMBROSINI

Z220 K220

RICARDINIO

Z230 K240

CAROLINIO KWS

Z230 K240

RONALDINIO

Z260 K260

KWS 2323

Z270 K270

KWS 9361

Z280 K280

www.kws.pl

SIEMY
PRZYSZŁOŚĆ
OD 1856

Najczęściej polecana przez rolników!!! Hurtownia Maszyn Rolniczych

SPECAGRO

Negocjuj ceny!

www.specagro.pl

Z KUPONEM TRANSPORT 50%

ROZSIEWACZE DWUTARCZOWE

PRODUCENT AGRO-MAX

Malowane Proszkowo: 600 kg - 3500 zł, 800 kg - 3800 zł, 1000 kg - 4100 zł, Ocynkowane + 200 zł PLANDEKA, HYDRAULIKA GRATIS!!! Walek WOM - 200 zł
☎ 500 800 671, 500 800 672, 500 750 443

ROZSIEWACZE LEJ I DWUTARCZOWE

PRODUCENT STRUMYK

Malowane TYTAN: 600 kg - 3700 zł, 800 kg - 3900 zł, 1000 kg - 4200 zł, 1200 kg - 4600 zł, LEJ: 300 l - 750 zł, 400 l - 850 zł, 500 l - 900 zł, PLANDEKA, HYDRAULIKA, GRATIS!!!
 Walek WOM - 200 zł
☎ 500 750 443, 500 750 709, 500 800 672

NOWOŚĆ!!! KOSZ Z KWASÓWKI

PRODUCENT AGRI-EKO

Rozsiewacze z blachy KWASOODPORNE!!!: 600 kg - 5500 zł, 800 kg - 6000 zł, 1000 kg - 6500 zł, PLANDEKA, HYDRAULIKA GRATIS!!!
 Walek WOM - 200 zł
☎ 500 800 106, 500 750 656, 500 800 672

AGREGATY UPRAWOWE

RSP KIELCE: 1,8 m - 2600 zł, 2,1 m - 2900 zł, 2,4 m - 3200 zł, 2,8 m - 3700 zł, 3 m - 3900 zł, 3,2 m - 4100 zł, z przednim walem + 200 zł, HYDRAULICZNE: 3,6 m - 8600 zł, 4,2 m - 8900 zł, 5 m - 10000 zł
☎ 500 750 709, 500 800 671, 500 750 443

AGREGATY UPRAWOWO-SIEWNE

Do ciągników typu:
 C360 / MF255 / MF3512
 / ZETOR 5011-7211
 Bez hydropaku:
 2,5 m - 3200 zł,
 2,7 m - 3400 zł,
 3 m - 3600 zł
 Z hydropakiem:
 2,5 m - 4200 zł,
 2,7 m - 4400 zł,
 3 m - 4600 zł

☎ 500 800 671, 500 750 443, 500 750 709

BRONY TALERZOWE

WSZYSTKIE TALERZE NACINANE

1,6 mV - 3000 zł, 1,8 mV - 3300 zł, 2 mV - 3500 zł, 2,2 mV - 4000 zł, 2,4 mV - 4400 zł, 2,7 mV - 4800 zł, 2,7 mX - 5600 zł, 3,15 mX - 5900 zł, WZMOCNIONE + 300zł, Wal doprawiający za dopłatą
☎ 500 800 106, 500 750 443, 500 800 671

AGREGATY ŚCIERNISKOWE

NOWOŚĆ DO C360!!!

Na kołach: 1,8 m (do C360) od 4800 zł, 2,2 m - 6000 zł, 2,6 m od 6500 zł, 3,0 m od 6900 zł, 3,5 m od 10500 zł, Na sprężynie: 2,2 m od 9800 zł, 2,6 m od 10400 zł, 3,0 m od 11000 zł, 3,5 m od 13300 zł
☎ 500 750 443, 500 750 709, 500 800 671

AGREGATY UPRAWOWO-SIEWNE

PRODUCENT SPAW-MET: 2,5 m - 6500 zł, 2,7 m - 7000 zł, 3 m - 7700 zł, AGRO-SYSTEM: 2,5 m - 5900 zł, 2,7 m - 6200 zł, 3 m - 6400 zł, Wal Packera + 1200 zł
☎ 500 750 656, 500 800 671, 500 750 443

PLUGI OBROTOWE

PRODUCENT EURO-MASZ: Atlas 40 cm: 2 skłb. - 8000 zł, 3 skłb. - 10000 zł, 4 skłb. - 12000 zł, 5 skłb. - 14500 zł, Atlas 32-44 cm: 3 skłb. - 13500 zł, 4 skłb. - 16500 zł, 5 skłb. - 20500 zł, RESOROWE 38-50 cm: 3 skłb. - 18000 zł, 4 skłb. - 22500 zł, 5 skłb. - 28000 zł
☎ 500 750 656, 500 750 443, 500 800 106

AGREGATY TALERZOWE

Z hydropakiem: 2,5 m - 10600 zł, 2,7 m - 10900 zł, 3,0 m - 11600 zł
 Bez hydropaku: 1,8 m - 6500 zł, 2 m - 6700 zł, 2,2 m - 6900 zł, 2,5 m - 8900 zł, 2,7 m - 9450 zł, 3 m - 9950 zł, 4 m - 12500 zł
 Packer + 1200 zł
☎ 500 750 443, 500 750 656, 500 750 709

PLUGI ZAGONOWE / JEDNOBELKOWE

Zagonowe 30 cm: 3 skłb. - 1750 zł, 4 skłb. - 2750 zł, 5 skłb. - 3550 zł
 Podwyższone 35 cm: 3 skłb. - 2400 zł, 4 skłb. - 3400 zł, 5 skłb. - 4400 zł
 Jedno belkowe 45 cm: 3 skłb. - 6300 zł, 4 skłb. - 7500 zł, 5 skłb. - 8800 zł
☎ 500 800 671, 500 750 443, 500 750 560

WŁÓKI ŁAKOWO-POŁOWE

WZMOCNIONE ŚLIZGI

2m3R - 1800 zł, 3m4R - 2300 zł, 4m4R - 3000 zł, 4m4R(H) - 3500 zł, 5m4R(H) - 4700 zł, 6m4R(H) - 5000 zł, 8m4R(H) - 7500 zł
☎ 500 800 106, 500 750 656, 500 750 443

KOSIARKI ROTACYJNE ROZDRABNIACZE SADOWNICZE

PRODUCENT LISICKI: rotacyjne: 1,35 m od 2900 zł, 1,65 m od 3000 zł, 1,85 m od 3900 zł, 2,1 m od 7700 zł, rozdrabniacze: 1,4 m - 3800 zł, 1,6 m - 3900 zł, 1,8 m - 4200 zł, 2 m - 4600 zł
☎ 500 750 709, 500 750 443, 500 800 671

OWIJARKI BEL

PRODUCENT: AGRO-MAX - 4500 zł, -TRAC-MET - 5600 zł
 -STRUMYK - 4800 zł, stawiacz bel - 650 zł, Folia szerokość: 50 cm od 255 zł, 75 cm - 335 zł
☎ 500 750 443, 500 800 671, 500 800 672

ŁADOWACZE TUR

PRODUCENT AGRO-MAX / WOL-MET

I-sekcja: C330/T25 - 3000 zł, C360/MF - 3300 zł, ZETOR - 3800 zł, II-sekcja: C330/T25 od 4000 zł, C360/MF od 4300 zł, ZETOR od 4800 zł, III-sekcja: C330/T25 - 5000 zł, C360/MF - 5300 zł, ZETOR - 5800 zł
☎ 500 800 671, 500 750 656, 500 800 672

e-mail: biuro@specagro.pl

RATY 0% Wpłaty | GOTÓWKA | TRANSPORT